

"Hold fanen høyt - hold hodet kallt - hold kjeft!"

Mandag kvell, 1/11.43.

For en halv time siden ble det utsendt et kommunike om resultatene av 3-maktskonferansen i Moskva. Alle de spørsmål som var ført opp på dagsordenen ble gjennomgått. Åpent og inngående ble drøftet de forholdsregler som vil bli tatt for å forkorte krigen. Bestemte militære aksjoner ble diskutert, og forberedelser til iverksettelse av disse er allerede i gang. De 3 regjeringer erkjenner at det er av største betydning å opprettholde det allierte samarbeid også etter krigen. Alle fredselskende og demokratiske stater som ønsker det vil få adgang til å delta i dette samarbeid for sikring av freden. Det skal straks nedsettes en rådgivende kommisjon med sete i London for europeiske spørsmål og en særskilt kommisjon for det italienske spørsmål. Erklæringen er medundertegnet av den kinesiske ambassadør i Moskva. Det er regjeringenes hensikt å gjenopprette Østerrikes uavhengighet, men det østerrikske folk gjøres oppmerksom på at det har ansvaret for at landet har kjempet på Hitlers side, og ved det endelige oppgjør vil det bli tatt hensyn til landets egen innsats for sin selvstendighet. Så snart som mulig skal det dannes en internasjonal organisasjon som bygger på alle demokratiske staters samarbeid for å sikre freden. Når fiendtlighetene er endt vil de 4 stormakter ikke bruke sine militære styrker i andre land uten i forståelse med hverandre. De alliertes politikk overfor Italia vil bygge på at fasismen må rykkes opp med roten, og det italienske folk må få et demokratisk styre med full ytrings- og religionsfrihet. Alle institusjoner og organer som fasismen har opprettet må bort og politiske fanger under fascistregimet må bli løslatt. I rådet for italienske spørsmål vil det bli representanter for Storbritannia, U.S.A., Russland og Frankrike, og det vil videre bli tiltrådt av representanter for Hellas og Jugoslavia. I spørsmålet om behandling av krigsforbrytere er bestemt at alle offiserer og soldater og medlemmer av det nasistiske parti som har begått, medvirket i eller gitt sin tilslutning til forbrytelser mot andre folk vil bli utlevert til det land som har vært skueplassen for deres forbrytelser for å bli straffet etter dette lands lovgivning. De krigsforbrytere hvis gjerninger ikke er begrenset til ett land, vil bli behandlet av de allierte regjeringer i fellesskap. Det vil bli utarbeidet nøyaktige lister over forbryterne. Erklæringen slutter med følgende ord: Måtte de som ennå ikke har besudlet sine hender med uskyldig blod, vokte seg for å komme inn i disse forbryteres rekker, for det er de allierte regjeringers faste og høytidelige beslutning å forfølge dem selv til den fjerneste krok av jorden og overlevere dem til rettferdigheten.-

Også igår hadde de russiske styrker stor framgang mot Dnjepr og det Asovske hav. Framskutte avdelinger er som tidligere meldt nådd fram til veiknutepunktet Sjaplinka 25 km. nord for Perekop og står idag bare 13 km. fra byen. Novo Aleksejevka ved jernbanen østfra til Krim er også inntatt. Russisk artilleri beskytter nu tyskernes siste jernbanelinje fra Krim til Kherson. Tyskerne er blitt slått ved jernbanestasjonen Sjudovka sør for Dnjepropetrovsk. Det blodige slag om Krivoi Rog fortsetter med uforminsket voldsomhet. Russiske fly som har vært over veiene og overgangene ved nedre Dnjepr melder at det hersker den voldsomste forvirring blant de tyske tropper. Den russiske frontlinje beveger seg vestover for hver time, og store mengder krigsmateriell faller i russernes hender.- En tysk underoffiser fra 12.panserdivisjon, som var med under tyskernes mislykte offensiv ved Kursk, forteller at på tilbake-toget da de drog langs stillingene ved Dnjepr, fortalte offiserene at disse stillinger var uinntagelige, men, sa underoffiseren, russerne slår seg igjennom allikevel.- Ikke bare underoffiserer og soldater er skuffet, mange tyske offiserer er grepet av panikk og sier at dette nederlag vil få like katastrofale følger som Stalingrad.- Tyskerne har gitt ordre til de kommunale myndigheter i Wien om å ta imot tusenvis av sårede fra Dnjepr. Hospitalene i Wien er allerede før overfylt av sårede.

En stadig strøm av flyktninger kommer til Romania og Ungarn fra Bessarabia.- Antonescus regjering har innkalt ennu flere årsklasser.- En radiotaler advarte igår Bulgaria igår og ga beskjed om at det ikke var til å undgå at landet blir trukket til ansvar for samarbeidet med Hitler, og det samme gjaldt Ungarn og Romania.

I Italia har 5.arme inntatt knutepunktet Teano nord for Capua. Teano var forsvart av Herman Göring-divisjonen, som hadde ordre om å holde byen til siste mann. 8.arme har inntatt Cantalupo. Tunge allierte bombefly har angrepet jernbaneviadukten mellom Cannes og St.Raphael. Det ble oppnådd 2 fulltreffere på viadukten som ble gjort ubrukelig. Civitavecchia og andre italienske havner ble angrepet, likeså den tyske flyplass ved Tirana i Albania.

Britiske moskitofly angrep mål i Vesttyskland inatt. 1 fly savnes. Britiske bombefly angrep igår tyske flyplasser i nærheten av Cherbourg. Nogen få tyske fly var over Øst-England og Londonområdet inatt. 1 tysk fly ble skutt ned.

I Øvre Savoyen er en vannkraftstasjon i nærheten av St.Julien ødelagt. Fødeledningen 3 km. øst for kraftstasjonen ble ødelagt av sabotører.

45 japanske fly ble skutt ned under et alliert flyangrep mot Rabaul på New Britain igår. 4 allierte fly gikk tapt.

Kullgrubearbeiderne gikk til streik i Amerika ved midnatt igår. Nesten 1/2 mill. mann streiker.

Sørmelding: "Når lysene tendes derhjemme."

Det meldes senere at russiske avdelinger nu står bare 5 km. fra Perekop, og russerne presser frontlinjen fram for hver time. De bryter igjennom det tyske forsvar sør for Dnjepr, og tyskerne drives ubønnhørlig tilbake til nedre Dnjepr og Perekop.

Senere: Russerne har avskåret tyskernes retrettvei fra Krim, idet de har brutt igjennom sør for Perekop til Armiansk. Igår og idag ble det tatt 6000 fanger. Dermed er russernes siste retrettlinje over land fra Krim avskåret.

Tirsdag morgen: Russerne behersker nu 16 km. av vestre bredd i nedre Dnjepr.

President Roosevelt har bestemt at alle kullminer der det streikes skal overtas av den amerikanske regjering, og alle miner skal være i gang igjen fra imorgen. De som vil gjenoppta arbeidet med en gang skal få militær beskyttelse.

Mål i Frankrike og tyske skip utenfor Hollands kyst er blitt bombet.

I Hellas har tyskerne i sin offensiv mot 50000 greske friskarer hatt en del framgang.

not basistenes overgre, ved Oslo universitet og hylder de norske kammerater for det mot de viser i kampen mot undertrykkelse. - Den illegale avholdelsen av Hold fanen høyt - hold hodet høyt - hold kjøft - hold livet

Tirsdag kvell, 2/11/43. 400 selvepliktige i forsikringsbransjen har kommentarer til Moskva-konferansen.

New York Herald Tribune: Meldingen om resultatet av konferansen må framme det tyske og japanske folk like hardt som nederlaget ved Dnjepr og taling bombene fra vest. Det er dødsstøtet til ethvert håp tyskerne måtte hatt om å kunne så spild mellom de allierte. - Investjer: Engelsk-amerikansk russisk vennskap vil bli den livgivende makt i framtiden. - **Dagens B.** Nyheter: De siste sider i "Mein Kampf" er ved å bli skrevet. De alliertes ufravikelige beslutning om å kreve betingelsesløs overgivelse vil ikke gi tyskerne nogen chance til for annen gang å overgi seg på betingelser som de senere kan påstå blir brutt. - En tyrkisk avis: Resultatet er gode nyheter for Europa. - **Manchester Guardian:** Et håpets budskap har nådd det kuede Europa, gjennom mørket skinner et nytt lys for folkene. - **Prezda:** De store demokratier står skulder ved skulder med våpen i hånd. Imorgen vil de stå skulder ved skulder i arbeidet for freden. - **Stockholms-avis:** Det første skritt til å sikre freden er tatt. - En Madrid-avis: I Tyskland tror man at en videre utvikling av samarbeidet mellom de allierte vil føre til at Russland stiller flyplasser til disposisjon for amerikanerne for angrep på Tyskland. - **San Francisco Chronicle:** Konferansen er den siste dom over tyskerne og deres siste håp er ødelagt. Også Tokio leser idag sin dødsdom for det som skulle vært en 3-maktskonferanse bli i virkeligheten en 4-maktskonferanse. Viljen til samarbeid mellom de store allierte er kanskje det viktigste resultat. - **Philadelphia Post:** Moskva-konferansen har overtruffet alle forventninger. Overenskomsten kommer i framtiden til å bli betraktet som et av historiens viktigste dokumenter. - **Minnesota Tribune:** Heretter kommer alle foretandige amerikanere til å betrakte Russland som en alliert stat som går inn for å fullføre krigen til seiren er nådd og å gjenopprette freden i samarbeid med de øvrige allierte. - **Utenriksminister Eden uttaler:** Vi er overbevist om at vi har lagt grunnlaget for et framtidig godt samarbeid mellom de allierte. - **Mackenzie King:** Konferansen er et nytt bevis på de alliertes faste vilje til å utrydde krigen.

Russerne har brutt igjennom det tyske forsvar på Perekopet og fortsetter frammarsjen på Krim. De nådde igår fram til byen Armjansk 8 km. sør for Perekop. En avdeling som rykker fram langs jernbanen til Sebastopol har inntatt jernbanestasjonen Salkovo. 30000 rumenere er blant troppene på Krim. Russiske fortropper står nu 15 km. fra Kherson. Lenger nord har russerne satt over til vestsiden av Dnjepr. Framgangen innefor Dnjeprbuen fortsetter tross sterkere tysk motstand. Det er fremdeles voldsomme kamper rundt Krivoi Rog, hvor flere tyske motangrep er slått tilbake. - Ifølge en tysk melding skal russerne ha gått til angrep på av Krim over Kertsj-stredet og har skaffet seg bruhoder på begge sider av byen Kertsj.

I Italia har de allierte hatt ny framgang og er kommet på skuddhold av Denatro sør for Isernia. Det ble igår foretatt omfattende luftangrep mot tyske stillinger og kommunikasjoner, bl.a. mot Spezia. - Det meldes fra Sverige at kong Victor Emanuels abdikasjon er blitt aktuell, da Sforza ikke vil gå inn i en regjering under ham. - Konferansen har betingelig

Britiske fly gikk igår til dagangrep mot jernbanemål i Nordfrankrike og skip utenfor den hollandske kyst. Igårkvell kom 8 tyske fly inn over Englands sørkyst. 2 fløy inn i landet og begge ble skutt ned. I det fjerne østen har amerikanske tropper gått i land på Bougainville-øya, den siste av de av japanerne besatt øyer i Salomongruppen. President Roosevelt har gitt ordre til de streikende grupearbeidere om å gå tilbake til arbeidet. Regjeringen har overtatt driften, og til tropper vil bli innkalt for å beskytte de arbeidvillige.

Den tyrkiske utenriksminister er på vei til Kairo for å underhandle med den Britiske utenriksminister Eden. Representanter for svenske universiteter og læreanstalter har protestert

mot nasistenes overgrep ved Oslo universitet og hylde de norske kammerater for det mot de viser i kampen mot undertrykkene.- Den illegale avis London Radio melder at registreringen av næringslivet ikke har ført fram. Av 900 meldepliktige i forsikringsbransjen har bare 75 meldt seg. Av 300 rene forsikringsselskaper har bare 3 meldt seg og de er av de minst betydelige. Av 10000 håndverkere har 3000 meldt seg.- 21/9 sendte "Norges grossistforbund" ut krav om innbetaling av avgift. Alle grossister har nektet å betale. De trues nu med stengning av forretningene og utskrivning av sjefer og personale til arbeid.

Særmelding nr.1: "Når lysene tennes der hjemme." Særmelding nr.2: "Gubben raser i fjellene."

Den franske nasjonalkomite skal holde møte i Algier imorgen.

Det meldes om nye sabotasje-handlinger i Danmark, således i Roskilde og Horsbo. I Aalborg sprengtes igårkvell den største havnekran i lufta. I Nestved er en ny slags sabotasje utført: 400 tyske uniformer er ødelagt ved at saltsyre er sprøytet over dem.

Onsdag morgen: Russerne har erobret Kakhovka ved Dnjepr rett nord for Perekop og er nådd til Svartehavet 60 km. vest for Perekop, de har her inntatt flere byer og opprette stillinger på bred front. Store tyske avdelinger er helt utslettet. De tyske styrker er splittet i 3: 1. Den tyske garnison på Krim. 2. De tyske styrker vest for Krim mellom Dnjepr og Svartehavet. 3. De tyske styrker som står nordøst for Kakhovka med ryggen mot sumpene.-

Tunge amerikanske bombefly rettet igår et dagangrep mot flyfabrikkene ved Wiener-Neustadt, 50 km. sør for Wien.

Ording: Den røde arme har i siste uke vunnet nye store seire. Krim er avskåret, og tyskerne kjemper desperat for å holde Krivoi Rog for derved å holde retrettlinjen åpen. Men de militære begivenheter overskygges av konferansen i Moskva, som er den største diplomatiske begivenheten under krigen og en stor seier for de allierte. Samordningen av den allierte strategi har reist visse vanskeligheter eller problemer. I kampene tillands har Russland båret den tyngste byrde. Den russiske militærmakt tillands er nu den sterkeste i verden. Soldatene har en grundig og langvarig trening, og offiserene har en god utdanning. Russland har en glimrende tungindustri, og de russiske soldater har lært motorkyndigheten fra driften i landbruket. Alt dette er bakgrunnen for at det har lyktes russerne å påføre tyskerne store og avgjørende nederlag. Russerne har hele tiden vært overbevist om at krigens snarlige avslutning best kunne oppnåes ved en stort anlagt offensiv i vest. Men Storbritannias militærmakt er oppbygget på en ganske annen måte. Den største vekt er lagt på flåten, og selv om dens arbeid trer mindre i forgrunnen, er det ikke mindre viktig. Det måtte ta tid for Storbritannia og Amerika å bygge opp en stor og moderne hær. Amerika har nu 4 mill. mann i armeen og 2 mill. i luftvåpnet, men en stor del av disse styrker er bundet i det fjerne østen.- Konferansen har derfor vært av den største betydning for fastleggelsen av det militære samarbeid. Men konferansens kanskje viktigste resultat er at de 3 makter vil betrakte gjenopprettelsen av freden og de ordnede forhold i Europa som et felles anliggende. Frykten for at landene ville holde på forskjellige interessesfærer viste seg ugrunnet, og bra er det, for slike interessesfærer er alltid kryssende. Konferansen har behandlet en rekke spørsmål som det ikke fantes nødvendig å offentliggjøre nogen beslutninger om. Til disse hører behandlingen av Tyskland og det polske spørsmål. Russland er ennå ikke i krig med Japan, og det er derfor av stor betydning at Kina er medunderskriver av overenskomsten. Derved avlives alle tyske propagandaforsøk på å antyde at Russland skulle være villig til separatfred. Konferansen er et drepende slag mot Tysklands propaganda om strid mellom de allierte, og den er også en advarsel til vasallstatene. Alle vanskeligheter er ikke løst ved en enkelt konferanse, men den vil uten tvil bli av avgjørende betydning for verdens framtid.-

noton av et krav om at Tyskia skal slutte krigen på de alliertes side. Evening Standard skriver at det ikke er riktig at de allierte vil kreve at Tyskia skal gå inn i krigen. Det antas at Tyskia helst vil gå med i

"Hold fanen høyt - hold hodet kaldt - hold kjeft!"

Torsdag kveld, 4/11.43. Ider at all krig er tatt inn i en slik eller lignende vurdering. En stor styrke britiske bombefly rettet inatt et kraftig og konsentrert angrep mot Düsseldorf. Etter foreløbige meldinger var angrepet meget virkningsfullt. En mindre styrke angrep Köln, og nokktofly angrep andre mål i Rhinland og Ruhr. Det ble lagt mineer ut langs tyske skipsruter. Jagerfly angrep mål i Holland, Belgia og Frankrike. 19 bombefly savnes. 5 tyske fly ble skutt ned. - Over 1000 amerikanske fly deltok i angrepet igår mot Wilhelmshafen. 5 bombe- og 2 jagerfly gikk tapt, mens 35 tyske fly ble skutt ned. 200 amerikanske fly angrep flyplasser i Holland, Belgia og Frankrike, mens britiske fly angrep skip utenfor Holland. 53 tyske fly ble ødelagt ialt. Det var i det hele omtrent 2000 allierte fly i virksomhet over vestfronten igår. 30 av dem gikk tapt.

General von Mannsteins arme, som er på vill flukt, drives inn i trekant mellom Svartehavet og Dnjepr. Russerne befriet igår 38 steder og inntok Sjalbaki 32 km. nordøst for Kherson. Tyskere som forsøker å flykte eller å komme seg over Dnjepr er påført enorme tap av kosakker og flyvåpnet. Sørvest for Dnjepropetrovsk er en rekke landsbyer befriet, og en by 50 km. nordøst for Krivoi-Rog er inntatt. Det meldes om fortsatt harde kamper og tyske motangrep som er slått tilbake ved Krivoi-Rog. Times' korrespondent sier at den tyske linje fra Krivoi-Rog til Sebastopol er splittet av en stor russisk kile. De hurtige russiske styrker kommer så fort på tyskerne at de ofte greier å redde landsbyer fra å bli ødelagt. Det råder stor forvirring blant de tyske styrker. Slagne regimenter trenger seg inn på de ruter tyskerne bruker for å redde i all fall en del av sine styrker. - Det foreligger ingen meldinger om kampene på Krim. Tyskerne sier at de har tilstrekkelige styrker til å forsvare Krim.

I Italia har styrker fra 5. arme inntatt Massicohydene og har besatt Sessa Aurunca 30 km. øst for Femia. Amerikanske tropper på midtfronten rykker nordover langs øvre Volturno, og disse styrker og avdelinger fra 8. arme som kommer fra sørøst trekker sammen om Isernia og Venet. Tyske motangrep ved Trignoalva er slått tilbake på østkysten. Allierte luftstyrker har angrepet mål bak de tyske linjer. Det ble videre rettet flyangrep mot havnebyen Zara i Dalmatia, flyplasser på Kreta og Kos og skip og havneanlegg på Syros. 1 fiendtlig fly ble skutt ned, 2 allierte fly savnes. - En amerikansk patruljebåt har senket en stor tankbåt utenfor Elba inorges.

På et spørsmål om Albania svarte Churchill i Underhuset idag: Vi ønsker å se Albania fritt og frigjort fra aksens åk.

Det jugoslaviske kommune melder at patriotene holder 4 byer nær den ungarske grense tross i kraftige tyske angrep. - Friskarerne er nu begynt å bruke fly mot tyskerne, meldes det fra Tyrkia.

En ny type av prøvede amerikanske flygende festninger blir nu bygget. De får større defensivt utstyr og kan ta en bombelast på opptil 9 1/2 tonn. En ny type Liberator bombefly som er under bygging vil kunne ta en enda større bombelast.

I det sørvestlige Stillehav har allierte bombefly hindret et japansk motangrep på Salomonøyene ved å senke 15 japanske skip og ødelegge 85 japanske fly ved Rabaul på New Britain. Amerikanske ubåter har senket 10 japanske skip til.

Lette britiske flåtestyrker drev på flukt tyske motortorpedobåter som forsøkte å angripe en alliert konvoy i Kanalen. Det ble oppnådd treff på 3 av båtens. - Det ble kastet ned 2000 tonn bomber på 27 minutter i Düsseldorf inatt.

Det britiske parlament bevilget idag igjen 1250 mill. pund i krigsnytt.

Den amerikanske ambassadør i Tyrkia skal delta i underhandlingene mellom Eden og den tyrkiske utenriksminister i Kairo. Ungarske uttalelser går ut på at en tenker seg at de allierte vil forlange av Tyrkia å få stilt flyplasser til sin disposisjon, og en utelukker heller ikke muligheten av et krav om at Tyrkia skal gå med i krigen på de alliertes side. - Evening Standard skriver at det ikke er riktig at de allierte vil kreve at Tyrkia skal gå inn i krigen. Det antas at Tyrkia helst vil gå med i

krigen i det syeblikk de allierte går i land på Balkan.-

Tysk telegrafbyrå melder at Alf Whist er tatt inn i quislings regjering for å lede tiltak på det økonomiske livs område. Whist er en beryktet storsvindler. Han har vært til salgs, og tyskerne har kjøpt ham for norske penger. Utnevningen er muligens en innledning til utviklingen av nogen av de mest vettakrente av reerne innen regjeringen. Wisslauff i Misjonsforbundet er arrestert. Halfd. Christensen er friggitt igjen.- Det falske opprop til tyske soldater som ble slått opp i Oslo, har også vært spredt i Nordland fylke. Det kom med en følgeskrivelse som bar det tyske sikkerhetspolitis stempel, til alle stasjoner på Nordlandsbanen. Dagen etter kom det beskjed om at skrivelserne og oppropene skulle ødelegges syeblikkelig. Litt senere kom ordre om at de skulle innleveres til distriktsjefen, men da var de fleste ødelagt.- Alle tyskfødte norske statsborgere har fått tilsendt innmeldingskjema til Deutsche Gemeinschaft. De som ikke melder seg, trues med at de ikke får handle i tyske butikker i Norge, men denne trussel betyr lite, for de av dem som føler seg som nordmenn, har aldri handlet i tyske forretninger.- Vareier Ellingsen, Å i Lofoten, har sendt en sorgens skrivelse til aksjemegler Hans Gude i Oslo, hvori han beklager seg over at tyske rekvisisjoner uten vederlag har ruinert ham. En fraktbåt som tyskerne har brukt i 5 år, får han ikke betaling for, og nu blir han nektet sement til en hermetikkfabrikk fordi den vil konkurrere om råvarene med tyskernes fabrikker. Jeg ser ingen utvei, heter det. Fylkesfører Wasenden sa riktignok at jeg måtte være glad over at jeg hadde livet i behold. Ja, men man skulle nesten tro at det var kommunistene som videt regjerte, og jeg greier det ikke lenger. Dere har vel vanskeligheter der-nede også. Jeg går og venter på at det skal bli en forandring på søstfronten, men idag ser det mørkere ut enn nogensinne. En får nu sette sin lit til at de tyske strateger ikke har glemt sine krigskunster.- Brevet var skrevet 5/8.43. En tid senere meldte han seg ut av partiet.- Den beryktede Avlangrud er nu fjernet fra sin stilling ved Kongsvinger festning. Han terroriserte fullstendig byen. Alle mennesker holdt seg inne når de visste at han var på krigstien. I april 1940 opptrådte han som patriot og fulgte de norske styrker en tid, men stakk så over til Sverige. Kort etter kom han tilbake, og begynte som bestyrer av Vinger kommunale restaurant, som han gjorde til det viktigste oppholdssted for tyskere. Han har meldt seg til den norske legion, men har ikke vært ved fronten.- 450 gutter fra Jørstad A.T.leir er kommet tilbake nylig fra Saltfjellet, hvor de har bygget brakker for tyskerne. Guttene klager over et meget dårlig opphold. A.T. har plikt til å hilse på tyske offiserer, men alle har nu omtrent sluttet med det, og A.T.befalet ser gjennom fingre med guttens trass i klager fra tyske offiserer. Av befalet var bare 2 nasister.- En norsk passasjerdamper tilhørende direktør Oscar Andersen brante nylig i Sponviken nær Halden. Den var på vei med tyskere og deres tsser til fest på Andersens hotell. Årsaken til brannen var en bølge med parafin som en av de berusede festdeltakere veltet.- På mange restauranter i Oslo får en nu bare en skje å spise med, og med den nå en også skrelle poteter. På enkelte steder hvor det ennå finnes spisebestikk, må det deponeres 10 kroner for dette. I stedet for glass bruker mange restauranter avskårne flasker som er en del tilslipt i kantene.- Frontkjemperkontoret i Oslo har offentliggjort sitt regnskap, og det viser meget tydelig hvor vanskelig det er å skaffe folk til søstfronten. Kr. 1.435.803.16 er ført til inntekt som gaver, men størsteparten av beløpet er pengeutpresning, og står i omtrent samme stilling som de norske "liebesgaben" til Tyskland. Frontkjemperne kan ikke være særlig gode betalere, for av lån til frontkjemperne Kr. 168.391.18 er bare tilbakebetalt Kr. 862.80. Til klar til frontkjemperne er medgått Kr.283.549.-, lønnpenger Kr.162.620.-, sigaretter Kr.75.339.-, sjokolade Kr.12.650.-, brennevin Kr.18.817.-, kantinevarer Kr.229.214.-, studiesyemed Kr.20.095.- felttillegg Kr.6.368.- (forholdsvis beskjedent!), landopphold Kr.45.905.- Under støtte til pårørende og arreshjelp til falmes etterlatte er oppført Kr.42.659.- og under månedlig støtte til pårørende Kr.24.637.- Hvilken forskjell det er på disse to poster er ikke godt å si. Omkostninger ved frontkjemperne er ført opp med Kr.62.058.- og like under er oppført

Fredekvell, 12/11.43.

Kr.73.021.- til ekstrabevilgninger til frontkjempere, så det en ikke får under den ene post får en under den annen.- Fritt Folk har funnet det nødvendig å offentliggjøre en erklæring i facsimile av statsautorisert revisor Saxlund om at regnskapet er i orden.-

I Odense våpenfabrikk er en hel del våpen stjålet av folk som kom kjørende opp til fabrikk i en ambulansobil og overmannet vekten. I København ble 2 reservekonstabler fratatt sine karabiner av 2 menn med revolvere.

Senere meldes: Russerne har inntatt Alesjki på sørbredden av Dnjepr rett overfor Kherson, og de står nu bare 5 km. fra denne siste by. Russerne har befriet ennu flere landsbyer i Dnjeprbuken. Vest for Kiev har russerne hatt framgang og har inntatt et distriktshovedsted og mange landsbyer.

I Italia ble Isernia inntatt iorges kl.3. Det meddeles at de alliertes tap siden landgangen i Nordafrika utgjør 100000 mann. Aksens tap er 600000 mann, derav 400000 falne.

504 soldater av den spanske blå divisjon er vendt tilbake fra Russland. I forrige uke kom 450 mann hjem.

Fredekvell, Bededag 5/11.43.

Russerne har hatt framgang på en rekke steder langs den 1100 km. lange front fra Nevel i nord til Svartehavet i sør. Som meldt igår er Alesjkin, som ligger 170 km. fra Odessa, inntatt. Sørvest for Dnjepropetrovsk har russerne hatt ny framgang. I Kiev-avsnittet er russernes brude utvidet, og byen Dyer 40 km. nord for Kiev er inntatt. Ved Nevel er flere steder befriet, og en by på jernbanen Nevel-Polotsk er inntatt. Siden den russiske offensiv begynte for ca. 4 måneder siden har tyskerne hatt et tap av 900000 falne og 95000 fanger. 10000 tyske fly er ødelagt.

15400 tanks er ødelagt og 23000 tanks er erobret,
13000 kanoner " 6800 kanoner "
6000 biler " 1550 biler "
300 lokomotiver " 400 lokomotiver "
og 1 1/2 million landminer er tatt.

I løpet av 16 timer ble det sløppet 4000 tonn bomber over Tyskland av britiske og amerikanske fly. I Düsseldorf ble det i 27 minutter sløppet 74 tonn bomber pr.minutt.

8.arme tilbakela igår natt 16 km. i vanskelig terreng ved erobringen av Isernia. Avdelinger fra 8.arme står nu ikke langt fra havnebyen Vasto på østkysten.

Idag begynner Eden sin konferanse med den tyrkiske utenriksminister i Kairo.

Amerikanerne senket 1 japansk krysser og 4 destroyere under landgangen på Choiseul-sya i Salomongruppen. 1 forsyningskip ble senket utenfor New Britain. Med de 10 japanske skip som er senket av amerikanske ubåter er i alt 16 japanske skip senket under disse operasjoner.

Ifølge Hogens for 1941 og 1942 brøt tyskerne den 5/11.1941 igjennom Yailafjellens på Krim og bombet Sebastopol, Jalta og Kertsj.- Den 5/11.1942: I Egypt har Rommel trukket sin panserarme tilbake til stillinger noen km. lenger øst, og han har mistet 9000 mann.

16 tyske offiserer, som forsvant i Norge, er skutt. De var underveis på vei til østfronten.

Den britiske regjering har utnevnt presidenten og regjeringen. Den britiske regjering har utnevnt og ansett sine ministre i Algerie om å ta saken opp med den franske regjeringen. Den britiske regjering står fast ved sitt mål om allianse og selvstendighet.

Den tyske utenriksminister har avlagt rapport for presidenten.

305 døde ved bombeangrep i London.

"Hold fanen høyt - hold hodet høyt - hold kjeft!"

Fredag kvell, 12/11.53.

8 nordmenn er dømt til døden og skutt og 14 er dømt til lengere tukthusstraffer for hjelp til fienden, spionasje eller medvirkning hertil i Tromsødistriktet. De ble dømt ved krigsrett den 20/10, og dommene ble eksekvert den 23/10. De dømte er: Johan Jørgensen, Johan Hammer, Edelsten Johansen, Håkon Kristiansen, Helmer Albrigtsen, Ottar Jørgensen, Øivind Larsen og Otto Jørgensen, samtlige til døden. Til 15 års tukthus: Petra Jørgensen, Astrid Hammer, Dagny Jørgensen, Karl Jørgensen, Sigurd Jørgensen, K. Jørgensen, Simon Albrigtsen og Håkon Kristensen. Til 8 års tukthus: Edvin Jørgensen, Freidian Andersen, Ingvald Jørgensen, Einar Jørgensen, Bernhard Jørgensen og Otto Olsen, Tromsø. De fleste var fra Årviksand, Rotvåg eller Nordrekkvik. Pressen i Norge har ikke fått offentliggjøre dommen, og det foreligger den uhyggelige mulighet at tyskerne er begynt med å rydde nordmenn av veien på denne måte i håp om å kunne holde det hemmelig. Meldingen om denne sak kommer over Sverige.-

Allierte fly har rettet nye angrep mot sambandslinjene mellom den franske og den italienske grense. Bombefly fra Storbritannia rettet et angrep mot Cannes igår og mot Modane igårnatt. Bombefly fra Afrika angrep igår jernbaneviadukten vest for Cannes. Inatt ble mål i Berlin, Hannover og Ruhr angrepet, og miner ble lagt ut i fiendtlige farvatn. Videre ble flyplasser og jernbanemål i Holland, Belgia og Frankrike angrep. 7 bombefly og 1 jagerfly savnes fra nattens operasjoner. Det er også rettet et kraftig angrep mot Annecy i de franske alper.- Fly fra Nordafrika foretok en rekke angrep mot trafikk- og industrimål i Italia, således en fabrikk nordvest for Fiume. Mål på Kreta, Rhodos og Kos ble bombet. 3 Junkers 88 ble skutt ned over Leros.- Tyskerne har senket 2 skip til i havna i Livorno, så hele det nordlige innløp nu er sperret. Ved Gaeta er moloen sprengt.

5. arme har hatt lokal framgang, mens 8. arme har drevet patruljevirkosomhet på grunn av dårlig vær. 3 nye tyske infanteridivisjoner er ført fram for å hjelpe til å holde den såkalte vinterlinje på vestfløyen. I Torino er kraftstasjonen til en flyfabrikk sprengt i luften av arbeiderne. 5 av lederne for fascistpartiet i Bologna er drept søndag natt. Det er innført portforbud i Milano. Mussolini har fastsatt dagen for rettsforhandlingene mot svigersønnen Ciano.- Badoglio har avskjediget sin stabssjef Roatta.

Korrespondenter at den røde hær nu står mindre enn 16 km. fra Sjitomir og byen nåes nu av det russiske artilleri. Korosten og Berdistjev er også truet. Russiske tropper er i kamp på begge sider av Kertsj, og tyskerne holder på å ødelegge byen. Det raser voldsomme kamper, og tyskerne har ført fram forsterkninger.

Fra Stockholm meldes at tyske sivilpersoner i Ukraina og en del av Polen, som er flyttet dit fra Tyskland i de 2 siste år, nu har fått ordre om å vende tilbake til Tyskland, og det er stor forvirring på jernbanene. Rumenerne som er flyttet inn i Bessarabia, flytter nu tilbake til Romania.

Den finske utenrikskomite skal ha sitt annet hemmelige møte.- Nasjonalforsamlingen i Bulgaria skal ha et hemmelig møte for å høre rapport om statsministerens besøk hos Hitler.- Den ungarske statsminister uttalte igår: Russernes og angelsaksernes styrker er i virksomhet rundt oss på alle kanter.- Fra Stockholm meldes at 16 tyske offiserer, som forsøkte å rømme over til Sverige fra Norge, er skutt. De var under spesialutdannelse og skulle etterpå til østfronten.

Libanon er erklært i beleiringstilstand av de franske myndigheter, som har arrestert presidenten og regjeringen. Den britiske regjering har protestert og anmodet sin minister i Algier om å ta saken opp med den franske nasjonalkomite. Den britiske regjering står fast ved sitt løfte til Libanon om selvstendighet.

Det tyske nyhetsbyrå Transosean melder at v. Papen reiser til Tyskland ikveld. Den tyrkiske utenriksminister har avlagt rapport for president İnönü.

I oktober ble 118 personer drept og 283 såret ved bombeangrep i London.

Den amerikanske ambassadør i London Winants sønn som var oppgitt som omkommet under flyangrep mot Tyskland, er krigsfange i Tyskland.

Det meldes at etter ha blitt truet med fengsel har de italienske legasjonsfunksjonærer i Oslo på 2 nær underskrevet lojalitetserklæring mot Mussolinis regjering.- Det har nylig vært innbrudd i Frontkjemperkontoret i Oslo, og hele arkivet ble stjålet, mens brennevin, tobakk m.v. ikke var rørt. Det antas at det er frontkjemper som har forsvet innbrudd for derved å undgå innkalling til østfronten.- To døtre til odelstingpresident Bergersen ble arrestert nylig og sendt til Grini.- Tyskerne har beslaglagt Ole Asks villa i Oslo til bruk for sikkerhetspolitistef Marthinsen.

Lørdag morgen, 13/11.43.

På Kievfronten har russerne inntatt Radomysl nordost for Sjitomir. På Gomelfronten er kampene blusset opp. På Krim raser voldsomme kamper, og på begge sider av Kertsj-halvøya utkjemper historiens merkeligste sjøslag, hvor alle mulige slags fartøyer er satt inn tillikemed ~~MINNE~~ robåter som er forsynt med maskingeværer. Det meldes at tyskerne har satt byen Kertsj i brann. 1500 tyskere er innringet, 1500 ble drept og en hel del ble drevet på sjøen og druknet.

En alliert konvoy har vært utsatt for angrep av tyske ubåter i 4 1/2 døgn. Flere skip ble senket, derav 2 norske lasteskip, hvorved 8 av besetningene omkom. Flere ubåter ble senket. Det meldes at 100 av den nye korvette type har senket 25 og sannsynligvis senket 20 tyske ubåter til. Ifølge bestemmelse fra det britiske admiralitet blir ikke en ubåt-senkning godkjent medmindre det flyter opp lik eller vrakrester.

Det meldes at tyskerne er gått i land på øya Leros i Dodekaneserne. Under beskyttelse av stukas gikk de i land på nordost-, vest- og sørsiden av øya. Flere av deres invasjonbåter ble senket. 3 Junkers 88 og 3 Junkers 87 ble skutt ned.

500 tsjekkere som var deportert til org.Todt i Frankrike, ble beordret til østfronten, og det kom da til regulært slag, hvorunder de tyske offiserer og soldater ble drept. Tyskerne måtte sende ss.tropper til undsetning og det utviklet seg til hard kamp.

Utenfor Rabaul er senket 15 japanske skip og skutt ned 64 fly av amerikanske fly som startet fra hangarskip. Amerikanerne mistet selv 17 fly.

Fullstendig liste over de dømte i Tromsødistriktet.

Henrettet:	Johan Jørgensen,	35 år,	Rotvåg.
	Johan Hammer,	44 "	Årviksand.
	Edel Steen-Johansen	22 "	Nord-Rekvik.
	Håkon Kristiansen,	27 "	Årviksand.
	Helmer Albrigtsen,	24 "	Nord-Rekvik.
	Ottar Jørgensen,	19 "	Årviksand.
	Otto Jørgensen,	66 "	Rotvåg.
	Øivind Larsen,	47 "	Tromsidalen.
15 års tukthus:			
	Petra Jørgensen,	46 "	Rotvåg.
	Dagny -"-	28 "	Årviksand.
	Karl Jørgensen,	55 "	-"-
	Sigurd -"-	22 "	-"-
	Astrid Hammer,	23 "	-"-
12 års tukthus:			
	Simon Albrigtsen,	50 "	Nord-Rekvik.
	Håkon Kristiansen,	44 "	-"-
	Edvin Jørgensen,	64 "	Årviksand.
	Freidian Andersen,	34 "	-"-
10 års tukthus:	Einar Jørgensen,	30 år,	Årviksand.
	Bernhard Jørgensen,	62 år,	-"-
6 års tukthus:	Otto Olsen,	55 år,	Tromsø.

"Hold fanen høyt - hold hodet kallt - hold kjeft!"

Lørdag kvell, 13/11.43.

I en særskilt dagsordre sendt ut for en time siden og adressert til general Vatutin, seierherren fra Kiev, kunnngjør Stalin at russisk kavalleri og infanteri har inntatt Sjitomir, det viktige jernbaneknutepunkt på hovedbanen Leningrad-Odessa og et sterkt tysk støttepunkt. Sjitomir ligger 130 km. vest for Kiev, og framrykkingen har tatt nøyaktig 7 dager. Nordvest for Kiev truer russerne Korosten. Det meldes at russerne har hatt jevn framgang på Gomelfronten trass i kraftig tysk motstand sør for Retsjitsa. Russerne har utvidet sitt bruhode på Krim og inntatt flere sterkt befestede tyske stillinger.- En korrespondent uttaler at russerne er heldig stillet på Kievfronten fordi de kan velge mellom flere forskjellige framrykkingslinjer. Avbrytingen av hovedbanen til Odessa vil bli opptakten til en stor tysk tilbaketrekning.- 113 tyske tanks ble ødelagt på hele østfronten torsdag.- Russerne har sendt ut en ny liste over tyske krigsforbrytere. Blant de oppførte finner en oberst Peters og oberstløytnant Lens, som er ansvarlige for krigsforbrytelsene i Stalino, og gestapomennene Noor og Landstein samt general Hoffmann som hadde kommandoen i Mariupol. Dessuten er en meggde underordnet befal og mannskaper fra politistyrkene og flere avdelingssjefer i administrasjonen og tyske forretningsmenn oppført, således den tekniske leder Vinacker og direktør Jacobs i firmaet Otto.- Alle disse krigsforbrytere skal stå til rette for sine grusomme forbrytelser, heter det til slutt.- Tusenvis av tyske sivilpersoner forlater nu Polen, det er mest underordnede statsfunksjonærer. Ingen transportmidler er stillet til rådighet, da de tyske myndigheter nesten ikke har jernbanemateriell til disposisjon lenger.- I Romania har over 30000 mennesker henvendt seg til de tyrkiske og sveisiske konsulater med anmodning om reisetillatelse til disse land.-

I Italia har 5. arme hatt lokal framgang, mens 8. arme melder om patruljevirkosomhet og et tysk motangrep som er slått tilbake. Allierte krigsskip har bombardert tyske stillinger i Gaetabukta.- Det er heftige kamper i gang på øya Leros i Dodekaneserne, hvor tyskerne stadig får forsterkninger. Allierte fly har angrepet flyplasser på Kreta, Rhodos og Kos og skip i Soudasbukta på Kreta. Videre har allierte fly bombet Mostar flyplass i Jugoslavia og et oljeraffineri i Berat i Albania.- B.B.C.s korrespondent i Midtøsten melder at den lille allierte styrke på Leros kjemper mot en stor tysk overmakt. Tyskerne har lett for å få forsyninger og forsterkninger fram, da deres forsyningsbasis kun er skilt fra Leros ved en 4 km. bred kanal.- Nya Dagligt Allehanda meddeler at det tyske politioppsyn etter Italias kapitulasjon er blitt stadig strengere i Østerrike, det er nu strengere enn i noget okkupert land. S.S. og S.A. har fullstendig isolert landet fra utenverdenen. Det har vært voldsomme sammenstøt mellom arbeidere og tyske tropper i Wien, Gratz og Linz.- Allierte fly har bombet en jernbanebru ved Civitavecchia nord for Roma.

Tunge amerikanske bombefly med jagereskorte angrep i formiddag mål i Nordvesttyskland kort etter at britiske moskitofly var vendt tilbake fra nattangrep mot mål i Vesttyskland. Jagerbombefly angrep jernbanemål i Frankrike og Belgia og senket et tysk patruljeskip utenfor Boulogne. 3 av tyskernes jernbaneforbindelser til Italia er avbrutt etter bombing i 36 timer så å si uten stans, nemlig ved Modane foran innløpet til Mont Cenis-tunnelen på fransk side, ved Bolzano på Brennerlinjen fra Østerrike og ved Cannes, hvor jernbaneviadukten er skadet og ved Recco på samme jernbanelinje.

Natt til torsdag ble det rettet et kraftig flyangrep mot Rabaul på New Britain, hvorunder 88 japanske fly ble ødelagt, mens 17 allierte fly gikk tapt. 2 japanske kryssere og 13 destroyere ble senket eller skadet. Størsteparten av den japanske eskadre ble tvunget til å trekke seg tilbake fra Rabaul. De seneste operasjoner faller i 5 avsnitt: Japanernes motangrep mot amerikanerne på Bougainvillesya lengst nordvest i Salomonsgruppen, som slo feil, den japanske flåtes forsøk på å hindre videre amerikansk landsetting på Bougainvillesya, som heller ikke førte fram, et alliert luftangrep mot en japansk konvoy på vei til Bougainvillesya, et annet alliert luftangrep på en japansk konvoy utenfor Rabaul, hvor-

fra Leningrad-Odessa-banen, ved Landstein har nu

under japanerne led store tap av krigs- og forsyningskip, og sist en rekke allierte luftangrep mot selve Rabaul.

Parisekspresen er avsporet i nærheten av Macon. Mellom Rennes og Le Mans ble 150 tyske soldater drept ved et togsammenstøt, forårsaket ved at franske patrioter hadde revet opp skinnegangen så toget kjørte inn i et godstog.

Den franske guvernør i Libanon er kommet tilbake til Beirut fra Algier med lempelige betingelser, slik at staten Libanon praktisk talt får selvstyre. General Catthrou reiser øyeblikkelig til Libanon fra Algier for å bringe orden i forholdene.

Tyskerne har frigitt Drottningholms last i Kristiansand med undtak av noen hundre kilo publikasjoner og film.- En dansk flygeløytnant er med sin maskin flyktet fra Danmark og landet nylig på en stubbmark i Skottland. Han startet fra Jylland kl.5 og landet i Skottland kl.10. Av folk som kom til, ble jeg spurt om jeg var tysker, de trodde muligens at jeg var en Hess nr.2, sier løytnanten, som uttaler at 99 % av det danske folk er enig i det som skjedde den 29.august.

Under et besøk i Nordøst-England idag hyldet kong Håkon arbeiderne ved et britisk skipsverft. En ung norsk flygeløytnant ble mottatt i audiens av kong Håkon igår. Han hadde deltatt i et bombeangrep mot Tyskland i et Halifax-fly og greide å lande i Storbritannia med følgende skader på flyet: Bremsene var i ustand, halen så skadet at den nesten falt av, hele bakdelen av flykroppen ødelagt, en av oljetankene helt gjennomhullet og sideroret skadet. Det oppsto brann i dørene til flyet mens det var over Tyskland, og brannen truet med å spre seg til hele maskineriet, men han fikk slokket brannen ved å stupe loddrett 2000 fot.

Fiskerne på Sørlandet har måttet slutte å drive fiske med motorbåt. I 1940 fikk de 60 liter olje pr.måned, i 1941 40 liter, i 1942 20 liter og nu i år 10 liter. Det vil si at en fisker fra Skåtøy kan gjøre en tur pr. måned til Jomfruland.- Tyskerne har konsentrert en stor del av anleggsvirksomheten for A/S Nordag i Saudasjøen. Tusenvis av norske arbeidere er beskjeftiget ved fabrikanlegg, der er også 400 danskere, men det er meget dårlige elementer, som har meldt seg frivillig, og de driver en usmakelig jobbing med matvarer m.v. Der er også en del russere og polakker og en del russiske kvinner fra Ukraina. Det er etablert et "Werkschutz" som består av gamle tyskere og en del norske nasister.- Underslageren Arnljot Hegle var en tid sjef for arbeidskontoret i Trondheim, men ble arrestert for forskjellige uregelmessigheter. Folk trodde han ville bli straffet selv om han var nasist, men det viser seg at han bare ble beordret til å flytte fra Trondheimsdistriktet, og han virker nu som reise-sekretær for N.S. i Bergensdistriktet.- "Folkeopplæringsleder" Inge Myklebust kritiserte i en tale nylig den slappe disiplin innen N.S. Medlemmene møter ikke opp på idrettsstevner og møter, bærer ikke partimerket og er uvillige til å ta imot tillitsverv. Det går an å få bedre disiplin selv i det norske folk, sa han, det viser jøssingene. Når parolen er at gatene skal være blåst kl.18, så er de det også.- Et eldre ektepar nådde trikken i siste øyeblikk. Kona kom først på trikken og ropte bakover til mannen:-Skynn deg, Håkon, vi venter på deg.-, hvorpå en av passasjerene utbrøt:-Ja, kong Håkon venter vi på alle.- Konduktøren på en overfytt trikk i Trondheim ropte inn i vognen:-Trekk dere planmessig tilbake.- (stor jubel).

Krigsoversikt. von Mannstein har måttet betale dyrt for at han forsøkte å klamre seg til stillingene ved Dnjepr, enten det nu er han som har skylden eller det var Hitlers uttrykkelige ordre. Det mislykte motangrep i slutten av oktober forfeilet ikke bare sitt mål, men medførte en alvorlig svekkelse av de tyske styrker i Kievområdet. Det russiske angrep ved Kiev satte inn med et voldsomt tankangrep, som brakk 4. tyske panserarme i to, og etter 48 timers kamp falt Kiev. Siden da har de russiske styrker presset fram på en bred front i nordvestlig, vestlig og sørvestlig retning, og russerne truer med å tvinge 4. panserarme ut i Pripetmyrene, hvoretter russerne kan presse seg fram langs utkantene av myrene i retning av den polske grense. Kilen vest for Kiev når nu fram i ryggen på von Mannsteins styrker og er i ferd med å avskjære dem retretten til Polen, idet russerne nu står mindre enn 100 km. fra Lvov-Odessabanen. von Mannstein har nu

valget mellom å trekke seg tilbake med 1 mill. mann mens den siste jernbanelinje til Polen ennå er i tyskerne hender eller å stole på de dårlige jernbaneforbindelser gjennom Bessarabia. Andre farer truer også tyskerne. Nord for Vitepsk trenger russerne en kile inn i de tyske linjer i retning fra Nevel til Polotsk. Et russisk gjennombrudd her vil bety at den midtre armegruppe blir skilt fra den nordlige, og for nordgruppen vil det antagelig bety at den må trekke seg tilbake fra Leningrad og de baltiske land.- I Italia rykker de allierte langsomt og metodisk fram mot Roma. Tyskerne har ikke greiet å stanse deres framrykking i nogen lengere tid trass i at de har fått forsterkninger fram.-

Måndag kvell, 14/11.43.

Etter erobringen av Sjitomir igår fortsetter russernes hurtige framrykking. 120 byer og landsbyer til er befriet. 2 av de gjenerobrede byer ligger utenfor Korosten, hvor russernes høyre fløy presser på. Over 1000 tyskere falt igår under et mislykket motangrep ved Sjitomir. Det ble tatt meget krigsmateriell. Det var fortsatt heftige kamper på Kertsjhalvøya på Krim igår, og tyske motangrep ble slått tilbake.- B.B.C.s medarbeider oppsummerer situasjonen i Kievavsnittet slik:-Den halvsirkel som er kommet i stand vest for Kiev, blir større for hver dag. Tyskernes begrensede reserver og deres tap av kommunikasjoner reduserer muligheten for at de kan gjøre noget effektivt for å stanse russerne. Hitler skrev i Mein Kampf at ingen ting er mer ødeleggende for troppenes moral enn at de må kjempe i områder som tidligere har vært skueplassen for deres seire.- Tyskerne melder at russerne angriper ved Retsjitsa og om heftig russisk artilleriild i Smolensk-Orsa-avsnittet, hvor et russisk framstøt ventes.-

Ifølge meldinger fra forskjellige hold ser det ut til at det er avgjort at det vil bli trukket tyske tropper ut av Finland. Stockholm utlegger det som en uttynningsprosess og ikke et alminnelig tilbaketog, mens en korrespondent betegner det som et nytt tilbaketog, hvoretter Finland vil bli overlatt til å seile sin egen sjø.-

I vasallstatene blir det mer og mer uro ettersom russerne rykker lenger vestover. Den ungarske regjering fikk igår en advarsel fra London om følgene av å la ungarske tropper fortsette å kjempe på østfronten.- 1000 nye tyske s.s.tropper er kommet til Wien, så det samlede antall er kommet opp i 30000. De gjør ingen hemmelighet av at de er kommet for å forhindre en eventuell revolusjon. Det har vært tallrike arrestasjoner og mange dødsdommer er eksekvert.- I Tyskland er mange personer blitt henrettet fordi de har gitt uttrykk for nederlagsstemning på 25-årsdagen for våpenstilstanden. Det er brukt tonnvis av tjære og kritt til maling av "1918" på husvegger o.l.-

Amerikanske flygende festninger eskortert av jagerfly angrep igår formiddag Bremen. 43 tyske jagerfly ble skutt ned, mens amerikanerne mistet 15 bombe- og 9 jagerfly. Moskitofly angrep inatt mål i Berlin og Vest-Tyskland. Britiske fly angrep igår en tysk konvoy i munningen av Rhinen og transportmål i Nordfrankrike, Belgia og Nederland.

8. arme har inntatt Atessa. 5. arme har bedret sine stillinger foran Garglianoelva og har erobret et høydedrag 10 km. nord for Venafro. Harde kamper raser fortsatt på Leros. Under en luftkamp over Gaeta ble 9 fiendtlige fly skutt ned, mens 1 alliert fly gikk tapt. Allierte fly har angrepet flyplasser på Kreta, Rhodos og Kos.

De jugoslaviske styrker har erobret 2 viktige byer nær den ungarske grense, Koprivnico og Verovitica. Jernbaneforbindelsen Beograd-Wien og Zagreb-Budapest er avbrutt av friskarerne. 2 radiostasjoner er ødelagt, og 500 tyskere er tatt til fange. Hitler har beordret ungarske tropper til Jugoslavia for å støtte tyskerne i kampen mot friskarerne.

Amerikanerne har erobret en landsby på Bougainvillesya. Amerikanske ubåter har senket et japansk hjelpehangarskip og 6 lasteskip i Stillehavet. Allierte bombefly har foretatt en 3200 km. rundtur og angrepet et Soerabaja og andre mål på Java.

Polske patrioter angrep forleden dag hurtigtoget Warsjava-Krakau. Mange tyske gestapomenn, som var med toget, ble skutt med maskingeværer.

7 tidsinnstilte bomber eksploderte forleden dag i Horsens og gjorde

adskillig skade og forårsaket branner. Det er nu innført utgangsforbud i byen. Det ventes innført beleiringsstilstand for hele Jylland.

Det norske statspoliti har til stadighet folk til stede i kirkene for å kontrollere preknene, og det er særlig stor irritasjon når det blir bedt for biskoppene.- Direktør Fermann, innehaver av Sjursøya kullkompani, som har tjent voldsomt som kullimportør for tyskerne, er travelt beskjeftiget med å plasere sine penger på hemmelige konti, men han kan spare seg strevet, for pengene skal fram.- Den siste som har begitt seg ut på en svar rotur, er general Frølich-Hansen i A.T. Han benekter nu at han har vært medlem av N.S. Det er dog ikke glemt at han stadig har vært på visitt hos "føreren", deltatt i alle partiets fester og tilstelninger og til og med har overrakt et sverd til "føreren".- Bestyreren på arbeidskontoret i Moss har fått en måneds sykepermisjon: Han har stjålet bord, papp m.v. fra tyskerne til en hytte han bygger utenfor Moss.- Postverket skal i nær framtid gi ut et frimerke med tilleggsverdi til såkalt vinterhjelp. Dette er et rendyrket nasitiltak, hvis inntekt går til støtte av frontkjemperne,- en tro kopi av den tyske "Winterhilfe". Salget skal begynne i november måned.-

Øksnevad. Hitler har lovet å holde på til kl. 5 min. over 12. Om generalene presser på aldri så meget for å få slutt på krigen, så vil ikke han gi seg, og hvis det tyske folk ikke vil følge ham, så kan det ha det så godt. Hitler håper på at krigen skal bli langvarig og at han skal vinne det siste slag på en mirakuløs måte som han ikke har helt på det rene. Mens Hitler må finne på alt for å stive opp det tyske folk, er det verdt å legge merke til at Churchill ikke er redd for pessimisme, men for stor optimisme. Hitler har i tidens løp lovet meget, men nu lover han bare at han selv skal holde ut. Høsten 1941 sa han at den russiske hær var så ødelagt at den aldri kunne reise seg mer. Høsten 1942 ga han sitt æresord på at Stalingrad skulle bli tatt, og han satte noen hundre tusen mann i pant på det. I 1943 må det være svært mange som har tapt motet, for Hitler sa at alle midler må brukes for å slå ned mismotet. Han sa også at det tyskerne utholder på østfronten overhodet ikke kan sammenlignes med det russerne utretter. General Montgomery, som ifjor vokter Kairo og Aleksandria og i år er på vei til Roma, vil sikkert smile når hans framrykking blir betegnet som en snegleoffensiv. At Italia falt fra hadde ingen betydning, men det hadde overmåte stor betydning at to gamle venner var blitt nærmere forenet, sa Hitler. Dette er EMK Chaplins diktatorfilm, annen avdeling, nest siste akt. Krigsflåten snakker man ikke lenger om, heller ikke ubåtene eller handelsskipene. Bombingen kan man ikke godt undgå å snakke om, men her planlegger Hitler for tiden Tysklands gjenoppbygging. Under henvisning til tyskernes enestående anleggsvirksomhet i hele Europa påpekte Hitler at at folk som kan bygge opp 6 eller 8 eller 10 millioner m² betong i festningsverker og stampe tusener av rustningsbedrifter opp av jorden, vil det ikke falle vanskelig å bygge 2 eller 3 millioner boliger. Tyskland går altså ut av denne krigen med større økonomiske resurser og med en makeløs vilje og energi til å bygge opp det som er ødelagt. Sammenholdt med de tyske klager etter forrige krig bør en merke seg dette. Hvis en spør Hitler om folket klarer påkjeningen, svarer han blankt og kynisk at hvis det ikke gjør det, fortjener det ikke noen bedre skjebne enn å gå under, han vil ikke felle en tåre over et så ynkelig folk. Så lenge fienden ikke er rykket inn på tysk område, føler Hitler personlig seg forholdsvis trygg. Han setter sin lit til troen, ikke til fornuften. Stillingen er i den grad fortvilet, at Hitler selv sier at uten partiet (og deri selvsagt innbefattet Himmler og gestapo) og troen kunne man ikke ha holdt stand en måned, troen på partiet, på der Führer og hans særlige fullmakt fra forsynet. Jeg er dypt og inderlig religiøs, sa Hitler, og jeg bærer bøyen meg i taknemlighet for den allmektige. Ja, i slikt et vær, da får du bønnen, Gud!-

"Hold fanen høyt - hold hodet kallt - hold kjef!

Mandag kvell, 15/11.43.

I Kvite-Russland står de russiske styrker, som er rykket fram sør for Gomel, bare 8 km. fra jernbanen Gomel-Varajava og truer med å avskjære denne på et punkt som ligger ca. 60 km. vest for Gomel og på vestsiden av Dnjepr. 14 tyske forsvarstillinger sør for Retajitsa ble inntatt igår. Vest for Kiev er det russiske framspring utvidet ytterligere. Russerne rykket igår fram over en bred front mot jernbaneknutepunktet Korosten, som beskytes av russisk artilleri. Tropper som rykker fram fra Sjitomir, har omgått Berdistjev. Tyske motangrep er slått tilbake ved Fastev, hvor tyskerne har lidt store tap. - Tyskerne innrømmer nu at de har oppgitt Sjitomir. Den tyske overkommando melder at russerne etter er gått til angrep med sterke stridskrefter inne i Dnjeprbuen og har oppnådd et gjennombrudd nordvest for Krivoi-Rog og at russerne har brutt igjennom den tyske front sørvest for Gomel. - Meldingen om det russiske angrep ved Krivoi-Rog er ikke bekreftet av Moskva. - Den røde hers organ "Den røde stjerne" hadde igår et skarpt angrep mot den nuværende finske regjering. - General Dietl, den tyske øverstkommanderende over de tyske og østerrikske styrker i Finland, er for tiden i München, og det antas at hans nærvær der skyldes konferanser om uttrekking av tropper fra Finland. -

2 store bombeflyformasjoner startet igår fra italienske baser og angrep jernbanemål m.v. i Sofia, hovedstaden i Bulgaria. 24 tyske jagerfly forsøkte å stoppe angrepet, og 9 av dem ble skutt ned. Forut for angrepet er det gått gjentatte advarsler til den bulgarske regjering. Så lenge Bulgaria hjelper tyskerne, spesielt i kampene mot patriotene i Jugoslavia og Hellas, må det ventes stadig sterkere angrep. Det ble gjort store skader i Sofia, bl.a. på hovedjernbanestasjonen, elektrisitetsforsyningen i den nordlige del av byen ble avbrutt og branner raser over store områder. - Andre angrep ble rettet mot mål i Jugoslavia, mot jernbanen langs den franske Riviera, mot havnen i Civitavecchia nord for Roma og jernbanemål i Livornodistriktet. - Tyskerne er begynt en større offensiv for å okkupere de deler av Dalmatia, som holdes av friskarerne, og syene utenfor. - Fra frontene i Italia meldes om patruljevirkosomhet. - På Leros har de allierte bedret sine stillinger på 2 avsnitt. Tyskerne er påført store tap, og det er tatt en del fanger. - De allierte har landsatt greske fallskjermtropper på øya Samos, og en annen styrke er kommet dit sjøveien. - Fly fra Midtøsten foretok omfattende og kraftige angrep mot mål i Egeerhavet. 9 allierte fly gikk tapt, mens 1 tysk fly ble skutt ned. - Badoglio har meddelt at han vil gå av som regjeringssjef så snart Roma er inntatt av de allierte. - Tyskerne har tatt 100 gisler fra en konsentrasjonsleir ved Torino og henrettet dem som repressalier for angrep på tyske soldater. Det er erklært beleiringstilstand i Milano, og tusenvis av personer skal arresteres. Mellom 15 og 20000 patrioter kjemper mot tyskerne i dette distrikt. - En amerikansk journalist skriver at Romania nu begynner å høste fruktene av kompaniskapet med tyskerne. I øst nærmer de russiske armeer seg grensen, allierte fly som angrep Ploesti fra Nordafrika, kan nu bruke baser i Sør-Italia for sine angrep mot oljekildene. Store mengder av kjøtt, fett, stål, mangan m.v. blir tatt av tyskerne. 10 % av Romanias oljeindustri må betale utbytte til tyske aksjonærer. Antonescu har skaffet tyskerne 26 rumenske divisjoner, og nu forlanger Hitler 18 divisjoner til. 500000 rumenske soldater er drept, såret eller tatt til fange av russerne. Som betaling for alt dette får Romania bare papirpenger av tyskerne. Romania har bare en ting å gjøre for å komme ut av sin fortvilte situasjon, og det er å overgi seg betingelsesløst til de allierte. -

Amerikanske ubåter har senket 7 japanske skip til og skadet 2 i Stillehavet. - 9 amerikanske krigsskip gikk av stabelen i Amerika idag. 4 ubåtjagere, 2 destroyere, 2 ubåter og 3 patruljeskip. - På U.N.R.R.A.s konferanse i Atlantic City er det nedsatt 4 hovedkomiteer og 15 underkomiteer.

3 fiendtlige ubåter er senket i de to siste døgn utenfor Spania, den ene av en britisk destroyer og den annen av et marinefly. 34 av besetningene ble satt i land av spanske fiskerfartøyer.

I København er en maskinfabrikk på Nørrebro sterkt skadet etter en bombeeksplosjon.

Sindings film "Sangen om livet" boykottes. 200 mennesker ble samlet

"Hold fanen høyt - hold hodet kallt - hold kjeft!"

Tirsdag kvell, 16/11.43.

Tunge amerikanske bombefly angrep idag mål i Norge. Nærmere enkeltheter foreligger ikke. Britiske moskitofly var inatt over Vesttyskland, mens jagerfly var på offensive patruljetokter. 3 fly savnes.

Den røde hær er på vei inn i området ved Pripetmyrene etter å ha avbrutt jernbanen til Varsjava vest for Gomel og har hatt hurtig framgang både nord og sørvest for myrene. Tropper strømmer gjennom den bresje som ble slått igår. Det er bare 3 dager siden tyskerne brukte jernbanen Varsjava-Gomel til transport av materiell og tropper. Den russiske framrykking sør for Gomel truer russernes forbindelser Retsjitsa-Konosten og Tsjernaigov-Korosten. Flere strategisk viktige byer er erobret sør for Retsjitsa. Russerne utvider også sitt tak på området vest for Korosten som er nesten omringet. De inntok igår over 60 steder, deriblant jernbanestasjonen Tsjepovitsja. Tyskerne lider svære tap av mannskaper og materiell, og de viser stor engstelse for troppene i dette område. Moskva melder fortsatt ingen ting om operasjoner i Dnjeprbuen, mens tyskerne melder om harde kamper ved Krivoi-Rog og russiske angrep sørvest for Dnjeppropetrovsk og vest for Smolensk. På Kertsj vinner russerne stadig nytt terreng. Reuters korrespondent melder at russerne forbereder seg til vinteroffensiven langs hele fronten.- Den russiske avis Isvestja hadde igår en artikkel under overskriften "Konsolidering av det russisk-amerikanske vennskap", hvori det bl.a. heter at Russland setter stor pris på den hjelp det har fått av Amerika og Storbritannia i kampen mot Tyskland. De 3 store allierte har nu fått virkelig overlegenhet over tyskerne, og det gjelder om at resursene blir satt inn på den mest virkningsfulle måte for å få hurtigst mulig slutt på krigen. Det er all grunn til å tro at samarbeidet vil vokse seg stadig sterkere.- Ifølge Nya Dagligt Allehanda skal Finland ha spurt Tyskland om det akter å evakuere sine styrker fra nordfronten i Finland.- I en New York-avis' spalte, som redigeres i den tyske overkommandos språk, het det igår:-Det er nu endelig lyktes for tyskerne å frigjøre seg fra fienden ved Sjitomir og fortsette sin seirrike marsj mot Polen.-

Det jugoslaviske kommune melder om harde kamper i vidt forskjellige deler av landet. Etter hardt press har friskarerne evakuert Peljesac-halvøya i Dalmatia. I Slovenia er flere sterkt befestede stillinger erobret av friskarerne, som har inntatt nye og bedre stillinger i Makedonia. Tyskerne har satt inn 6 divisjoner bare i Slovenia mot friskarerne.

På grunn av dårlig vær var det bare mindre operasjoner i Italia. 8. arme har inntatt en del høydedrag nord for Atezza. Tyskerne er begynt å svi av hele landsbyer bak fronten.- 1750 gisler er tatt i Milano-området, ifølge melding fra Sveis.- En framstående mann ved det allierte hovedkvarter meddeler at over 650 fasister er fjernet fra sine stillinger i administrasjonen i det område som er besatt av 5. arme. Blant de arresterte er Agulli Lauri, en av Italiens rikeste menn, og Pauli Signorini i et firma som har levert varer til tyskerne.- En mengde kunstgjenstander er fjernet av tyskerne fra museer i Napoli og andre italienske byer.- Ifølge melding fra Istanbul har det vært omfattende demonstrasjoner for fred i Bulgaria etter bombeangrepet søndag. Den bulgarske regjering hadde et ekstraordinært møte like etter angrepet.- De allierte styrker på Leros har forbedret sine stillinger, men er utsatt for kraftige luftangrep. Det har lyktes tyskerne å sette i land nye forsterkninger.- Amerikanske bombefly fikk igår inn en fulltreffer på en fiendtlig krysser utenfor Leros. 2 flyplasser ved Athen ble igår kraftig bombet av fly fra Nordafrika. Andre fly angrep fiendtlige stillinger på Leros, Rhodes og Kreta.

Krisen i Libanon ble igår drøftet av den franske nasjonalkomite i Algier. I Kairo møtte general Catroux den britiske minister i Midtøsten Casey. Kong Ibn Saud av Arabia har innstendig anmodet Churchill om å gjøre sin innflytelse gjeldende for å få ordnet situasjonen i Libanon.-

Amerikanske tropper i Storbritannia gjennomgår for tiden en hard trening i invasjonoperasjoner. Den amerikanske general Devers sa igår, at for å vinne et bruhode på det europeiske fastland må vi først gjennomgå en intens trening under virkelig kanonild.-

Det meldes om sterk økning av motstanden i Frankrike, den er nu ikke begrenset til Øvre Savoyen, men har spredd seg til Sør-Frankrike, særlig

Toulouse og Bourdeaux, og til Bretagne.- Alle menn mellom 23 og 25 år er i Brussel innkalt til som man tror tvangsinnlemmelse i tyske avdelinger, og i Ghent er alle menn mellom 21 og 23 år innkalt.- 16 belgiske undersetter og en polakk er skutt av tyskerne for å ha innhentet militære opplysninger i vestområdet og videresendt dem til fienden.- 8 tsjekkere er skutt for å ha hjulpet jøder over grensen.

Duff Cooper skal reise til Algier som den britiske regjeringens representant hos den franske nasjonalkomite.

En japansk krysser og et stort handelsskip ble alvorlig skadet utenfor Rabaul igår. På Bougainvillesya baner artilleri vei for et nytt alliert angrep.- Det opplyses at ikke et eneste handelsskip er gått tapt på Strekningen Nord-Amerika - Stillehavet i de siste 6 måneder som følge av japanske ubåters operasjoner.- Britiske fly foretok imorges det hittil største flyangrep i Burma mot en japansk basis 75 km. nordvest for Rangoon.

Til den første uke i denne måned var tyskeres utplyndring av Danmark nådd opp i et beløp på 4 milliarder kroner.

Ording: Den russiske offensiv har fortsatt praktisk talt uten avbrytelse siden midten av juli måned. Tyskerne hadde håpet på en stans i overgangstiden før vinteren, men det ser ikke ut til at det vil bli nogen slik stans. Russernes taktik har gått ut på å åpne offensiver på stadig skiftende frontavsnitt. Etter overgangen over Dnjepr fortsatte russerne offensiven inn i Dnjeprbuken. Tyskerne greide ved sin motoffensiv ikke å drive russerne tilbake, men stanset dem foreløpig. Deretter begynte russerne sin offensiv mot Kiev, som ble et viktig utgangspunkt for videre operasjoner. Russerne fortsatte framrykkingen uten stans og erobret Fastov, og tyskerne måtte påny sende forsterkninger som ble satt inn her. Russerne innskrenket seg da til å holde stillingen her, og flyttet framstøtene lenger nord mot de 3 viktige jernbanesentra og tyske støttepunkter Korosten, Sjitomir og Berdistjev. Dette må ha kommet overraskende på tyskerne for allerede den 13/11, 7 dager etter Kievs fall, ble Sjitomir inntatt, og dermed ble tyskernes siste nord-sørgående jernbane i Russland avskåret. Men det ser ut til at russerne har andre mål, nemlig å avbryte den siste direkte jernbaneforbindelse mellom tyskernes sørfront og Polen og å omgå de tyske stillinger ved elva Bug. Tyskerne melder samtidig om en russisk offensiv ved Krivoi-Rog, og lenger nord har russerne gjenopptatt sin offensiv ved Gomel, som ser ut til å være omringet, og de har også gjenopptatt sine angrep vest for Smolensk. Tyskerne er ute av stand til å forutse hvor neste angrep kommer, og de mange forskjellige angrep bruker opp tyskernes reserver og gjør det umulig for dem å forberede seg på angrepene. For øyeblikket er en offensiv mot sør i retning av Balkan det mest sannsynlige, og det er i ferd med å skape panikk i Romania. Iforgårs bombet amerikanske fly mål i Bulgaria, og det er også et varsel om at det kan komme en offensiv mot Balkan. I Jugoslavia og Hellas er friskarerne meget aktive.- Krisen i Libanon har satt den britiske regjering i en vanskelig stilling. Den har interesse av å opprettholde det best mulige forhold til den franske nasjonalkomite, men på den annen side kan den ikke uten videre godkjenne de drastiske skritt som franskmennene har tatt. Storbritannia har store armeer i Midtøsten under general Wilson. Libanon har stor strategisk betydning, og utviklingen kan lett forplante seg til Palestina og Syria. Stillingen er fortsatt kritisk, men general Catroux er en dyktig forhandler, og det er å håpe at han vil kunne avvikle krisen, mens den ennå er av lokal karakter.-

I en meddelelse som er fremlagt av den polske regjering i London og som er bygget på sikre opplysninger fra Polen, heter det: Det er tyskernes hensikt å utrydde det polske folk. Det kommer i første rekke til syne på åndslivets område. De uttaler forøvrig åpent at Polen skal gjøres til en åndelig ørken. Læreskoler og høyskoler er stengt, privatundervisning forbydes, alle lærebøker beslaglegges. Forbudt er også musikk og film, til og med polske landskapsbilder forbydes solgt, alt som minner om Polen skal tilintetgjøres. Det ansettes folk hvis oppgave det er å ødelegge ungdommen ved å føre den inn i et lastefullt liv med drikk og spill.

Ungdommen går arbeidsløs berøvet adgangen til alle adspredelser, og den sultet ofte. Barnas karakter og selvrespekt skal nedbrytes. Det er bare begrenset adgang til å gå på håndverkskurser, tyskerne skal være eksperter og polakkene slaver. I det såkalte Warthe-gau er det tyskernes hensikt å utslette hele den polske befolkning ved deportasjon, og der er det ikke en gang forlukeskoler for barna. I Varsjava får barna 2 timers folkeskole om dagen, men det rår en fullstendig mangel på lærere. Nye blir ikke trykket, og det er forbudt bokhandlerne å selge lærebøker som tidligere har vært brukt. En hel del lærebøker trykkes dog i hemmelighet. Dette tyskernes ødeleggelsesverk lar seg ikke stanse av nogen som helst kulturelle hensyn. Et av Europas eldste universiteter, i Krakau, var det første som ble stengt av tyskerne. Universitetet i Varsjava, som hadde 10000 studenter, ble stengt like etter krigens begynnelse. Senere ble universitetet i Ljublin og i Posen stengt. Det første ble ødelagt av tysk bombing, det siste, som hadde 6000 studenter, er åpnet som tysk læreanstalt, hvor polakker ikke har adgang. Apparater og vitenskapelige instrumenter er røvet fra alle universiteter og læreanstalter og sendt til Tyskland.- Trass i alt fortsetter arbeidet for å utdanne den polske ungdom. Tusener av små grupper over hele landet er organisert. Det holdes hemmelige eksaminer med utmerkede resultater. 2000 elever fikk i Varsjava i 1942 eksamen tilsvarende artium, og 1000 studerer jus i Varsjava. Mange modige piker studerer medisin. Vanskelighetene ved denne hemmelige undervisning er selvsagt enorme. Men på alle skoler hvor det før ble utdannet teknikere, håndverkere og formenn kan enhver polsk gutt i hemmelighet fortsette sin utdanning. Den hemmelige undervisning virker i høy grad som en motgift mot tyskernes bestrebelse for å demoralisere den polske ungdom.- Det store ansvar for å utfylle hullene i den polske ungdoms lærdom faller dog på de polske mødre. De sier, at 2 ting må vi i hvert fall lære barna: Polens historie og motarbeidelse av tyskernes forsøk på å rive Polen ut av deres hjerter. Tenk også på naboens barn og la barna lære det de kan videre til andre. Å hjelpe til å oppdra Polens barn er like så viktig som å være med i frontlinjen. Vi må være likeså oppfinnsomme når det gjelder å oppdra våre barn som når det gjelder å skaffe det daglige brød.- Arbeidet for Polens ungdom bæres av en usvikelig tro på at ånden vil seire over den brutale makt.-

Onsdag morgen, 17/11.43.

Amerikanske flygende festninger og Liberator bombefly uten jager eskorte angrep igår formiddag fra baser i Storbritannia Knaben molybdengruper og en kemisk fabrikk og kraftstasjon på Rjukan. Det var klart og fint vær, lite luftskyts og kun få jagerfly gikk opp. 6 av dem ble skutt ned, mens 2 bombefly savnes.

Gomel er avskåret på 3 sider og har kun jernbanen i nordvest mot Minsk igjen. Ved Korosten har russerne erobret Slavitsji 10 km. fra byen. Den 25. tyske panserdivisjon, som kom fra Norge og ble satt inn i kampene ved Fastov, har lidt svære tap.

Allierte fly var inatt over Nordvesttyskland og kystområdet i Nord-Frankrike.-

"Hold fanen høyt - hold hodet kallt - hold kjeft!"

Onsdag kvell, 17/11.43.

Den røde hær rykker hurtig fram både nord og sør for Pripetmyrene, og russerne bombarderer nu utkantene av tyskerens støtte punkter, Gomel og Korosten. Bortsett fra den rute som går i nordvestlig retning er Gomel omringet. I Fastov-avsnittet foretar tyskerne desperate motangrep. Nye omorganiserte infanteriavdelinger kastes inn i kampene, men alle tyske motangrep er slått tilbake. Det tyske motoriserte infanteri har lidt særlig store tap. En sersjant i 181. motoriserte regiment som tilhører 25. tankdivisjon, forteller at divisjonen var stasjonert i Oslo-området til 25/9 i år, den ble så sendt til Frankrike, men kort etter ble den i all hast dirigert til østfronten hvor det først var meningen at den skulle til Krivoi-Rog; på grunn av den alvorlige situasjon ved Kiev ble det dog bestemt at den skulle dit, men så langt kom den ikke før Kiev falt, og den ble da satt inn ved Fastov, og her har den lidt voldsomme tap. Særlig alvorlig ble situasjonen etter et gjennombrudd av russiske tanks som utsløttet divisjonens hovedkvarter.-

De alliertes organiserte motstand opphørte på Leros idag. I hele går fortsatte fienden sine voldsomme bombeangrep.- Allierte fly fra Middøsten har foretatt vidstrakte tokter over Egeerhavet og har angrepet en tysk flyplass i Hellas, en havn i Jugoslavia og skip i Egeerhavet. Royal Airforce's lange arm angrep 2 flyplasser i Sør-Frankrike i nærheten av Marseilles. Dette er innledningen til en offensiv mot de tyske torpedo-flybaser i flanken på Atlanterhavsrutene. 13 tyske fly ble ødelagt, mens 6 allierte fly savnes.

Det har vært patruljetrefninger i Italia, og det er tatt en del fanger.- Den franske nasjonalkomite har besluttet å holde en opprenskning i den franske marine. Alt mannskap og alle offiserer som har vært Vichytilhengere skal utskiftes.- 100 personer er arrestert i Toulouse etter at general Philippon ble drept søndag. En av Laval's lokale propagandasjefer er skutt.

I anledning av de amerikanske flys angrep mot Knaben molybdengruper meldes at anlegget er den viktigste bedrift i Norge for den tyske krigsindustri. Landets største molybdengruper ligger her, og dessuten forarbeides malmen fra 3 gruper til her og hele produksjonen brukes av tyskerne. Anlegget ble så ødelagt, at det neppe vil bli nødvendig for amerikanerne å foreta flere angrep.- Moskitofly angrep inatt mål i Vest-Tyskland. Det var ingen tysk flyvirksomhet over England inatt.

De tyske myndigheter har forlangt straks stillet til disposisjon i Esbjerg 800 mann og 16 lastebiler. Borgermesteren har protestert, men tyskerne truer med tvangsutskrivning.

Alle fakulteter og praktisk talt alle studenter har protestert mot arrestasjonene av professorer og studenter ved Oslo Universitet. De arrestert ble ført til Bredtvet konsentrasjonsleir. Senere er 7 ført til Grini og 40 til Tønsberg.- Kirkedepartementet sendte i september ut en hemmelig skrivelse, hvori det så å si innrømmer at det har lidt nederlag i kirkestriden. Fylkesfører Aas på Hamar har uttalt at det er umulig å tenke på nogen løsning av kirkestriden; arrestasjoner av prester er ikke egnet til å bringe problemets løsning nærmere; N.S.' moralske grunnlag er svekket på grunn av de kristendomsfiendtlige symptomer innen partiet.- Redaktør Fredrik Ramm er avgått ved døden i Danmark, han var blitt løslatt fra tysk konsentrasjonsleir p.g.a. dobbelsidig lungebetendelse, men døde på veien hjem. En venn av ham holdt en kort og gripende minnetale fra London: Ramm ble arrestert første gang allerede i 1940 og anbragt på nr.19. Tyskerne slapp ham snart ut fordi han etter deres mening holdt på å demoralisere hele fengslet med sitt ukuelige humør og pågangsmot. Tyskerne så alt for tydelig at han representerte den ånd som er deres farligste motstander i arbeidet for å undertrykke Europas folk. Hans liv er gått inn i summen av de tap vi har i kampen mot tyranniet, og er et av dem som vi aldri kan tilgi våre fiender.---

En særmelding: "Det blåser fra Harpefjell."

Nygaardsvold talte på et stort sjømannsmøte i Newcastle igår og sa bl.a.: Jeg vil få lov til på regjeringens vegne å bringe en hilsen til våre sjøfolk med takk for den innsats og det arbeid de har gjort i krigens år.

Norges innsats i den rent militære operasjoner har ikke vært stor, da vi ikke kunne reise store armeer fordi vår ungdom er innestengt i Norge. Javisst er det kommet ut en del, både hit og til Sverige, men det er i alle tilfelle lite mot de mange som er hjemme. Men forholdet er det at i denne krigen er det ikke bare kampen ved frontene som teller, i like stor grad har hjemmefrontens arbeid betydning for å skaffe de ting som må til for å holde kampen gående og å føre disse ting fram. Og her har Norge gjort en innsats som historien forhåpentlig vil vurdere bedre enn vi kan gjøre det til denne dag. Norge har gjort sin innsats takket være sin handelsflåte og sine sjømenn. Vi gikk inn i krigen med henimot 1000 hurtiggående skip, vi har mistet ikke så få av dem, men ikke bare skip er gått tapt, tusener av våre sjøfolks liv er gått tapt, og kanskje risikoen har vært større ute på sjøen enn ute ved frontene. Tusener er blitt derute. Vi kan ikke gjøre annet enn i stillhet å takke dem for den innsats de har gjort. Og jeg vil uttale det håp at det norske folk hjemme og de som skal lede det, ikke vil glemme de som har satt livet inn, enten det er de som har satt livet inn hjemme i kampen mot undertrykkerne, og slett ikke de som har satt livet til både av offiserer og mannskaper på den norske handelsflåte. Jeg håper det norske folk ikke vil glemme denne innsats.- Tyskerne, både de militære og sivile, de må straks ut av Norge. Personlig vil jeg understreke at det oppgjør som må komme etterpå, må foregå i lovlige former, men jeg kan forstå at en masse hat er samlet opp i det norske folk; de har gått i mange år nu og sett på tyskernes og quislingenes opptreden. Jeg tror nok at det norske folk er enig i det bud som sier at hevnen hører meg til; ja, men disse års prøvelser har vært så harde at det ikke er noget rart om det sier til ham som hevnen hører til: Ja, men kan vi ikke få hjelpe deg litt.- Men vi håper på at det skal bli holdt innen de rette grenser.- Vi må forsøke å rette det som er blitt rangt i Norge. Vi klaget over meget hjemme før, men ser vi tilbake og spesielt hvis vi ser med hjemmefrontens øyne, så tror jeg vi kan si at vi hadde det bra i Norge. Selvfølgelig var ikke alt som det skulle være. Men allikevel, det var bra i Norge før 9.april 1940. Vi må tilbake dit, men ikke bare det, vi må ennu lenger, vi må forsøke å rette det som var galt før 9.april 1940. Det ligger et stort arbeid foran det norske folk. Jeg snakker nu om målet, om resultatet, som sikkert: Et fritt Norge! Arbeidet som ligger foran oss og især foran den yngre generasjon er stort. Jeg vil ikke håpe at det skal være enighet om alle ting etter at Norge er blitt fritt, men forståelsens ånd i arbeidet for å fremme sakene mot det felles mål, den må vi håpe på. Vi eldre kan ikke regne med at vi får være så meget med i arbeidet eller å få se resultatene, men hva vi håper på er at

Norge over våre grave
må blomstre som en Edens have.

Etterpå talte kong Håkon, som til slutt sa: Jeg er enig med statsministeren i at det kunne være mange meninger om forskjellige ting, men det var et lykkelig samfund i Norge. Ethvert menneske hadde fritt lov til å ha sin mening og å si sin mening. Det er en av de dyder som følger med et demokratisk styre. Jeg håper at det storting som for framtiden skal bestemme i Norge, må ta hensyn til de feil som er begått, og jeg skal love at vi skal få et lykkelig land når vi kommer hjem.-

Torsdag morgen, 18/11.43.

Det er nettopp kommet melding om at 8 nordmenn er henrettet i Trondheim, og 2 har fått lange tukthusstraffer, for såkalt kommunistisk virksomhet.

På Sjitomir-Korostenfronten har tyskerne satt inn 150000 mann for å forsøke å stoppe russernes faretruende frammarsj. 60 steder til er befriet i Korosten-området. Ved Gomel er russerne gått over elva Sosj på flere steder. Nordvest for Kiev er 45 steder befriet.

"Hold fanen høyt - hold hodet källt - hold kjeft!"

Torsdag kvell, 18/11.43.

Amerikanske bombefly angrep idag mål i Norge, nærmere enkeltheter foreligger ikke. Over Sverige meldes at det var fltallarm i 1½ time i Oslo, hvor en hørte flydur og luftvernild, men ikke så nogen fly. 3 av kjempeflyene nødlandet i Sverige, det ene ved Trollhättan, hvor besetningen satte ild på flyet, og de to andre ved Örebro, hvor det også ble gjort forsøk på å sette fyr på flyene. Alle de tre flys besetninger var uskadt, og de var på 10 mann på hvert fly. Besetningene visste ikke at de var landet i Sverige, hvilket vel er grunnen til at de søkte å brenne opp flyene.- Britiske bombefly angrep Ludwigshafen inatt, mens moskitofly angrep mål i Berlin og Vesttyskland. Britiske jagerfly angrep igår flere fiendtlige fartøyer utenfor Kanalsøyene og skadet dem.- Det meldes om stor skade på anlegget ved Knaben molybdengruper og på kraftstasjonen på Rjukan.

Igår rykket russerne videre vestover nord for Retsjitsa. De er også trengt inn i byen vestfra. De tyske tropper i Gomel har nu bare en trang korridor i nordvestlig retning, og denne er blitt ennu trangere etter russernes overgang over ~~Sogda~~ nord for Gomel. Russiske tanks og mitraljøseavdelinger er rykket inn i Korostens forsteder. Nord for Sjitomir er byene Marévitsje og Tsjernovil erobret. Tyskerne har satt i gang en mot-offensiv på Kievfronten mellom Sjitomir og Fastov med sikte på å gjenerobre Kiev. De anvender den arme som var satt opp for å møte russerne i Kremensjugavsnittet, men som kom for sent. Det regnes med at 18 divisjoner er satt inn, hvilket av sveisiske korrespondenter betegnes som 50 % av alle tyskernes bevegelige reserver. Det tyske forsvarsdepartement ser på stillingen med en forbausende optimisme og lar det skinne igjennom at målet er Kiev, heter det.- Inne i Dnjeprbuen har russerne hatt framgang i sin nye offensiv sørvest for Dnjepropetrovak. De rykker fram på en 48 km. bred front mot Nikopol og står 32 km. fra byen.- Senere meldes at Stalin i en særskilt dagsordre har kunngjort at Retsjitsa ble erobret inorges etter 3 dagers harde kamper. Retsjitsa er et viktig trafikksentrum. Det er nettopp innløpet melding om at russerne har inntatt Korosten.

I Middelhavsområdet har allierte fly foretatt omfattende operasjoner. 2 flyplasser ved Athen, mål på Kreta og Rhodos, industrimål ved Piombino på Italias vestkyst og skipsfart i Egeerhavet ble angrepet. 5 fiendtlige fly ble skutt ned under disse operasjoner.- Både 5. og 8. arme har bedret sine stillinger. Et tysk motangrep på høyre fløy er slått tilbake.

En kullgrube og en kraftstasjon i nærheten av Beograd er ødelagt av friskarerne. 500 tyskere er drept under kamper nord for Split de siste dager.- Franske patrioter har brutt inn i tyskernes arsenal ved Grenoble og sprengt det i lufta, 10 tyskere ble drept. Det har vært store uroligheter etterpå, med kamper mellom tyskere og patrioter. Mellom 3 og 400 mennesker er arrestert.

De britiske fasisters leder Oswald Moseley er besluttet løslatt p.g.a. sykdom. Engelske arbeiderorganisasjoner protesterer mot løslatelsen.

I tiden fra 21. til 28. nov. skal holdes propaganda med pengeinnsamling for N.S.H. under navnet "Landshjelpen 1943". Det er blitt kjent gjennom et fortrolig rundskriv som er sendt ut. Natt til 21/11 skal det slås opp plakater overalt, og det hele holdes hemmelig for å hindre motaksjoner. Det skal samles inn penger overalt, på kafeer og restauranger, i bedrifter og forretninger og i husene og på gatene. Det vil sannsynligvis bli øvet press og brukt trusler mot dem som ikke vil betale.

Allierte commando-tropper har vært i land på øya Symos i Dodekaneserne. De ødela en kraftstasjon og sprengte 3 lektre i lufta. De vendte tilbake uten tap.

"Hold fanen høyt - hold hodet kallt - hold kjeft!"

Fredag morgen, 19/11.43.

Fra baser i England angrep svære amerikanske bombefly igår flyplassen og monteringshaller på Kjeller, 17 km. nordøst for Oslo. Tyske jagerfly gikk opp og forsøkte med sine nye rakettkanoner forgjeves å hindre det amerikanske angrep. 8 tyske jagerfly ble skutt ned, mens 9 amerikanske fly savnes, derav er som før meldt 3 landet i Sverige uten bombelast. Angrepet ansees for meget vellykket.- Fra de britiske bombeflys kraftige og konsentrerte angrep mot Ludwigshafen og de britiske moskitoflys angrep mot Berlin og Vesttyskland igårnatt savnes 1 fly.

Korosten ble erobret av russerne etter 2 dagers voldsomme kamper, og tyskerne hadde svære tap av mannskap og materiell. Retsjitsa ble inntatt etter 3 dagers heftige kamper. Det meldes nettopp nu at russerne har inntatt byen Vasilevitsji 45 km. vest for Retsjitsa. Alle tyske motangrep på Sjitomir-fronten er slått tilbake med svære tap for fienden. Sørvest for Dnjepropetrovsk falt det igår under harde kamper 1200 tyskere.

Pétain er gått av.

Sofia evakuerer.

Fredag kvell.

Offisielt meddeles i Moskva at russerne har rømmet Sjitomir. Tyskerne har her satt inn store panserstyrker, bare på torsdag ble 145 tyske tanks ødelagt. Etter det kraftige tyske angrep har russerne etter å ha holdt Sjitomir i 6 dager, rømmet byen, da kampene er henlagt lenger nord.- Russerne har erobret det viktige jernbanesentrum Ovrutsj, 40 km. nord for Korosten. Dette ble meddelt i en særskilt dagsbefaling fra Stalin idag, og seiren ble feiret med 12 salver fra 124 kanoner i Moskva. Russerne har hatt stor framgang både sør og nord for Pripetmyrene, og de har dratt hurtig fordel av erobringen av Korosten og Retsjitsa. Fra den sistnevnte by er de også rykket meget hurtig fram og står etter inntagelsen av Vasilevitsji mindre enn 25 km. fra jernbaneknutepunktet Kalinkovitsji, som ligger 70 km. vest for Retsjitsa og hvor jernbanen Gomel-Varsjava krysser banen Leningrad-Odessa. Fra Retsjitsa er russerne også rykket hurtig fram i nordlig retning og truer nu Sjlobin, 80 km. nordvest for Gomel og på vestsiden av Dnjepr.- Reuters spesialkorrespondent i Moskva telegraferer at de 2 store russiske armeergrupper som er trukket sammen nord og sør for Pripetmyrene, presser fram for å skille von Kluges og von Mannsteins styrker fra hverandre. For 14 dager siden hadde russerne et forholdsvis beskjedent bruhode på vestsiden av Dnjepr i Kievsektoren, idag holder de et område på over 16000 km². Igår ble 19 tyske angrep slått tilbake på Kievfronten og 770 tyske tanks ble ødelagt.

Royal Airforce foretok inatt sitt hittil største luftangrep mot Tyskland, idet tunge bombefly angrep Berlin og Mannheim-Ludwigshafen. Det ble kastet ned over 3000 tonn bomber, og alene i Berlin ble det sloppet 380 stk. 2000 kilos bomber. Disse 2 samtidige storangrep betegner en ny rekord for R.A.F. i luftoffensiven mot Tyskland. 32 bombefly savnes, hvilket er en meget lav prosent.- Amerikanske flygende festninger angrep mål i Vesttyskland idag.- I Mannheim-Ludwigshafen oppsto store branner og eksplosjoner.- Under angrepet mot Kjeller flyplass igår ble det gjort stor skade på hangarer og monteringshaller. Kjeller er en av tyskernes viktigste baser for sammen-setning og reparasjon av fly som brukes i Russland.

Fra Italia meldes om patruljevirkosomhet. Det allierte luftvåpen har foretatt omfattende angrep på motortransporter, tyske stillinger og troppeleire i kampsonen. Grosseto nord for Roma ble angrepet. Videre rettet allierte fly angrep mot 2 tyske flyplasser i Hellas, fiendtlige baser i Jugoslavia og skipsfart i Adriaterhavet. 1 fiendtlig skip ble senket og 2 skadet på elva Kerka i Jugoslavia. 12 tyske fly ble ødelagt på bakken på en flyplass mellom Athen og Saloniki.- Det meldes om heftige kamper mellom patrioter og tyske ss-tropper mellom Comosjen og Lago Maggiore i Nord-Italia.

Igår ble det første kommunike fra den allierte overkommando i Sør-Asia utsendt. Det meldes om kraftige allierte bombeangrep mot japanske baser i Sør- og Nord-Burma. De allierte har vunnet nytt terreng på Bougainville-sya.

Den britiske produksjonsminister Littleton opplyste igår at den britiske krigsproduksjon nu er 50 % større enn i 1. kvartal 1942. Hittil i år er det bygget 170 krigsskip, fra korvetter til slagskip, og det ble framstilt i oktober i år dobbelt så mange kampfly som i desember 1942.

En britisk korrespondent skriver at uttalelsene på Moskvakonferansen om at de allierte ønsket å se Østerrike som et fritt og selvstendig land har vakt stor oppmerksomheten, ikke bare i selve Østerrike, men også ved frontene. Det er meldt om en rekke demonstrasjoner i Østerrike, i gruper, fabrikker, skipsverfter osv. Det henrettes flere østerrikske patrioter enn noen gang før selv om navnene ikke lenger offentliggjøres. Østerrike blir mer og mer et okkupert land, som domineres av s.s.tropper. Flere og flere østerrikere kastes inn i lukene på østfronten. Østerrike vet at det ikke kan komme bort fra ansvaret for deltakelsen i krigen, men det vet også at det nu har en chance til å bli fri det tyske åk. Og en kan gå ut fra at Østerrike er begynt å arbeide.--

Lørdag morgen, 20/11.43.

Det er nettopp innløst melding om at britiske bombefly inatt igjen har angrepet Tyskland.

Ved erobringen av Ovrutaj ble det tatt meget krigsbytte, bl.a. et fullastet jernbanetog med krigsmateriell. Russerne har skaffet seg flere bruhoder på vestsiden av Dnjepr ved Tsjernigov. Det var den 4. russiske fallakjermdivisjon som ryddet vei for de øvrige russiske styrker ved overgangen over Dnjepr og likeså ved erobringen av Ovrutaj. 2000 tyskere falt i dette avsnitt.- Tyskerne er begynt å evakuere sivile fra Minsk og Krakau.

I Italia har de allierte fått forsterkninger, og 8. arme har inntatt flere viktige høyder ved Atezza. På den 5. armers front er det sket artillerivirksomhet.

Meldinger fra nøytralt hold forteller at Petain i den villa han bor blir strengt bevoktet av tyske tropper og at flere av hans venner er arrestert, bl.a. 3 franske generaler. Det franske slagskip Richelieu som ble skadet på havnen i Dakar, er nu ferdig reparert og bestykket, det er på 35000 tonn og et av Frankrikes nyeste slagskip. (Det var et søsterskip til Jean Bart, der som det vil huskes ble skutt i brann i Casablancas havn.)

40000 japanere på Bougainvillegya holder på å bli omringet.

Danmark protesterer mot den smittefare som de tyske soldater bringer med seg, dysenterien brer seg i Danmark. I de 9 første måneder av 1943 var det 14000 tilfeller av dysenteri i Norge.- I København inntraff det igårkvell kl. 19.15 2 eksplosjoner. Ved den ene ble 15 mennesker såret. Tyskerne har forlangt 10000 arbeidere i København til wehrmacht. Den danske underjordiske bevegelse maner til sabotasje og minner om at har en først gitt en viss mann lillefingeren, så vil han ha hele hånden.-

"Hold fanen høyt - hold hodet kallt - hold kjeft!"

Lørdag kvell, 20/11.43.

Det britiske flyvåpen fortsatte inatt luftoffensiven mot Tyskland med et kraftig angrep mot Leverkusen, 10 km. nord for Köln, og andre mål i Rhinland. Det ble sloppet 1000 tonn bomber mot Leverkusen, som er et sentrum for Tysklands kemiske industri. Det var svak tysk motstand. Andre fly la miner ut i fiendtlige farvann. 5 bombefly savnes. Amerikanske flygende festninger angrep igår mål i Vesttyskland, de møtte ingen tyske jagerfly. Britiske jagerfly var idag på offensive tokt over Kontinentet. 2 tyske jagerfly ble skutt ned, mens ingen britiske fly savnes.- Om angrepet natten før meldes at det ble gjort stor skade i Berlin, hvor det oppsto store branner og eksplosjoner, og i Ludwigshafen var skaden særlig stor på I.G.Farben-industris anlegg for framstilling av sprengstoff. Det oppsto også her store branner og eksplosjoner. Tyskerne ble helt forvirret av dobbelangrepet.-

Etter inntagelsen av jernbaneknutepunktet Ovrutsj nord for Korosten fortsatte russerne framrykkingen og har befriet 30 bebodde strøk til og tatt betraktelig bytte. Russerne behersker nu en strekning på 150 km. av jernbanen Leningrad-Odessa i dette område. Russernes evakuering av Sjitomir er det eneste synlige tegn på framgang tyskerne har hatt for sine enorme tap i motoffensiven i Kievframspringet. Russerne har satt over Dnjepr på et nytt sted ved Tsjerkasi 200 km. bak på de tyske styrker som ennå kjemper i Dnjeprbuen. Det meldes om kamper i Tsjerkasis forsteder idag. Fallskjermtropper og friskarere, som plutselig fikk det travelt bak de tyske linjer, banet vei for den nye overgang over Dnjepr. De russiske linjer sør for Kiev holder tross i tapet av Sjitomir. Det regnes med at fienden har satt inn alle sine disponible panserstyrker, som er i bruk nu enten i Dnjeprbuen eller i Sjitomirområdet. Hvis tyskernes motoffensiv mislykkes, kan det bli like katastrofalt som deres mislykte offensiv ved Kurak i sommer. Overgangen over Dnjepr ved Tsjerkasi skaper en ny trusel for det tyske forsvar som berører ikke bare styrkene i Sjitomirområdet, men også styrkene i Dnjeprbuen. De russiske tropper har forbedret sine stillinger sørvest for Dnjepropetrovsk. Truselen mot Gomel er sket ved erobringen av flere nye steder i Retsjitsa-området.- Tysk Telegrambyrå melder at Himmler har besøkt Polen. Han har omorganisert s.s.administrasjonen i Krakau.- Samme byrå melder at Berlin har til hensikt å gi såkalt uavhengighet til Lettland og Estland - det er sikkert meningen at de baltiske legionærer skal dekke tyskernes retrett, skriver Times.-

I Italia har avdelinger fra 8. arme påført tyskerne store tap og har inntatt Terano nordvest for Atezza. 5. arme har bedret sine stillinger inne i landet ved hovedveien nordover. Det er harde kamper nord for Rionero. Luftvirksomheten har vært hindret av dårlig vær, men operasjonene har vært fortsatt over fronten i Italia og mot mål i Jugoslavia. 2 fiendtlige fly ble skutt ned, 3 allierte fly savnes. Svære britiske bombefly angrep igår natt Chalkis i Hellas, der det oppsto store branner og eksplosjoner. 1 fly savnes. Tyske transportere ble angrepet ved Metković i Jugoslavia. De jugoslaviske friskarere har innledet en offensiv mot tyskerne i Dalmatia og Kroatia. Det pågår heftige kamper i 3 landsbyer i nærheten av Split.- Tyskerne hevder å ha okkupert 3 små øyer i Dodekaneserne i nærheten av Samos.

General Catroux opplyser at løsningen av krisen i Libanon er nær forestående. Det er oppstått en fransk-britisk uenighet, som dog ikke bør få innflytelse på samarbeidet i sin alminnelighet. Catroux har avslått et forslag om en interalliert kommisjon til behandling av Libanonspørsmålet.

Det franske slagskip "Richelieu" tjenestgjør nu sammen med de alliertes Middelhavsflåte. Etter overhalingen i U.S.A. er det blitt et helt moderne slagskip, utstyrt med bl.a. 8 stk. 15" kanoner.- Dajly Telegraph's medarbeider i Algier skriver at det at Richelieu er tilbake på arenaen igjen er et sinnbilde på Frankrikes voksende makt og på MR det gjenopprettede samarbeid mellom den franske og britiske marine etter at den siste i sin tid måtte gjøre sin smertelige plikt og rette kanonene mot de franske krigsskip.-

Tysk kringkasting opplyste imorges i en sending til Sør-Amerika at Petain lider av hjertefeil. Det samme ble sagt om kong Boris da han ble syk etter et besøk hos Hitler like før sin død.- Mange tyskere er kommet til Tyrkia fra Ungarn og Bulgaria, og også fra Tyskland er en del kommet. De søker å anbringe sine penger i nøytrale foretagender. Disse velstående tyskere har tapt troen på tysk seir og forsøker å redde sine penger i utlandet.- Times'

korrespondent i Istanbul meddeler at det er utdelt til tyskerne i Tyrkia en bok som skal påvise, og det skjer med stor naivitet, at tilstanden i Tyskland uten sammenligning er bedre idag enn i 1918.

De britiske fagforeninger protesterer fortsatt mot Oswald Mosley's løslatelse. Det vil bli gitt en erklæring i Underhuset med det første, den vil vise at det er gyldig grunn for løslatelsen.

På Unrra's konferanse i Atlantic City er det oppstått en uoverensstemmelse om fordelingen av hjelpen til de nødlidende land, hvorvidt hjelpens størrelse skal bestemmes av de enkelte lands regjeringer eller av Unrra. Det er dog ingen uenighet om omfanget av hjelpen.

Foruten i København og Horsens er det nu innført portforbud i Aarhus og Odense etter jernbaneattentater. Det tyske sikkerhetspoliti har arrestert 4 menn i Randers igår mistenkt for sabotasje.

Fra Sverige meldes at en undersøkelse av de bomber som iforgårskvæll ble kastet over Lund er av britisk opprinnelse. Den svenske regjering vil nedlegge protest overfor den britiske regjering og kreve skadeserstatning.

New York Times skriver at luftoffensiven mot Tyskland og vasallstatene er øket betydelig i det siste. Nasistenes fartøyer, fabrikker, jernbaner n.v. er ikke sikre nogen steder i Europa. De siste uker er det foretatt angrep mot tyskerne i Norge, Tyskland, Hellas, Jugoslavia, Bulgarias hovedstad Sofia, Frankrike, Holland og Belgia. Det er god grunn til optimisme vedkommende luftkrigen. Amerikanske Thunderbolt-jagerfly har under 3000 oppstigninger i den siste måned skutt ned 77 tyske fly og selv mistet 5 fly. Angrepene mot Tyskland og dets vasallstater kommer stadig til å øke.-

I en omtale av de siste begivenheter i Stillehavet uttaler major Elliot at noget av det mest betydningsfulle den siste uke er at et nytt amerikansk hangarskip er ferdigbygget. 10 slike hangarskip ved siden av hverandre ville danne en øy med en befolkning på over 30000 mann utstyrt med over 1000 bombe- og jagerfly og alt nødvendig utstyr, og denne øy gjør en fart på mellom 30 og 50 km. i timen.

Fra en artikkel Sigrid Undset nettopp har skrevet, hitsettes: All hjelp til de undertrykte land vil komme som en velsignelse. Det er sikkert ikke nogen herute som gjør seg nogen forestilling om tyskernes ødeleggelser. I Norge kommer nok mer til å bli ødelagt, hvor meget kan vi ikke vite. Det er ikke bare de bombede byer, småsteder og heimer. Det er ikke bare næringslivet, handelen og industrien som er bøyed og brutt inn i unaturlige former. Under karikaturen "lovlige former" har tyskerne ranet til seg alle våre resurser, utsuget og utplyndret landet. De har konfiskert oppspart kapital tilhørende arbeiderorganisasjoner, idrettsforeninger og alle andre foreninger, de har plyndret oss inntil skinn og ben. Men alt dette skal vi nok se å få rettet på. Det er ikke bare gjort skade på handelsflåten og krigsskipene, for ikke å tale om menneskeliv, den snakker vi ikke om i denne forbindelse. Jorden har lidt skade, besetningene minker, nybygginger og vedlikehold av hus og uthus er umulig, likeså innkjøp av redskaper og maskiner. Alt dette skal vi med tid og stunder også få rettet. Det er verre med skogen. Vi hadde bygget opp skogbruket så tilveksten skulle være trygget. Tyskerne gir en god dag i det. Fiskeriene har også lidt, båtene er ikke vedlikeholdt og ikke redskapene. Råtne redskaper og gisne båter er det i Norge idag. Og tenk på alt det som er nedslitt i heimene av utstyr, redskaper, kler og sko. Dette representerer også en oppspart kapital, som ikke er liten og selv om den ikke kaster penger av seg, så er den like viktig for det. Denne kapital er for en stor del strøket med, for ikke å snakke om alle de rekvirerte hus, hvor tyske soldater eller tyske sivile med kjerringer og unger er flyttet inn. Den dagen den siste tysker er kastet ut, da ligger Norge utarmet og bunnskrapt i en grad som ingen herute kan forestille seg.--

Ukeoversikt. Moskvas kanoner har atter svaltert for å feire nye seire. Kampene har hovedsakelig foregått i Kievfranspringet. Russerne rykket overraskende hurtig fram og inntok Sjitomir sist lørdag. Den tyske motstand mot den sørlige flanke i Kievkilen øket etterhvert. Tyskernes hovedhensikt var å hindre russernes framrykking til elva Bug. De tyske motangrep tvang russerne til å gi etter, og de måtte evakuere Sjitomir. De

tyske angrep var ventet, og Moskva er optimistisk med hensyn til utviklingen. I mellomtiden fortsetter russerne framgangen nordvestover, hvor Korosten er inntatt. Det er her jernbanen Leningrad-Odessa og Kiev-Varsjawa krysser. Siden er russerne rykket nordover og har inntatt jernbanebyen Ovrutsj 40 km. nord for Korosten. De er også rykket hurtig fram nord for Pripetmyrene, hvorved det tyske støttepunkt Gomel er nesten omringet. Mosyr i Pripetmyrene trues. Vest for Dnjepropetrovsk har russerne vunnet nytt terreng, og de har utvidet sitt bruhode ved Tsjerkasi. På Krim er russernes stillinger bedret. Det meldes at tyskerne trekker tropper ut av Finland, og at fiske utsendinger har vært hos den tyske overkommando for å få rede på tyskerne hensikter. Romania har øvet trykk på tyskerne for å få dem til å trekke sine forvarslinjer tilbake til elva Bug. I Bulgaria evakueres hovedstaden Sofia, grunnen oppgis å være det amerikanske flyangrep mot byen. De allierte flyangrep har i denne uke strakt seg fra Norge til Hellas. I Norge ble Knaben og Rjukan angrepet og 2 dager etterpå Kjeller flyplass. Angrepene kostet 11 bombefly, mens 14 tyske jagerfly ble skutt ned. For en uke siden angrep amerikanerne Bremen. Igår angrep de mål i Vesttyskland uten tap. Nattangrepene ble først i uken mest utført av moskitofly, men torsdag satte R.A.F. ny rekord med det største angrep hittil mot Berlin og Ludwigshafen. Den siste by ble angrepet også natten i forveien. Det ble kastet 3000 tonn bomber, og over Berlin ble det sloppet 380 2-tonns bomber og en del 4-tonns. Inatt ble Leverkusen like nord for Köln angrepet. Fra baser i Middelhavet er det foretatt vidstrakte angrep mot mål i Sørfrankrike, flyplasser i Hellas, Sofia i Bulgaria, mål på Kreta og Rhodos og tyske baser i Jugoslavia. Den største skuffelse i uken var de alliertes tap av Leros i Dodekaneserne. De jugoslaviske patrioter har hatt framgang, men på den dalmatiske kyst har de måttet trekke seg tilbake en del. Det har ikke vært nogen endringer av betydning i Italia på grunn av dårlig vær og flom i elvene. Badoglio har opprettet en ny foreløbig regjering vesentlig bestående av eksperter, og den skal gå av så snart Roma er inntatt av de allierte. Grev Sforza har avslått å danne regjering under kong Victor Emanuel. General Catroux er kommet til Beirut for å ta seg av krisen i Libanon. Den britiske regjering har gitt beskjed om at den ikke kan tillate at det utvikler seg en farlig situasjon i dette område og fastholder sitt løfte om at landet skal få sin uavhengighet. I London betraktes stillingen som alvorlig, og den franske nasjonalkomite er anmodet om å ta øyeblikkelige forholdsregler. Alle parter håper at general Catroux vil finne en tilfredsstillende løsning. Den franske nasjonalkomite har besluttet å holde en opprenskning blant offiserer og mannskaper på flåten. Det meldes om nye sabotasjehandlinger i Frankrike, og også i Danmark og Norge står tyskerne overfor nye vanskeligheter. I begynnelsen av uken ble det innført beleiringstilstand i Jylland. I Norge har tyskerne henrettet 8 nordmenn fra Trondhemsdistriktet beskyldt for kommunistisk virksomhet og utdeling av kommunistiske skrifter. Fakultetene og studentene har protestert mot arrestasjonene av professorer og studenter ved Oslo universitet.-

Søndag kvell, 21/11.43.

Russerne har utvidet sine bruhoder på vestsiden av Dnjepr ved Tsjerkasi. Kraftige russiske styrker kjemper seg vei gjennom forstedene i Tsjerkasi, sentret for tyskerne motstand på dette avsnitt. Russiske forsterkninger strømmer over Dnjepr. Fienden gjør hardnakket motstand. Hvis russerne greier å rykke vestover, kommer de til å true v. Mannsteins flanke i Kiev-avsnittet. Tyskernes angrep med tanks og infanteri er slått ilbake ved Korostysjev 25 km. øst for Sjitomir. Alle fiendens angrep i dette område holdes av russerne. Heftige kamper er blusset opp sør for Dnjepropetrovsk, hvor russerne har tatt en dominerende høyde av strategisk betydning. Tyskerne satte inn 3 forskjellige motangrep, men russerne hadde overtaket hele tiden og fienden måtte trekke seg tilbake med store tap. - Nye tyske navn er ført opp på russernes liste over krigsforbrytere, deriblant distriktskommandant Otto Heidemann og major og gestaposjef Claus. - Senere meldes at russerne har tatt flere steder ved Pripetmyrene og har foretatt nye framrykninger i Retsjitsa-området. Russerne er trent fram til elva Beresina nord for Gomel, og de rykker i 2 kolonner fram mot byen Mosyr i

Pripetmyrene. Den russiske offensiv i dette avsnitt tiltar, og tyskerne trengs stadig lenger tilbake mot myrene. Det legges stor vekt på den nye russiske offensiv ved Tsjerkasi.- Svenska Dagbladets korrespondent i Bern melder at en divisjon rumenske tropper som har kjempet på Krim er på vei tilbake til hjemlandet. Evakueringen av Sofia fortsetter.

De jugoslaviske friskarer har erobret byen Foca i Sørøst-Bosnia. De har holdt stillingen mot kraftige tyske angrep både på Dalmatia- og Kroatia-kysten.

I Italia har 8. arme erobret landsbyen Archi 3 km. øst for Sangro og nogen høyder som behersker Sangroelva. Det var liten luftvirksomhet igår.

Britiske fly angrep mål i Nordfrankrike. En armert tysk tråler er sprengt i luften og 2 tyske fly skutt ned utenfor Franskekysten. Det ble lagt ut miner i fiendtlige farvann, og flere tokter over okkupert område foretatt av jagerbombefly. 5 fly savnes. Fly fra kystkommandoen har skutt ned 3 tyske fly over ubåtområdet i Biskayabukta.

Himmler har utnevnt s.s. generalen Poppe til politisjef i Krakau, og det er utnevnt ny guvernør i samme by. Dette er et nytt tegn på tyskernes frykt for den polske undergrunnsvirksomhet i et distrikt som har stor betydning for kommunikasjonene til østfronten.- De utenlandske arbeidere i Tyskland har fått beskjed om at de ikke kan få den fastsatte ferie for å reise hjem på grunn av krigssituasjonen og transportvanskeligheter.

Krisen i Libanon er gått inn i et nytt stadium. Den britiske minister for Midtøsten Casey har erklært at krisen ikke bare er et fransk-libanonsk spørsmål, og at hvis franskmennene ikke i løpet av et par dager kan finne en løsning, vil Storbritannia bli nødt til å gripe inn. General Catroux innrømmer at det ikke bare dreier seg om et fransk-libanonsk anliggende. Franskmennenes vanskeligheter er av politisk og administrativ art, mens saken for Storbritannia er av betydning militært og av hensyn til landets sikkerhet, som det har ansvaret for.

Det er fortsatt en voldsom reaksjon innen den britiske folkemening over Oswald Mosley's løslatelse med meldeplikt. Flere møter har krevet at han skal fengsles igjen. Innenriksminister Morrison skal avgi en erklæring i Underhuset med det første.

På UNRRA's konferanse er det blitt enighet om at UNRRA skal ha det siste ord med hensyn til fordelingen av hjelpen til de nødlidende land. 1 % av alle allierte staters nasjonalinntekt det år som utløp 30/6.43 skal innbetales til UNRRA. Det er blitt framholdt at den første oppgave blir å hjelpe barna i de okkuperte land med matvarer.

Befolkningen i Indochina er varslet av de allierte om å holde seg mest mulig borte fra japanske anlegg og virksomheter.

Produksjonen i de britiske og amerikanske flyfabrikker i oktober er den største som hittil er oppnådd.

Det britiske hjemmevern holdt parade i Hyde Park idag. Når store allierte troppestyrker blir satt inn i angrepet mot Tyskland, vil Storbritannias forsvar og sikring overtaes av hjemmevernet.

Rektor (lektor) Tora Lange er avgått ved døden på Ullevål sykehus etter å ha fått difterit på Grini. Hun var datter av generalsekretær Lange, vinner av Nobels fredspris.- Det har lenge vært kjent at det var mange misfornøyde elementer blant frontkjemperne. Det er nu på det rene at det var norske s.s.menn som brøt seg inn i Frontkjemperkontoret i Oslo og stjal alle opplysninger om frontkjemperne. Det er nu dannet en opposisjonsgruppe innen det norske s.s. som har sendt ut sin melding nr.1, hvori det anføres at en gruppe s.s.menn som har vært i Russland og sett hvordan tyskernes s.s. bærer seg ad, har bestemt seg til for enhver pris å stoppe s.s. i Norge. For s.s. gjelder det ikke kampen mot bolsjevismen, kun retten til å fortsette å pine og plage sine medmennesker. De lever i sus og dus, mens folkene sukker under krigens byrder. All slags råttenskap florerer blant dem, og ingen kan være med hvis ikke hans handlinger er mer eller mindre sinnssyke. Vi har beviser for ting som ingen ville tro. Også Jonas Lie skjelver for sitt liv, og det finnes ikke det middel han ikke vil bruke for å redde det. Vi har besluttet å handle for å redde våre navn fra skjenselen, og vi besluttet å sette oss i besiddelse av arkivet for å kunne offentliggjøre navnene på lederne. Vi skal begynne med å offentlig-

gjøre på dem som har kjempet mot og som har erklært seg villige til å kjempe mot sitt eget folk.- Denne melding nr.1 er jo interessant fordi den viser at s.s. har dannet sin egen roklubb.- Nu begynner innsamlingen til den såkalte "Landshjelpen" hjemme i Norge, mens selvfølgelig vil N.S. og hirden bli frosset ut av hjemmene og alle steder hvor de opptrer for å samle inn penger. Den hjelp som skal ytes, vil folket selv gi, og det anerkjenner aldeles ikke forraderpartiets rett til å forvalte midlene til hjelp for det norske folk. N.S. har det travelt med å snakke om fellesnytt foran egennytten, og den ene overbyr den annen i å forsikre at de mener det godt. Men har en eneste av dem satt sin stilling, enn si sitt liv inn på å hindre voldsgjerningene mot nordmenn? Nei, tvertom. Gjennom sin presse har de forherliget de mest opplagte tyske rettsbrudd. De har forsøkt å vise at tyskerne ikke har handlet i strid med, men overensstemmende med norsk rettsopfatning under sine drap av nordmenn.- Det norske folk er beredt til å gå inn i skjerpet kamp. Tyskerne og nasistene kan ha sine hjelpeorganisasjoner for seg selv!--

1941
 1942
 1943
 1944
 1945
 1946
 1947
 1948
 1949
 1950
 1951
 1952
 1953
 1954
 1955
 1956
 1957
 1958
 1959
 1960
 1961
 1962
 1963
 1964
 1965
 1966
 1967
 1968
 1969
 1970
 1971
 1972
 1973
 1974
 1975
 1976
 1977
 1978
 1979
 1980
 1981
 1982
 1983
 1984
 1985
 1986
 1987
 1988
 1989
 1990
 1991
 1992
 1993
 1994
 1995
 1996
 1997
 1998
 1999
 2000
 2001
 2002
 2003
 2004
 2005
 2006
 2007
 2008
 2009
 2010
 2011
 2012
 2013
 2014
 2015
 2016
 2017
 2018
 2019
 2020
 2021
 2022
 2023
 2024
 2025

(Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page)

"Hold fanen høyt - hold hodet kallt - hold kjeft!"

Mandag kvell, 22/11.43.

Det russiske bruhode ved Tsjerkasi blir stadig utvidet. Sør for Kiev-framspringet er tyske motangrep slått tilbake, og i nogen avsnitt har russerne forbedret sine stillinger. Sør for Kremensjug er russiske styrker rykket 30 km. fram på en 45 km. bred front og har gjennombrutt jernbanen Kremensjug-Snamenka. De står 40 km. nordøst og 45 km. nord for Snamenka. Russerne har hatt framgang sør og sørvest for Dajepropetrovsk og nærmer seg Nikopol.

Storbritannia har oppnevnt sitt medlem av den europeiske rådgivende komite med sete i London. Den russiske ambassadør i London Gussjev skal representere Russland.- H. MacMillan er oppnevnt som Storbritannias representant i rådet for Italia.- Duff Cooper er utnevnt til den britiske regjeringens representant hos den franske nasjonalkomite i Algier, han får ambassadørs rang.- Det ventes opprettet en felles generalstab for de 3 store allierte med sete antagelig i London.

Igår kvell meldte den ~~franske~~ franske nasjonalkomite at presidenten i Libanon var gjeninnsatt og regjeringsmedlemmene løslatt. I London er man klar over at spørsmålet om å gjenopprette en konstitusjonell regjering i Libanon fortsatt byr på vanskeligheter.-

Amerikanske styrker foretok lørdag landgang på øyene Makin og Tarawa i Gilbertgruppen i den sørlige del av det midtre Stillehav. Japanerne har her mindre baser for å forstyrre sjøforbindelsen til Australia. Gilbertgruppen ligger 1000 sjømil nordøst for Salomonsgruppen. Kamper pågår på begge øyer.

8. arme har erobret en del terreng på det midtre frontavsnitt i Italia. Den holder nu på en strekning av 30 km. sørbredden av Sangroelva. Tysk telegrambyrå innrømmer at de tyske baktropper har trukket seg tilbake til nordsiden av elva. Et stort antall kanadiske soldater er nylig kommet til Italia.- Allierte fly angrep fiendtlige transportmål over et stort område i Italia og motortransporter i Albania. Det ble foretatt et nytt dagangrep mot Heraklion flyplass på Kreta. En britisk destroyer i Adriaterhavet har senket et skip i en fiendtlig konvoy, sannsynligvis senket et annet og skadet et tredje. Fiendtlige kystbatterier som åpnet ild, gjorde liten skade og såret en mann.- Det er erklært beleiringstilstand i Florenz, hvor det har vært gatekamper mellom patrioter og tyske soldater, og i Comoprovinsen, der det trues med dødsstraff og fengsel for dem som er med friskarerne, deres familier og venner.- Det jugoslaviske kommunike melder om vellykkede kamper mot tyskere i flere provinser i Jugoslavia. En by i Vestbosnia er inntatt av friskarerne, som i Sørbosnia har ødelagt 2 lokomotiver og 23 vogner med krigsmateriell for tyskerne.- Det arbeides for å få forsterket luftvernet i Bukarest, hvor en er forbauset over at luftvernet i Sofia var så dårlig.- Det har vært avholdt en konferanse om forsvaret på Balkan. General Rohde, den tyske militærattache i Tyrkia, reiste etter konferansen til Berlin.

Konvoytapene i Atlanterhavet i siste halvår har vært mindre enn 1 skip pr. 200.- Fotografiske karter over Frankrike utdeles nu i tusenvis til amerikanske soldater i Storbritannia.

General von Hannecken, den tyske øverstkommanderende i Danmark, som for 10 dager siden etter erklæringen om beleiringstilstand i Jylland, flyttet sitt hovedkvarter til Jylland, har nu flyttet det lenger sør, til Høstede. Det utlegges som et tegn på tyskernes nervøsitet på bakgrunn av forbedelsene til å møte en alliert invasjon, som tyskerne selv sier er uundgåelig.- 2 danske statsborgere er dømt til døden av tysk standrett, og dommene er eksekvert. Den ene var en 70-årig arbeider beskyldt for sprengattentat, den annen en 21-årig baker beskyldt for overfall på en tysk soldat i den hensikt å frata ham våpnene. Det er tidligere forekommet en tysk dødsdom i Danmark.- Det tyske sikkerhetspoliti har foretatt et stort antall arrestasjoner for illegal virksomhet.- Igår kvell brøt det ut brann i Fredrikshavn i et stort tømmerlager som tilhører et firma som i det siste vesentlig har arbeidet for tyskerne. Et elektrisitetssverk har fått en del skade som følge av eksplosjon av tidsinnstilte bomber.

En korrespondent i Stockholm meddeler at den forhenværende tyske sendemann i Roma er kommet til Stockholm. En embetsmann i det tyske utenriksministerium er vendt tilbake til Tyskland etter å ha drevet tysk propaganda i lengere tid i Sverige. Den tyske tennismester von Kramm har også drevet tysk propaganda i Sverige.- Det går rykter om at von Ribbentrop skal utskiftes.

Styret i Svenska Ungdomsforbundet har vedtatt en uttalelse i anledning av de siste henrettelser i Norge, der det bl.a. heter: Voldshandlingene i Norge fortsetter. Årsaken oppgis denne gang også å være kommunistisk virksomhet. Dette må sees på bakgrunn av at okkupasjonsmakten betegner alle frihetsbevegelser i okkuperte land som kommunistiske. De drepte døde for sitt land, og vi hylder våre falne kamerater. Vi er grepet av det offer de har bragt for frihetens urokkelige tanke.- Svensk Socialdemokraten skriver at bare 3 av de henrettede var, og det forholdvis ukjente, kommunister, mens de øvrige var ledende innen sosialistpartiet. Hvorfor skal kommunismen alltid brukes som påskudd? Tror man å vinne sympati på nøytralt hold på den måte, så tar man feil.-

Lørdag ble det holdt en idrettsfest i London med premieutdeling for sesongens norske idrettsstevner. Kronprins Olav holdt hovedtalen, hvorav hitsettes:- Det var neppe nogen tilfeldighet at idrettsungdommen var den første som reagerte mot tyskernes overfall på Norge. Det var naturlig at den var den første til å reise seg til kamp, for kampen hører først og framst ungdommen til. Den tidligere strid innen idrettsbevegelsen i Norge var skrinlagt da tyskerne og nasistene grep inn. Det som skilte var ubetydelig mot det som bandt sammen når det kom til stykket. Idrettsstreiken ble praktisk talt total. Det var et stort offer for unge mennesker å gi avkall på enhver form for organisert idrett. Forenings- og la idrett var dermed slutt, men idretten tok andre former, ungdommen holder seg fortsatt i god form. Terror, trusler, fengsel nyttet ikke, idrettsfronten holdt. Idrettsungdommen ånd ga opptakten til den holdning som var opphavet til en ærerik tid for Norge. Idrettsfronten var den første store folkereisning etter at våpnene var lagt ned i 1940. Den samme reisning fikk vi også se på skolens og kirkens område, og vi minnes også høyesteretts innsats.- Til slutt sa kronprinsen:- Norges ungdom har med heder bestått sin prøve. Vi sender våre tanker til de idrettsmenn som sitter i fengsel, og vi minnes dem som har gitt livet. De forplikter oss herute til å holde oss i form. Idrettsungdom ute og hjemme holder den samme front, og vi legger ikke våpnene ned før Norges frihet er vunnet.-

Det ble meddelt at det er oppsatt vandrepokaler i fotball, handball og friidrett. Hvis turneringene ikke ~~blir~~ blir ferdig i Storbritannia, kan de fortsette hjemme i Norge, sa Øksnevad.-

Tirsdag morgen, 23/11.43.

Russerne har hatt ny framgang i Dnjeprbuen og står nu mindre enn 30 km. fra Snamenka. v. Mannstein har flyttet sitt trykk 20 km. nord for Sjitomir, alle tyske angrep er slått tilbake. Kvitte-Russland holder på å bli skilt fra Ukraina ved russernes hurtige framrykking nord for Ovrutsj og sør for Kalinkovitsji. Gomel er nesten helt omringet.- Angstelsen i Ungarn vokser. 1400 personer er arrestert.- I Italia har 8. arme hatt nogen framgang.- Franske patrioter har drept 4 av Laval's embetsmenn, deriblant en statspolitiskjef.- Vaktholdet langs grensen til Sverige skal skjerpes, da stadig flere tyske solda ter deserterer.- I Danmark har tyskerne forsøkt seg med censur av prekener, men har måttet oppgi det på grunn av danskenes holdning.- Amerikanerne er gått på land på en tredje øy, Apamara, i Gilbertgruppen, den ligger 120 km. sør for Tarawa. Amerikanerne har forbedret sine stillinger på Makin og Tarawa.- Britiske bombefly har vært over Tyskland ina tt. Det foreligger ikke nærmere enkeltheter. Over tysk radio er det meldt at Berlin er blitt kraftig bombet og at det er gjort stor skade. Telefonforbindelsen Stockholm-Berlin og Budapest-Berlin er avbrutt. Krigskasteren i Bremen stoppet igår kl. 19 og i Praha kl. 20.30. Kalundborg og andre stasjoner ble avbrutt senere.-

 I ledelsen av det tidligere britiske fascistparti.

"Hold fanen høyt - hold hodet kallt - hold kjeft!"

Tirsdag kvell, 23/11.

Tunge britiske bombefly, for det meste 4-motors - foretok inatt krigens hittil kraftigste angrep mot Berlin. Det ble kastet ned på en halv time over 2300 tonn spreng- og brannbomber, derav 50 såkalte kvartersbomber, under dette annet storangrep mot Berlin i løpet av 5 døgn. Det var få tyske nattjagerfly oppe. Moskitofly angrep mål i Vesttyskland, og det ble lagt miner ut i fiendtlige farvann. 26 fly savnes fra alle nattens operasjoner, en meget liten prosent av de innsatte styrker. Over Zürich meldes at det var Berlins sentrum som bar dagens (eller nattens) byrde og at regjeringsbygningene på Unter den Linden har fått store skader. Over Sverige meldes at det oppsto en av de voldsomste eksplosjoner som har forekommet, veldige ildebranner oppsto, og det ble gjort stor skade i flere bydeler og særlig i sentrum. Mange av regjeringsbygningene ble ødelagt. De svenske legasjonsbygninger ble truffet og brente ned til grunnen, mens den svenske kirke er uskadt. Ingen av personalet ble skadet, og legasjonen er evakuert til et sted 15 mil utenfor Berlin. Grev Folke Bernadotte, formann i det svenske Røde Kors, som var på gjennomreise fra Geneve, oppholdt seg i legasjonen under angrepet.

Russerne har hatt ny framgang i Dnjeprbuken, de har inntatt jernbanebyen Vorosjilovka og står mindre enn 24 km. fra Snamenka i Nordøst. Snamenka har særlig stor betydning for de tyske styrker i Krivoi-Rog-avsnittet. Flere tyske motangrep er slått tilbake i den sørlige kant av Kievkilen. Lenger nord har russerne vunnet nytt terreng vest for Pripetelva og nord for Korosten. Nord for Gomel har russerne utvidet sitt bruhode på vestsiden av Sosjelva, og de står bare 9 km. fra jernbanen som går fra Gomel i nordvestlig retning, den siste retrettlinje for den tyske garnison i Gomel. I Retsjitsa-området er all organisert tysk motstand praktisk talt opphørt med undtak av bruhodene over Dnjepr som tyskerne forsvarer innbitt. Reuters korrespondent melder at kampene om den tyske festning Gomel er trådt inn i sin slutfase. - En russisk oberstløytnant skriver i "Den røde stjerne" at gjennom hele året 1943 har luftkampene vist at det russiske flyvåpen har overlegenheten i øst og det allierte flyvåpen i vest. - Det er nu offentliggjort opplysninger om de tyske grusomheter i Melitopol. I 1941 ble 3000 av innbyggerne drept av tyskerne. Gestapo har siden foretatt drap så å si hver dag, og i alt er 14000 av byens innbyggere drept. De hovedansvarlige for grusomhetene er den tyske generalkommisær Georg Heinsch og gestaposjefen Kula. - I London offentliggjøres idag navnene på de tyskere som har hovedansvaret for mordene på polakker og jøder. Det er guvernør Fischer, brigadefører og borgermester i Varsjava Lejst, dr. Auerwald, sjefen for eksekusjonspelotongene Reinhardt og Schon, som forestod opprettelsen av ghettokvarterene i Varsjava i 1940.

I Italia har 8. arme inntatt Castel di Sangro og nogen høydedrag, og kanadiske tropper har slått tilbake flere tyske motangrep. Tyske mål i og bak fronten har vært angrepet av allierte fly gang på gang. Civitavecchia nordvest for Roma ble igår angrepet 2 ganger, og det ble gjort stor skade på jernbaneanlegg og et skip på havnen. Jernbanetontene ved Ciampino sør for Roma ble angrepet igår natt. 1 alliert fly savnes. - 4 italienske industrimagnater, deriblant Cesare Rossi, og direktøren for Napoli bank er arrestert for motarbeidelse av demokratiert. - Alle britiske og greke tropper og en del av de italienske er trukket tilbake fra øya Samos i Dodekaneserne uten tap. En stor del av sivilbefolkningen er også evakuert. Tilbaketrekkingen fant sted for et par dager siden. - Den amerikanske minister i Algier Robert Murphy er oppnevnt som Amerikas representant i den rådgivende komite for Italia.

Situasjonen i Libanon er fortsatt spent, uttalte Law i Underhuset idag. Flere viktige spørsmål gjenstår å løse innen krisen er bragt til opphør. Storbritannia hilser med glede de første skritt som er tatt av fransk-mennene. -

Ifølge meldinger fra Sveis er den tyske trafikkplan for kommende vinter nedskåret sterkere enn noen hadde ventet. Flere hurtigtog og alminnelige passasjertog vil bli innstillet, og hele passasjertrafikken i Tyskland vil bli berørt av innskrenkningene.

Innenriksminister Morrison redegjorde idag i Underhuset for løslatelsen av sir Oswald Mosley, lederen av det tidligere britiske fasistparti.

Morrison uttalte at lægenes utsagn gikk ut på at Mosleys sykdom ikke tillot lengere fengselsopphold uten fare for livet, og vi ønsker ikke at nogen skal dø under internering hvis det kan undgås. Mosley vil bli stilt under skarpt oppsyn, og hvis det blir nødvendig å sende han tilbake til fengslet, skal ingen hensyn til hans helbred stille seg i veien for det, for han representerer en lære som er alminnelig avskydd i Storbritannia, som er fast bestemt på å utrydde denne kreftkade. - Det var store demonstrasjoner utenfor parlamentet både før og etter talen.

Oberst Knox uttalte på en pressekonferanse igår at angrepet mot Gilbertøyene var innledningen til et nytt angrep fra det midtre Stillehav langs en mer direkte rute til Japan. Han tilføyet at dette angrep viser hvor stor amerikanernes overlegenhet til sjøs er. -

Amerikanske tunge bombefly med jager eskorte startet sent i ettermiddag fra Storbritannia for å angripe tyske flyplasser i Nordfrankrike.

I København er det foretatt et attentat mot en transformatorstasjon beliggende bare 50 meter fra den sterkt beferdede Nørrebrogade. - Dansk Akkumulatorfabrikk har fått stor skade på sine bygninger som følge av en bombeeksplosjon. - Det tyske sikkerhetspoliti har foretatt razzia i en bydel i København, anta gelig etter våpen og illegale skrifter. - Tyskerne har nedsatt kravet om 10000 dansker til arbeid for krigsmakten til 7000.

Det norske "kirkedepartement" har måttet innrømme sitt fullstendige nederlag i striden med kirken. - Rjukan Dagblad skriver at bare en mann mistet livet på Rjukan under det amerikanske flyangrep, mens 20 mennesker omkom på Vemork, hvor skaden var størst.

Av Ordings kronikk hitsettes: Helt siden juli i år har vi hatt en jevn strøm av utelukkende gode nyheter. Den siste uke har bragt både gode og dårlige nyheter. At tyskerne greiet å gjenerobre Sjitomir kom som en overraskelse forsåvidt som det er første gang siden russernes offensiv begynte at de har vært i stand til å ta tilbake et sted som russerne hadde erobret. Det er intet som tyder på at tyskerne vil være i stand til å bryte igjennom til Kiev, da de tyske angrep i Sjitomirområdet holdes av russerne. Samtidig fortsetter russerne sin offensiv nord og sør for Kievavsnittet med full kraft. Retsjitsa vest for Gomel og Ovrutsj nord for Korosten er inntatt. Jernbanen fra Gomel mot nordvest er fortsatt åpen, men det synes klart at byens fall er nært forestående. Det mest oppsiktsvekkende er de russiske offensiver sør for Kievområdet, den ene ved Tsjerkasi, som ligger på vestsiden av Dnjepr omtrent midtveis mellom Kiev og Dnjepropetrovsk, og den annen inne i Dnjeprbuen sørvest for Dnjepropetrovsk og mot Nikopol. Skulle russerne greie å ta Tsjerkasi, vil det bety en ny trussel mot de tyske styrker inne i Dnjeprbuen. Tyskerne synes å legge stor vekt på å holde Nikopol, og de opprettholder her et bruhode på østsiden av Dnjepr. Det lyktes tyskerne å stanse russerne ved Krivoi-Rog, men de måtte betale dyrt for det - Kiev falt og landforbindelsen til Krim ble avskåret. Inntagelsen av Sjitomir er selvsagt av en viss moralsk stimulans for tyskerne, som de hardt kan trenge, men det er intet som tyder på at helhetsbildet av kampene på østfronten har forandret seg. Den kommende vinter ligger som en mørk skygge over Tyskland. Mens de 4 store russiske generaler som leder operasjonene på sørfronten har hatt ledelsen helt siden Stalingrad, er det bare en av de tyske generaler tilbake, de øvrige er utskiftet, og det forteller en del om vanskelighetene. Den tyske propaganda har av gode grunner vært forholdsvis forsiktig med å slå opp gjenerobringen av Sjitomir, mens de derimot har gjort stort vesen av erobringen av Leros. Med tyskernes flybaser på Rhodos og Kreta mot seg var det umulig for de allierte å holde nogen av de dodekanesiske øyer, da deres nærmeste basis ligger på Cypren. Nu er også Samos evakuert av de allierte. Resultatet var ikke overraskende, men det er ennå ikke gitt nogen forklaring på hvorfor man søkte å holde øyene etter at tyskerne hadde sikret seg kontrollen over Rhodos etter at Italia sviktet. - Det er kommet til orde en del misnøye i den britiske presse med den forholdsvis langsomme framgang i Italia. En kan dog ikke regne med særlig hurtig framrykking i Apenninene på vintertid, da elvene svulmer opp og veiene ødelegges av søle. Mange ventet at de allierte ville ha gått i land lenger nord i ryggen på fienden, men dette måtte ha vært gjort straks under forvirringen etter Mussolinis fall. Den viktigste strategiske vinning hittil

er flypladsene ved Foggia. Tyskerne indbittet notstand i Melloni
 skyldes frykten for at de allierede skal få flybaser i Norditalien
 Tyskerne har nu henvedt 100 divisioner i det nordlige Italien
 vest. Disse kunne sagtens bruges på østfronten, men tyskerne vil
 ikke slippe av på vaktholdet i vest eller øst. Den dag de allieredes
 angreb mot tyskerne blir åpent vil denne tyskers evakvitet for
 bli skjebnessvanger, og vi har Stalins ord for at denne dag ikke er
 langt borte.

Operat Knox uttalte på en pressekonferanse i går at angrepet mot
 tyskerne var innledningen til et nytt angrep fra det midtre Stillehav langs
 en mer direkte rute til Japan. Han tilføyde at dette angrep viser hvor
 stor amerikansk overlegenhet det er.

Amerikanerne tungt bombet med Jagerbombere atartent sent i ettermiddag
 fra Storbritannia for å angripe tyske flyplasser i Nordfrankrike.
 I København er det foretatt et stort utrustningsarbeide. - Dansk
 beliggende bare 50 meter fra den store belerbede Næringsgade. - Dansk
 teknisk fabrikk har fått stor skade på sine bygninger som følge av en
 bombeeksplosjon. - Det tyske alskredspolit har foretatt rasais i en
 del i København, anta gull etter våren og illegale artikler. - Tyskerne
 har nedsett krivet om 10000 danske til arbeid for krigsmakten til 7000.
 Det norske "Kirkedepartement" har måttet innrømme sitt fullstendige
 overleg i striden med kirken. - Njåken i Norge skriver at bare en mann
 ble drept i et angrep mot amerikanske flyangrep, mens 20 mennesker
 ble skadet.

Av Ordninga i Moskva ble det sagt at den russiske
 frem av utelukkende gode nyheter. Den siste ikke har vært både gode og
 dårlige nyheter. At tyskerne greide å gjenerobre Stjettin kom som en over-
 raskelse for såvidt som det er første gang siden russernes offensiv
 begynte at de har vært i stand til å ta tilbake et sted som russerne
 hadde erobret. Det er intet som tyder på at tyskerne vil være i stand til
 å bryte igjennom til Kiev, da de tyske angrep i Stjettinområdet holdes
 av russerne. Samtidig fortsetter russerne sin offensiv nord og sør for
 Kievveien med full kraft. Detaljert vest for Gornel og Ovrutaj nord for
 Korosten er innsett. Dermed er Gornel mot nordvest er fortsatt åpen,
 men det synes klart at pyens fall er nært forestående. Det mest oppsikts-
 vekkende er de russiske offensiver som for Kievområdet, den ene ved Tsjer-
 kasal, som ligger på vestsiden av Dnjepriområdet mellom Kiev og
 Dnjepropetrovsk, og den annen inne i Dnjepriområdet sørvest for Dnjepro-
 petrovsk og mot Nikolaj. Smille russerne greide å ta Tsjerkasal, vil det
 bety en ny trussel mot de tyske styrker inne i Dnjepriområdet. Tyskerne synes
 å legge stor vekt på å holde Nikolaj, og de opprettholder her et stridende
 på vestsiden av Dnjepri. Det lykkes tyskerne å stanse russerne ved Rivniv-
 kog, men de måtte betale dyrt for det - Kiev falt og landforbindelsen til
 Krim ble svakere. Innføringen av Stjettin er selvsagt av en viss moralsk
 stimulans for tyskerne, som de hånt kan trenge, men det er intet som
 tyder på at helhetstilstanden av kampene på østfronten har forandret seg. Den
 kommande vinter ligger som en mørk skygge over Tyskland. Mens de store
 russiske generaler som leder operasjonene på østfronten har hatt ledelsen
 helt siden Stalingrad, er det bare en av de tyske generaler tilbake, de
 øvrige er utskiftet, og det forteller en del om vanskelighetene. Den tyske
 propaganda har av gode grunner vært forholdsvis forsiktig med å slå opp
 gjenerobringen av Stjettin, mens de derimot har gjort stort vese av
 erobringen av Leros. Med tyskerne flybaser på Rhodes og Kritos mot seg
 var det umulig for de allierede å holde noen av de bodokanalske øyer, da
 deres nærmeste base ligger på Oypern. Nu er også Samos evakvert av de
 allierede. Resultatet var ikke overraskende, men det er ennå ikke gitt
 noen forklaring på hvorfor man skulle å holde øyene etter at tyskerne
 hadde allerede seg kontrollen over Rhodes etter at Italia sviktet. - Det er
 kommet til orde en del minner i den britiske presse med den forholdsvis
 langsomme framgang i Italia. En kan dog ikke regne med særlig hurtig fram-
 rykning i Apenninene på vinterid, da elvene vulmer opp og veiene ube-
 legges av is. Mange ventet at de allierede ville ha gått i land lenger
 nord i ryggen på fienden, men dette måtte ha vært gjort straks under for-
 virringen etter Mussolinis fall. Den viktigste strategiske vinning hittil

Onsd
 Be
 dog
 den
 bomb
 så t
 rødt
 mell
 ette
 bran
 ta f
 gjor
 20 b
 med
 vri
 fant
 en n
 på J
 Anha
 led
 sjon
 led
 men
 at a
 hitt
 selv
 byer
 stric
 Allie
 mål
 l tar
 Ty
 har
 byer
 pans
 igje
 en k
 russ
 ende
 Nord
 av S
 jern
 og i
 denn
 Niko
 tysk
 spon
 krit
 kamp
 styr
 fore
 man
 Mann
 En
 at d
 forp
 forh
 påg
 unde
 forp
 full
 Ko
 har

"Hold fanen høyt - hold hodet kallt - hold kjeft!"

Onsdag kvell, 24/11.43.

Berlin hadde igår kvell sitt 3. kraftige og konsentrerte angrep på 6 døgn. Store 4-motors Lancaster bombefly angrep byen litt etter kl. 20, og den store bombelast ble kastet ned i løpet av 20 minutter. Over 5000 tonn bomber er falt over Berlin under de siste 3 storangrep. De angripende fly så brannene i Berlin fra natten i forveien på 80 km. avstand, det lå et rødt skjær over byen, og de anviste mål var lette å finne. Røken sto mellom 6 og 7000 meter til værs. Speidingsfly som var over byen 2 timer etter angrepet igår kvell, så ildskjæret på 160 km. avstand, det raste branner over områder med flere kilometers diameter, og det var umulig å ta fotografier på grunn av røkmassene. - En tysk melding sier at det ble gjort nye og store skader og at det var vanskelige forhold for forsvaret. - 20 bombefly gikk tapt. - Svensk kringkastning melder at telefonforbindelsen med Berlin fortsatt er avbrutt, og Berlin synes å være isolert fra det øvrige Europa. - Aftontidningen skriver at det også under det siste angrep fant en voldsom eksplosjon sted som dog ikke var så kraftig som eksplosjonen natten før. Hele byen er innhyllt i flammer. - Det er gjort stor skade på jernbaneanlegg og fabrikker. Potsdamer Bahnhof er så å si ødelagt, mens Anhalter Bahnhof har fått svære skader. Hitlers palé i Wilhelmsstrasse er ødelagt, likeså Ribbentrops Aussenreichsministerium og mange administrasjonsbygninger i Wilhelmsstrasse, Unter den Linden og Tiergartenstrasse er ødelagt eller sterkt skadet. Luftvernet var ikke så voldsomt som tidligere, men det var flere nattjagere opppe, og det kom til en del luftkamper etter at angrepet var over. - Lord Cranborne uttalte i Underhuset idag at det hittil i år er kastet 130000 tonn bomber mot Europa, derav 112000 tonn mot selve Tyskland, hvilket er 3 ganger så meget som hele forrige år. 17 tyske byer er så ødelagt at de er mer til hinder enn til gagn for rustningsindustrien. Etter det siste angrep er Berlin verdens mest bombede by. +

Allierte bombefly eskortert av jagerfly angrep igår flyplasser og andre mål i Nordfrankrike. En tysk konvoy ble angrepet utenfor Hollands kyst, 1 tankskip ble torpedert, 2 eskorteskip satt i brann og 3 andre skip skadet.

Tyskerne har hatt en del frangang i sin motoffensiv vest for Kiev. De har satt inn nye panserstyrker, og russerne har måttet oppgi noen landsbyer. Kampene pågår nu 60 a 65 km. vest for Kiev, og det meldes om harde panserkamper 20 km. nord for Sjitomir. Tyskerne har ikke greiet å bryte igjennom de russiske forsvarslinjer trass i sine anstrengelser for å slå en kile inn i det russiske forsvar. På nordsiden av Kievkilen utvider russerne sitt område nordover, og de har inntatt over 60 steder ved østenden av Pripetyrene. De står nu 20 km. fra Mosyr sør for Pripetelva. Nord for Gomel er flere viktige stillinger inntatt, bruhodet på vestsiden av Sosjelva er utvidet, og russiske kanoner beskytter nu tyskernes siste jernbane fra Gomel. Russerne har ført fram forsterkninger av panserstyrker og infanteri nord for Retsjitsa, og de har besatt flere steder vest for denne by. Inne i Dnjeprbuken har russerne hatt ny frangang mot Snamenka og Nikopol, og de er også rykket nærmere jernbanesentret Apostolova, hvor tyskerne er drevet ut av flere sterkt befestede stillinger. - Reuters korrespondent i Moskva melder at slaget sørvest for Kiev befinner seg i en kritisk fase. Tyskerne kaster inn store styrker, og det raser voldsomme kamper 60 a 70 km. ves for Kiev, hvor tyskerne angriper hardt med panserstyrker. Tyskerne har dog ikke klart å bryte igjennom de russiske hovedforsvarslinjer og slå nogen kile inn i russernes linjer. I Moskva mener man at det tyske offensiv vil slite seg ut eller bli stoppet før von Mannstein får fram ytterligere forsterkninger.

En tyrkisk avis skriver om Tyrkias politikk etter møtet med Eden i Kairo at det antas at den britiske regjering anmodet Tyrkia om å oppfylle sine forpliktelser overensstemmende med militærtraktaten. Tyrkia har svart at forholdene ikke for øyeblikket tillater dette. En må gå ut fra at det nu pågår forhandlinger mellom Storbritannia og Tyrkia for å få fastslått under hvilke omstendigheter Tyrkia vil være i stand til å oppfylle sine forpliktelser, ikke bare med en eller annen form for hjelp, men ved å ta full del i krigen på Englands side. -

Kong Georg åpnet idag det britiske parlament, og i sin trontale nevnte har at det for tiden utarbeides en oversikt over de særlige problemer som

vil oppstå når krigen i Europa er avsluttet og krigen mot Japan kan påbegynnes med full kraft. Det vil bli lagt fram for parlamentet lovforslag om utvidet sosial trygd, ulykkesforsikring for arbeidere, nye planer for sunnhetstjenesten, kontroll med utnyttelsen av all jord, hjelp til gjenoppbygging av bomberante distrikter, nye planer for skoleundervisningen og trygd for demobiliserte soldater. Vi vil legge våre planer samlet opp til de beslutninger som ble truffet på konferansen i Moskva, uttalte Kongen, og bragte en hilsen og hyllest til de russiske armeer, hvis gliørende bedrifter han hadde fulgt med stadig større beundring. Våre offensivers voksende kraft er frukten av folkenes samlede anstrengelser i hele det britiske imperium, og med Guds hjelp skal vi i det kommende år angripe fienden med ennu større kraft.- En britisk avis skriver om tronhet. En skjelner konturene av det England krigen er utkjempet for og folkene har slitt for i disse år. Aldri før har noen britisk regjering lagt fram mer vidtrekkende planer i sosial og økonomisk henseende. De betyr i virkeligheten regjeringens prinsipielle godtagelse av Beveridgeplanen.-

8. arme har inntatt landsbyene Alfadena og San Angelo samt flere fjelllandsbyer til. Lette britiske flåtestyrker har senket en lekter med olje utenfor Livorno. Flyvirksonheten har vært mindre siste døgn, men jagerfly har angrepet tyske transportere i Albania.- Den tyske general Richthofen er fratatt kommandoen.-

Det jugoslaviske kommune melder at i Serbia har friskarere støttet av en bataljon fra den italienske divisjon Venezia utslettet en bulgarsk avdeling. I Dalmatia fortsetter heftige kamper. I Vestbosnia er flere jernbanelinjer besatt av friskarerne. 300 tyske jernbanevogner og et pansertog er ødelagt i Jugoslavia.- Det meldes fra Bern at i flere norditalienske byer har arbeiderne etter store streiker oppnådd lønnstillegg og frigivelse av arresterte kamerater.-

Amerikanerne har nu fullt herredømme på øya Makin i Gilbertgruppen, der all organisert japansk motstand er opphørt og kun opprydning gjenstår. På de to andre øyer, Tarawa og Apamama, går operasjonene godt framover, og den øverstkommanderende amerikanske admiral i det sørlige Stillehav uttaler at Gilbertøyene er sikret for de allierte. Admiralen demoterte de siste japanske meldinger om senkning av amerikanske skip og sa at det kan ventes store amerikanske operasjoner i det midtre Stillehav.- B.B.C.s sjømilitære medarbeider skriver at bortenfor Gilbertøyene ligger Marshalløyene og Karolinerne, og amerikanerne vil begynne et angrep mot disse fra øst, hvorunder Gilbertøyene vil bli et godt støttepunkt.- 7 japanske fly er skutt ned over Bougainvilleøya.-

Generalstreiken i Libanon opphørte idag. De løslatte ministre er inntrådt i sine stillinger igjen. Presidenten uttalte i en tale idag at en ny tidsalder er begynt for et uavhengig Libanon.- Krisen kan betraktes som avsluttet, meldes det.- General Catroux besøkte idag presidenten i Libanon.

Det britiske arbeiderråd som representerer de fleste store arbeiderorganisasjoner, har tatt avstand fra innenriksminister Morrisons beslutning om å løslate sir Oswald Mosley.- Manchester Guardian skriver at den motstand løslatelsen har vakt kanskje virker intolerant, men den viser i hvertfall at folkets kampånd er sterk. Morrison har anlagt sin sak dårlig og har begått en alvorlig psykologisk bommert.-

Et statsorgan under Forsvarsdepartementet skal forberede Norges deltakelse i den sivile luftfart etter krigen, som nu forberedes. Kommisjonens oppgaver blir å forberede ved ervervelse av rettigheter og materiell gjenopptagelsen av sivil norsk luftfart såvel i Norge som til utlandet. Advokat Annæus Schjødt er oppnevnt som formann. Norge kan komme til å ligge betydelig mer sentralt til enn før når det gjelder internasjonal luftfart.-

Den utenrikske avdeling i den franske nasjonalkomite vil innlede forhandlinger i Washington og London om revisjon av overenskomsten av november 1942 mellom Darlan og Clark.

President Roosevelt vil legge fram forslag om arbeidsledighetsunderstøttelse og andre tiltak for å utrydde utrygghet og arneidsløshet blant demobiliserte soldater.- 15000 kvinner arbeider nu i Oregon Shipbuilding

Corporation. 4000 av den har barn, som anbringes i barnehaver mens de er på arbeid.- 1633 handelsskip er hittil i år sjøsatt ved amerikanske verfter.

Under motto "Da Tyskland kastet masken, gjorde Danmark det også" er første nummer av tidsskriftet "Danskeren" utkommet i Sverige med forfatteren Eivind Johnsson som ansvarlig redaktør.

"Fri Fagbevegelse" skriver om senkningen av St. Svithun at været var dårlig og siktbarheten slett. Skipet fikk 2 ganger varsel om at passasjerer og besetning skulle gå i båtene, men dette ble forhindret av tyskerne. Historien om Prinsesse Ragnhilds forlis gjentok seg. Styrmennene som forsøkte å hevde det første bud på sjøen - kvinner og barn først - ble skutt ned av tyskerne. En eneste tysk soldat hjalp til med redningstrossen, han var en hederlig undtagelse og vil ikke bli glemt. 43 nordmenn omkom, hvilket ikke hadde vært nødvendig. 18 tyskere omkom også.

Redaktør Fr. Ramm, som døde i forrige uke i Danmark på hjemveien fra tysk konsentrasjonsleir, ble bisatt ved krematoriet i Oslo under overveldende deltakelse. Under selve bisettelsen ble det bare nedlagt en kra ns fra venner og kolleger i pressen. Dødsfallet har ikke vært ontalt i den norske presse, men bisettelsen var avertert.

Det er forøvret et sprengstoffattentat mot den elektriske stamledning fra Jylland til Fyen. Flere master ble sprengt tvert av.-

En norsk jagerflyger, som har vært krigsfange i Tyskland i 15 måneder, men nu er utvekslet da hans venstre hånd er amputert, ble intervjuet. Hans fly var blitt truffet av flere maskinkanonkuler, hvorunder apparatavlen ble ødelagt og han selv såret i venstre hånd. Han hoppet ut i fallskjerm i 4000 meters høyde og hadde rikelig tid til å røke flere sigaretter før han havnet i sjøen, hvor han fikk blåst opp gummibåten. Han ble senere tatt opp av en tysk motortorpedobåt. De tyske rasjoner var meget knappe, men fangene fikk hver uke en pakke fra det britiske Røde Kors, likesom mange fikk pakker fra sine familier. De bodde i brakker for 100 mann, 6 mann på hvert rom. De kunne drive studier, og hadde orkester og amatørteater i lerine, men radio eksisterte ikke. Men moralske virkning på den tyske befolkning av bombeangrepene vil bli av avgjørende betydning for krigens utfall, mente han. Moralen blant krigsfangene var god og stemningen høy, der var et kameratskap som en ikke finner andre steder. Han var forbauset ved ankomsten til England over at brød og kaffe ikke var rasjonert. Han uttrykte sin evige takknemlighet mot det britiske Røde Kors for alt det gjør for krigsfangene.-

"Hold fanen høyt - hold hodet kallt - hold kjeft!"

Torsdag kvell, 25/11.43.

Britiske moskitofly angrep Berlin inatt. Det brente fortsatt etter de foregående angrep. Siden forrige torsdag er over 5000 tonn bomber kastet over Berlin. Nøytrale øyenvitner forteller at mange gater var ufrankommelige på grunn av varmen. Telefonforbindelsen fra Sverige til Berlin er fortsatt avbrutt. Togene Tyskland-Sveis er sterkt forsinket, og de direkte tog fra Berlin er ikke kommet fram i det hele tatt.- Grev Felke Bernadotte som oppholdt seg i byen under angrepet natt til tirsdag, uttaler at det hvilte en uhyggelig stemning over Berlin som var helt innhyllet i røk. Det rådet en sterk bitterhet over den såkalte sivilisasjon, den samme bitterhet som en må ha følt i London, Rotterdam eller Hamburg - før bare å nevne noen få. Brannvesenet var utilstrekkelig og sto hjelpeløst, alle telefonledninger var avbrutt, og vannforsyningen var for liten. Det var simpelthen umulig å opprettholde forbindelsene.- Det tyske nyhetsbyrå Transosean siterer en framstående nasjonalsosialist som uttaler at britene idag spiller ut en trumf som de bare en gang har på hånden, om 2-3 uker har de den ikke lenger.- Store formasjoner amerikanske bombefly med jagereskorte angrep igår tyske flyplasser i Nordfrankrike, deriblant St. Doner. 2 tyske jagerfly ble skutt ned. 2 amerikanske fly gikk tapt.- Store allierte flyformasjoner fløy imorges fra Storbritannia med retning mot Frankrike, meldes over Sverige.-

Russerne har stanset alle tyske angrep mot Kievkilen og har forbedret sine stillinger på flere deler av fronten her. Det siste døgn har tyskerne ikke erobret en fot jord i Sjitomironrådet. En korrespondent melder at det russiske artilleri stanset tyskerne, og russerne nyttet anledningen til å forbedre sine stillinger nord for Sjitomir. Russisk artilleri behersker slagmarken.- Russerne har hatt frangang i Dnjeprbuen, hvor jernbanestasjonen Annufirevka er inntatt.- Tyskerne melder at store russiske styrker er brutt inn i de tyske linjer sør for Krenentsjug.- Det meldes om svære kamper i Gomelområdet, og russerne rykker fram i Beresinadalen. Russerne inntok over 60 bebodde strøk i Kvitte-Russland igår.

I Italia har 8. arme etablert et bruhode på en strekning av 80 km. langs nordsiden av Sangroelva. En krigskorrespondent melder at fanger fra den 60. tyske divisjon opplyser at de hadde ordre til å holde stillingen for enhver pris. På 5.arnes front har det vært patruljevirksonhet. Allierte fly har rettet et kraftig angrep mot jernbane- og industrimål i Torino. Store formasjoner amerikanske flygende festninger angrep igår ubåtstasjonen i Toulon, 3 ubåter og 1 handelsskip ble pepret med bomber. En stor styrke Liberator bombefly rettet inatt et angrep mot skiftetontene i Bulgarias hovedstad Sofia. Flyangrep ble også rettet mot jernbaneviadukten ved Cannes på den franske Riviera.- Hele Lombardiet befinner seg nu i beleiringstilstand. 170 familier er arrestert. I Florens er 2 tyske offiserer og 8 fasistspioner drept.- Fra Jugoslavia meldes om heftige kamper i Serbia mot tyske og bulgarske tropper som har lidt et alvorlig nederlag ved Krenna.- Den bulgarske regjering har utnevnt ny sikkerhetspolitistjef.- Moskva kringkaster offentliggjør ordlyden av et flygeblad som er sendt ut i Bulgaria. Det heter i dette at de bulgarske tropper i Russland og på Balkan må trekkes tilbake, tyskerne og nasiagentene bør kastes ut av landet, og Bulgaria bør overgi seg til de allierte.- I en artikkel i Pravda skriver Ilje Ehrenburg ~~XXXXXX~~ om Ungarn at etter de uttalelser ungarske statsmenn er kommet med er det klart at de ikke har lært noget av Italias skjebne. Tyskerne akter ikke å løfte en finger for å forsvare vasallstatene hvis det ikke passer den å gjøre det.-

Normale forhold er gjenopprettet i Libanon. Nasjonalforsamlingen holdt møte igår.

I et sjøslag i det sørvestlige Stillehav mellom Rabaul og Salomonsøyene har lette amerikanske flåtestyrker senket 4 japanske destroyere og skadet 1. På Bougainvilleøya har de allierte jevn frangang. Øyene Tarawa og Apanama er nu okkupert, og amerikanerne har fullt herredømme over Gilbertøyene 76 timer etter at den første landgang begynte lørdag. Japanerne må nu velge mellom å forsvare Marshalløyene og å oppgi dem.- I en kommentar i den spanske avis Arriba heter det at de siste begivenheter i Stillehavet viser hvor lite sant det er i de japanske kommunikeer. Så sent som i slutten av forrige uke meldte japanerne at amerikanerne hadde lidt et knusende neder-

lag i kampene ved Salomonsøyene, og idag behersker amerikanerne Gilbertøyene.-

Det er idag 7 år siden Ribbentrop undertegnet Antikominternpakten med Japan. Isvestja så med en gang klart hva hensikten med pakten var, og den skrev den gang at avtalen i Berlin ikke kan oppfattes som annet enn en forkledt militærpakt mellom stater som akter å gå til overfall, og den er ikke bare rettet mot Sovjetsamveldet, men også mot flere andre land.-

Generaldirektøren for UNRRA, Lehmann, har lagt fram et administrativt budsjett for det første år på 10 mill.dollars.-

Sous-sjefen i den finske regjerings informasjonskontor er avskjediget. Tyskland forlangte nylig at den finske sosialminister Fagerholm skulle avskjediges.

30 dansker er sendt i tysk konsentrasjonsleir. Igår ettermiddag sprang en bensintank i Odense i luften med 4 store eksplosjoner. En tysk krigsrett i Aarhus har avsagt 7 dødsdømmer. 4 menn fra Randers og 3 fra Odense ble dømt til døden for sabotasje, 4 menn fikk tukthusstraff på livstid, en fikk 8 år og en 1½ år, mens to ble frikjent.- Sabotører har satt et trevarelager i brann.

Igår fant det sted en livlig debatt i den svenske riksdag i anledning av forbudet mot oppføring av Aksel Kiellands skuespill "Om et folk vil leve". Utenriksminister Günther forsvarte forbudet og meddelte at tyskerne hadde bebudet en protest hvis skuespillet ble oppført. Det ble framholdt at det ikke var skuespillet selv, men okkupasjonsmakten som gjorde forbudet nødvendig. En taler framholdt at utenrikspolitisk sett kan Norges sympati bli av stor betydning for Sverige i framtiden.

I Skien er Andreas Stavig skutt ned på gaten av en tysk soldat som hadde lagt seg etter hans kone. Senere er en tysk soldat funnet død utenfor Skien, han var kvalt. En vet ikke om disse 2 saker har forbindelse med hverandre.- I Fana har tyskerne omdannet en nedlagt jernbane til ridebane. Lensmannen i Fana kunngjør at det i det siste har funnet sabotasjehandlinger sted mot tyskernes ridebane, og det trues med at sivilbefolkningen vil bli trukket til ansvar for tysk krigsrett.- Siden 27/10 er det iverksatt borgervakt på Dovrebanen ved tunneller, bruer og andre utsatte punkter. Det er lokale n.s.folk som utpeker vaktene.

Tysk politi har arrestert 3 medlemmer av Petains regjering og flere høytstående Vichy-embetsmenn. Navnene er ikke oppgitt, meldes fra Sveis over Lyon.

De 2 retninger innen den greske friskarebevegelse er nu kommet til enighet og operer sammen mot tyskerne.

Militærkronikk. Russerne har hatt jevn framgang i den siste uke. På general Sjukovs lange front har framgangen vært størst i Kvite-Russland, hvor general Stokovski har kommandoen. Fra Gomel har tyskerne nu bare en jernbane og en 30 km. bred stripe igjen som retrettvei i nordvestlig retning. Alt tyder på at Gomel med det første vil gå inn i rekken av tyske festninger i Russland som er gått over på russernes hender. Vest og nordvest for Gomel skyves tyskerne bakover inn i Pripetmyrene, der friskarerne ligger ferdig til å ta seg av dem. Etter at russerne rykket inn i Ovrutsj er alle forbindelser mellom den 2.tyske arme og den sørlige gruppe avskåret både i sørlig og vestlig retning på russisk side av den polske grense av 1939. Alle forsterkninger til 2.arme må sendes med jernbanen fra Pinsk til Kalinkovitsji. Russisk kavalleri holder på å omgå tyskerne langs Beresina. Hvis tyskerne trekker seg sørover, støter de på general Vatutins sterke styrker, og tar de opp kampen der de står, må de regne med et tilbaketog over Pripetmyrene på vintertid. Den tyske motoffensiv ved Sjitomir har ikke bevirket at russerne har sluppet av på sine offensiver nordover, og lenger sør leter store russiske styrker etter svake punkter hvor de kan trenge fram til den polske grense av 1939. Det tyske motangrep har hittil vært uten betydning forsåvidt som det ikke har bevirket forflytning av russiske styrker nordfra, og det har heller ikke virket hemmende på de russiske planer. Tyskerne har trent 40 km. fram på et smalt avsnitt, og de har ikke greiet å ta tilbake Fastov. For å oppnå denne begrensede og forholdsvis ubetydelige vinning har tyskerne ikke bare satt inn alle sine tilgjengelige reserver av panserstyrker i Russland, men de har endog måttet overføre panserstyrker fra Europa, således den 25.panserdivisjon fra Oslo, den eneste mobile

panserreserve Falkenhorst hadde å rutte med, og en annen panserstyrke fra Norditalia. Mens russerne utvikler sine felttogsplaner langs Dnjepr, utnytter de tyskernes utarmede stilling langs midtre og øvre Dnjepr til å tilføye dem nye slag, således er de begynt en offensiv ved Tsjerkasi, og 2 nye angrep har ført til utvidelse av de store posene fra Kremensjug til Dnjepropetrovsk og fra Dnjepropetrovsk til Nikopol. Begge disse angrep har hatt god framgang, og en kan sikkert vente seg gode nyheter fra disse avsnitt med det første. Alt dette gir et tydelig bilde av de store vanskeligheter tyskerne har foran den 4. krigsvinter. De russiske offensiver svinger ikke bare fra den ene kant av et frontavsnitt til et annet, men fra den ene armegruppe til den annen, - russerne har det som tyskerne har sløset med, nemlig operative reserver. - Imens hamrer de allierte løs på Tyskland med luftangrepene. Natt til tirsdag dirret Berlin under det største angrep krigen har sett. Regjeringsbygninger og andre administrasjonsbygninger som er nerveknuter i krigsmaskineriet ble ødelagt eller sterkt skadet. Slagene faller dag og natt over Tyskland selv og de deler av det okkuperte område som er viktige for den tyske krigsmakt. Goebbels forsøker så godt han kan å forsikre at det allierte ikke kan fortsette på denne måte, og han kommer med dunkle hentydninger til at hevnen skal ramme de allierte, men det kan ikke være til større trøst for det tyske folk. - En kan ikke si at de allierte har gjort særlig framgang i Italia. Troppene har mange vanskeligheter å kjempe med, ikke minst terrenget. Imidlertid går de jevnt og sikkert framover mot det store mål - Roma. Nettopp idag er det meldt at 8. arme har sikret seg et stort springbrett på den annen side av Sangroelva. - 1944 vil se de allierte i vest på høyden av sin makt og den russiske hær på stormløpet mot seiren. -

Squadronleader Strachey holdt i slutten av forrige uke et foredrag med titlen "Vinner de allierte krigen ved hjelp av luftangrepene?" Luftkrigen hittil viser at de tyske produksjonssentra skal ødelegges ett for ett, Ruhrbyene er ødelagt, Hamburg og Kassel er jevnet med jorden, og siden Strachey talte ser det ut til at turen er kommet til Berlin. En skal gi et kort sammendrag av hva han framholdt: - Ingen kan med sikkerhet si i hvilken grad tyskerne lar seg påvirke av luftangrepene eller om disse vil vinne krigen for de allierte av den grunn at noget liknende ikke tidligere har funnet sted. Bombingen av England kan ikke brukes som norm, da den ikke på langt nær var så omfangsrik. Ingen kan si hvor lenge tyskerne kan holde ut, men en ledetråd kan man finne ved å vurdere hvor meget fienden gjør for å stanse skadene, og etter alt å dømme er det angrepene fra de amerikanske og britiske luftstyrker tyskerne frykter mest. De har størst parten av sine jagerfly i Tyskland og vestområdet, det var som en usynlig magnet dro flyene bort fra frontene, og magneten var de de alliertes luftstyrker. Idag har tyskerne 3 ganger så mange jagerfly over sine produksjonssentra som over frontene. De har hatt valget mellom å beskytte byene eller armeene, og de har valgt byene og for en stor del latt armeene i stikken. Selv om jagerflyene hadde greiet å forhindre enhver skade i Tyskland, så ville de alliertes luftangrep ha gjort sin meget store nytte ved å holde flyene borte fra armeene. De nasistiske hærstyrker er på et langt og vanskelig tilbaketog til en linje hvor de håper å kunne forsvare kjernen av festningen Europa. Etterhvert som de trekker seg tilbake er derfor hver bru og hver jernbanestrekning bak dem et mål for de allierte fly. Tidligere var det de britiske soldater som måtte trekke seg tilbake uten luftdekke, så de vet hva det vil si. For 150 år siden ble Napoleon slått av de britiske krigsskip som blokkerte kystene. Idag kan vi si at de amerikanske og britiske luftstyrker utfører en liknende oppgave. De nasistiske soldater ser aldri våre tunge bombefly over slagfrontene, men allikevel er de med å besegler deres skjebne. 45 bombefly ble ødelagt over Kassel. Bombekommandoen må betale dyrt for å jage de tyske fly vekk fra frontene. Prisen er ennu høyere for de amerikanske dagangrep, f.eks. gikk 60 flygende festninger tapt under angrepet mot Schweinfurt. Dette tap har bragt sorg til mange, og en kan spørre om det er verd en slik pris. Det er ikke tvil om at dette angrep har vært blant de mest verdifulle i hele krigen. Schweinfurt kulelagerfabrikker, som er av den største betydning for den tyske jagerflyfabrikasjon, ble ødelagt. De tyske jagerfly ble utsatt for en dobbel påkjønning. Mange av dem ble skutt ned, og samtidig

hindrer de fallende bomber byggingen av nye jagerfly. Det er en lang og hard kamp å oppnå herredømmet i luften, først må fiendens luftstyrker ødelegges, så kan fabrikker og byer ødelegges under store vanskeligheter. Ikke noget land kan overleve tapet av herredømmet i luften både om dagen og om natten over sitt eget område. At squadron etter squadron av tyske jagerfly er ført vekk fra de tyske armeer er det beste bevis på at tyskerne vet at luftangrepene må stanses i luften, og de vet også at tapet av luftherredømmet er ensbetydende med tapet av krigen. Dermed er det ikke sagt at luftangrepene er de eneste avgjørende. Kanskje Tyskland kunne redde sine byer fra de alliertes luftangrep hvis de ikke samtidig ble angrepet i øst av russerne, og kanskje de kunne slå russerne hvis deres byer ikke ble herjet fra vest. Det er kanskje ennå ikke krig mot Tyskland på 2 fronter, men det er i hvert fall krig i 2 elementer. Og ennå har tyskerne igjen å møte et storangrep - et angrep som må møtes både med jagerfly og kanoner og alt annet som trenges. Før eller senere vil de bryte sammen. Vi vet ikke om forsvaret først gir etter i luften eller på bakken. Fabrikkene ødelegges fra luften, de tyske divisjoner smuldrer opp under kampene til lands. Det er verdt å legge merke til at om sammenbruddet kommer i øst, vil flyene i vest ha spilt sin rolle. Og bryter luftforsvaret sammen i vest, så vil de russiske armeer i øst og de allierte armeer i Italia ha gjort sitt til å muliggjøre dette resultat. Seiren for landstyrkene blir muliggjort av luftstyrkene og vice versa.--

Stornasisten Sindings film "Sangen til livet" er boykottet over hele landet, også i Bodø. Overlat til tyskerne, nasistene og deres gjeng å se filmen, enhver anstendig norsk mann og kvinne må holde seg for god til det. De som overtrer boykotten, vil bli husket.--

... Nordvest- ... i Frank- ... etter at ... på Frankfur- ... i fiendtlige ... det foretatt en- ... derav ... alle medlemmer å dekke ... ukte. Folk som ... og melk å is kjøpt i ... H. Magdal ... for å hjelpe ... referater av Geringe ... gjengjeld for luftaa- ... hadde villet undgå ... Tyskland ... storbrønnen. Men selv ... arbeid- ... store vanake- ... dager, sluttet han. ... at massen blant ... i den tyske regjeringe ... Berlinsbefolkningens ... for alle som forlater byen ... skriver at slaget om ... av Sangroelve og har ... stadig over elve tross i ... kullit, men det ... hindret av dånig vær. ... i Italia er ... er berbet. I alliert fly avnen. ... i Norditalia for å ... er arrestert i Norditalia. ... deres eise-

"Hold fanen høyt - hold hodet kallt - hold kjeft!"

Freitag kvell, 26/11.43.

Stalin meddelte i en dagsbefaling idag at Gomel var inntatt. Han uttaler at de russiske tropper i Krite-Russland fortsetter sin vellykkede offensiv og ved modige omgående bevegelser inntok de Gomel, som var tyskernes sterkest befestede stilling på dette frontavsnitt. - Tyskerne har hatt Gomel siden august 1941, og den var en tid Hitlers hovedkvarter. De tyske armeer i Ukraina er nu skilt fra styrkens på midtfronten. Den tyske overkommando innrømmer idag evakueringen av Gomel. - Russerne har begynt en ny offensiv mellom Gomel og Moghilev og har hatt hurtig framgang. De erobret Poproisk igår (på vestsiden av elva Sosj) ved overrumpning. De har erobret over 100 bebodde strøk og står nu 37 km. vest for Poproisk. De er nådd fram til Dnjepr midt mellom Gomel og Moghilev, og en 45 km. bred kile er sprengt inn i det tyske forsvar. Ved Poproisk var det tyske forsvar anlagt i en underjordisk by, men russerne satte over Sosj i stillhet, tyskerne ble overrasket og hele garnisonen la ned våpnene. Russerne har nu nesten 100 km. av Beresinas vestbredd fra sammenløpet med Dnjepr. - Tyskernes motoffensiv sør for Kievkilen er brutt sammen etter 11 dagers kamper, tyskerne nevner ikke noget om dette frontavsnitt idag. Tyske angrep ved Korosten er avvist, og russerne er igjen på offensiven her. - Sør for Krenetsjug har russerne hatt god framgang og inntatt Kriutkoff. De nærmer seg Snamenka, som er tyskernes viktigste forbindelsesledd mellom Dnjepr og Bug på dette avsnitt. - General Wason skriver at vinteren nu er kommet for alvor på Nord- og midtfronten. Ettersom russerne har fått sambandslinjene organisert, har operasjonene vest for Retajitsa tatt til i styrke, og jernbanen mellom Nevel og Korosten er avskåret. Den trues nu også med å bli avskåret 100 km. lenger nord i området vest for Kritejev. En nå regne med et russisk vinterfelttog gjennom Krite-Russland inn i Polen, og det vil lett kunne føre til sammenbrudd for nordfronten.

Amerikanske bombefly eskortert av jagerfly angrep idag mål i Nordvest-Tyskland, mens andre fly angrep mål i departementet Pas de Calais i Frankrike. De amerikanske flystyrker startet bare noen få timer etter at britiske bombefly vendte tilbake fra et kraftig angrep inatt på Frankfurt-am-Main. Moskitofly var over Berlin inatt. Miner ble lagt ut i fiendtlige farvann. 13 fly savnes fra nattens operasjoner. Igår ble det foretatt omfattende angrep mot mål i Nordfrankrike. 3 tyske fly ble skutt ned, derav 1 av en norsk flyger. 7 allierte fly savnes. - Etter alle meldinger å dømme er omtrent 1/4 av Berlin ødelagt etter storangrepene i denne uke. Folk som er kommet til Sverige forteller at det ikke var brød og melk å få kjøpt i forretningene etter angrepene. Den svenske olympiske skimester N. Engdal beretter at hotellgjestene ble beordret ut av tilfluktsrommene for å hjelpe til med redningsarbeidet. Den svenske presse har bragt referater av Görings tale for grupearbeidere i Ruhr, hvorunder han lovet gjengjeld for luftangrepene i løpet av noen få dager. Han sa at han hittil hadde villet undgå å brutalisere luftkrigen, men stillingen vil bli lettere når Tyskland beslutter seg til å føre samme slags luftkrig som Storbritannia. Han selv hadde alltid forsøkt å gjøre luftkrigen så human som mulig. Han ba arbeiderne om ikke å anse krigen som tapt selv om det for tiden var store vanskeligheter. Hitler ba om 4 år, nu ber jeg bare om et par dager, sluttet han. Møtet var sammenkalt fordi de lokale partiledere mente at moralen blant grupearbeiderne ikke var tilfredsstillende. - Trass i den tyske regjeringens energiske forholdsregler er det umulig å forhindre Berlinbefolkningens flukt fra byen. Rasjoneringskortene inndraes for alle som forlater byen uten politiets tillatelse. - Volkischer Beobachter skriver at slaget om Berlin er begynt. -

8. arme har bedret sine stillinger på nordsiden av Sangroelva og har forsterket sine bruhoder. Pontongbruer bygges stadig over elva trass i hyppige angrep av tyske jagerbombefly. Været er fortsatt kallt, men det har vært mindre regn. Luftoperasjonene har vært hindret av dårlig vær. Transportmidler og andre mål i Jugoslavia og bak fronten i Italia er angrepet, likesom havneanleggene i Ancona er bombet. I alliert fly savnes. Mange italienske offiserer er sloppet med i fallskjerm i Norditalia for å organisere motstanden mot tyskerne. - 14000 jøder er arrestert i Norditalia, og tyskerne og fascistene kives nu om retten til å beslaglegge deres eiendeler.

Lørdag kvell, 27/11.43.

Store styrker tunge britiske bombefly angrep inatt Berlin. Det ble kastet meget over 1000 tonn bomber på litt over 20 min. Været var godt, og målene ble klart avmerket av de såkalte stifferfly. Det raste fortsatt branner etter angrepet natt til tirsdag og onsdag. Berlin har nu hatt 3 storangrep på 5 netter og nattangrep alle de siste 5 netter. En annen stor styrke britiske bombefly angrep Stuttgart, som er et av Tysklands største industrisentra og det viktigste jernbaneknutepunkt Tyskland - Italia. Det oppsto store branner, særlig i banerområdet. Angrepet mot Stuttgart fant sted knappe to timer før angrepet mot Berlin. Det ble lagt miner ut i fiendtlige farvatn. 32 bombefly savnes fra nattens operasjoner. Den største styrke tunge amerikanske bombefly med jagereskorte som noen gang har startet fra Storbritannia, angrep igår Bremen og mål i Nordfrankrike. Et stort antall tyske jagerfly forsøkte å hindre angrepet, 56 av dem ble skutt ned over Bremen og 5 over Frankrike, hvor Cherbourg og steder i departementet Pas de Calais var blant målene. 29 tunge, 5 middelsstore bombefly og 5 jagerfly gikk tapt. - 8-10 tyske fly var over Storbritannia inatt, og kun to av dem nådde fram til London. - Major Norsell, den svenske sakkyndige i eksplosive stoffer, antar at mellom 50 og 80 % av Berlins sentrum er lagt i ruiner. Halvparten av undergrunnsbanen er ute av drift, og gass-, elektrisitets- og vannforsyningen er borte i store distrikter. De tysk-ungarske forhandlinger, som skulle begynne i Berlin i denne uke, er blitt utsatt på ubestemt tid, og det samme gjelder handelsforhandlingene med Sverige. Berlinerne tilbringer denne helg slik som innbyggerne i Stalingrad måtte gjøre i begynnelsen av kampene der. - B.B.C.s luftmedarbeider uttaler at det ble ikke kastet en bombe mot Berlin som ikke bidrar til tyskernes nederlag. Berlin er Europas viktigste jernbanesentrum, en av Tysklands største innlandshavner, den største fabrikkby i Europa med elektrisitets- og vannverker som forsyner disse, sentrum for den sivile, politiske og militære administrasjon i Tyskland og det okkuperte Europa og det viktigste sentrum for telefon-, telegraf og trådløse systemer i hele Europa. - Washington Post skriver at i de siste 75 år har tyskerne 3 ganger bragt død og fordervelse over sine naboer uten å ha hatt krigen på sin egen jord. Det er grunn til å tro at Berlins befolkning nu får et annet syn på krigen. - Times skriver at tyskerne utkjempet ferrige verdenskrig utenfor sine egne grenser og ønsket å gjøre det samme denne gang. Bombeoffensiven har gjort dette håp til skamme. Göring hadde den dristighet å uttale at angrepet på Berlin kom overraskende og at han hadde arbeidet for humanisme i luftkrigen. Samme dag som tyskerne beklager seg over angrepet og sdeleggelsene i Berlin melder de kynisk at de har trukket seg tilbake fra Gomel etter å ha sdelagt byen fullstendig. - Skadene er størst i Berlins administrative sentrum. Trass i trualer om svære straffer er myndighetene ute av stand til å stanse befolkningens flukt fra byen. -

I Kvitte-Russland er 2. og 9. tyske arme nord for Pripetyrene mellom Gomel og Moghilev på fullt tilbaketog over en 150 km. lang front. En stor mengde krigsbytte ble tatt i Gomel. De 2 siste døgn er over 4000 tyskere falt og mange tatt til fange i Propoisk-området. Den hurtige russiske framrykking har splittet den 2. tyske arme i to. Vest og sørvest for Kiev-kilen fortsetter harde kamper, men tyskerne er stoppet på alle avsnitt. Alle tyske motangrep ved Korosten og Tsjernigov er slått tilbake. Sørvest for Kremensjog har russerne vunnet nytt terreng. - B.B.C.s militære medarbeider uttaler: - Det lange tilbaketog skulle sikre tyskerne 3 ting: 1) En kortere frontlinje. 2) Kvile for troppene i gode vinterkvarterer. 3) Innsparing av minst 50 divisjoner for innsetting i vest. Hvordan er det så gått? Den tyske forkerkning av fronten som de oppnådde ved tilbaketrekkingen ved Kursk er mange ganger opphevet ved at frontene bare mellom Dnjeprpetrovsk og Kherson er blitt 550 km. lenger enn den linje tyskerne tok sikte på, og frontene er også blitt meget lengere inne i Dnjeprbaen sør for Kremensjog og vest for Kiev, og denne gangen er det den forskjel at det er russerne som har slått kiler inn i de tyske linjer. De gode vinterkvarterer, som von Mannsteins og von Kluges tropper skulle kvile seg ut i, er for den alt overveiende del på russernes hender. Tyskerne

har neppe mer enn et dusin større byer igjen i Russland. Og i stedet for å spare inn tropper har tyskerne måttet trekke stadig flere styrker fra de allerede sterkt uttynnede garnisoner i vest for å skaffe de nødvendige divisjoner til de motangrep som Hitler har gitt ordre til. - Det meldes senere at russerne igår inntok Jelsk ved jernbanen sørover gjennom Pripetayrene. - Det er idag 131 år siden Napoleons hær krysset Beresina på sitt tilbaketog fra Russland, - det var den 27. november 1812. -

Russlands representant i kommisjonen for Italia, Visjinsky, er kommet til Algier. - Sverige har utnevnt en delegeret til den franske nasjonal-komite i Algier. - Den svenske avis Socialdemokraten skriver om den voksende motstand i de baltiske stater at de tyske styrker og waffen-s.s. i Estland og Lettland ikke er tilstrekkelige til å slå ned den skende motstand. - Svenska Dagbladet skriver at tyskerne har iverksatt en kampanje for innsamling av varme klær og sko i de baltiske land. - Den svenske presse meddeler at tyskerne gjør forberedelser til å møte en eventuell alliert invasjon av Jylland. Antmann Herschhal har fått ordre til å være tyskerne behjelpelig. Det legges opp reserveforråd av matvarer i en del byer, deriblant Aarhus. Dette vil være til stor hjelp for tyskerne, og det er betydelig lettere for dem å være på Jylland enn på syene hvis et tilbaketog til Tyskland blir nødvendig. Erfaringene fra Belgia, Holland og Norge viser dog at tyskerne bruker påskuddet om invasjon til å legge sket press på befolkningen og det er grunn til å tro at det samme nu er tilfelle i Danmark. -

8. arme har utvidet og befestet sitt bruhode på nordsiden av Sangroelva. Forsterkninger og forsyninger strømmer stadig over elva. 5. arme har tilbakevist 2 tyske angrep vest for Venafro. Allierte fly har foretatt utstrakte angrep mot fiendtlige forsyningsbaser og jernbanestasjoner og andre mål, således Cassino på hovedveien til Roma, Grosseto nord for Roma, Recceviadukten i nærheten av Genua, jernbane- og havneanlegg i Ancona og Rimini og 4 jernbanebruer ved Adriaterhavet. 30 tyske bombefly som angrep en konvoy ble drevet bort og 9 av dem ble skutt ned, 6 allierte fly gikk tapt i alt. I Jugoslavia har tyskerne måttet tilkalle forsterkninger av fly og tropper, og flere landsbyer er angrepet av stupbombefly. Det meldes om nye angrep av friskarere mot jernbanelinjen Zagreb-Beograd.

Australske tropper har erobret det japanske støttepunkt Sattelberg på Nyguinea. Det meldes at det var harde kamper på øya Tarawa i Gilbertgruppen da den ble erobret av amerikanerne. Under flyangrepet mot Formosa ble 47 japanske fly skutt ned uten tap for de allierte. En japansk krysser er blitt senket og en annen truffet av bomber. - Den portugisiske regjering meddeler at den allerede har mottatt leveranser av våpen og andre varer fra Storbritannia. Mange portugisere er blitt skutt av japanerne på øya Timor. - Den bengalske regjering uttaler at det verste av hungerensden nu er over.

Det er utbrutt streiker i Lyendistriktet i Frankrike, hvor 15000 mann skal ha nedlagt arbeidet.

Marineminister Knox opplyser at den amerikanske flåte nu har 817 krigsskip. 40 nye hangarskip er satt inn i tjeneste hittil i år.

Flere ledende menn innen norsk næringsliv er arrestert, således Rolf Stranger, Th. Mowinkel, P.A. Ellingsen og Hoff. Det antas å være den første følge av Alf Whists oppnevning til minister. - Arrestasjonen av studenter i Oslo fortsetter. Professor Sverre Steen skal være løslatt.

Særmelding: "Isak til Signe: Det hører ingen steds hjemme."

Søndag kvell, 28/11.43. tysk ubåt har sunket en colombisk skennert.

Russernes store framstøt i Kvite-Russland mellom Gomel og Moghilev truer med å avskjære tyskenes forbindelser til Minsk. Russerne har slått igjennom de tyske linjer på 5 steder. Det kjempes på veien til Moghilev, og lenger sør raser slaget ved Rogatsjev og Silebin. De russiske styrker er begynt slaget om det viktige område langs Beresina og står mindre enn 50 km. fra Bobruisk. Bada lenger sør trekker russerne sammen om Kalinkevitsji, mens Mogyr er omringet med undtak av jernbanen og veien nordvestover til Pinsk i Polen. Russerne inntok igår over 80 steder nordvest for Gomel, og tyskerne trekker seg tilbake i all hast i dette avsnitt, heter

det i kommunikeet fra Moskva igår kvell, som tilføyer at Rogatsjev på hovedveien til Minsk og Sjlobin ved jernbanen til Minsk begge er truet. Tyskerne etterlater seg biler og tungt utstyre, ammunisjons- og andre lagre. Friskarer har lagt miner ut langs fiendens retrettveier. Byen Jelak sør for Mosyr ble inntatt igår. Tyskerne har ført fram 8 nye divisjoner og gjenopptatt sine motangrep mot Kievkilen mellom Sjitomir og Korosten, men deres angrep er slått tilbake. I Dnjeprbuen fortsetter russerne sine framstøt, og de befriet igår 159 steder sørvest for Dnjepropetrovsk. En britisk korrespondent melder om russernes forberedelser til vinter-offensiven at kvitkamouflerte tanks og vinterutstyr stadig strømmer vestover til general Vatutins styrker i Kievavsnittet. Det er klart at selv om tyskerne greier å stanse russerne her for en tid, så klarer de ikke å tilminste de russiske operasjoner på andre avsnitt. Sunday Times skriver at russerne har vist hva som kan utrettes ved korrekt planlegging og bruk av overraskelsesmomentet. Russerne rår over et stort nok antall utmerkede soldater, erfarne offiserer og tilstrekkelig materiell, og de har nu flere tanks og bedre utstyr enn nogen gang før. Den ungarake regjering hevder at ungarake tropper ikke lenger kjemper i Russland, men kun gjør polititjeneste.

Arbeids- og brannmannskaper kjempet inatt fortsatt med ildebrannene i Berlin. Det anslåes at 1/3 av byen nu er ødelagt etter storangrepet igår natt, da over 1000 tonn bomber ble kastet ned på 20 min. Vekten og kvaliteten av de nyeste brannbomber er slik at det kan forårsakes branner som varer i flere dager og de kan ikke slukkes med alminnelige midler. Amerikanernes dagangrep fredag mot Bremen og de britiske flys angrep mot Stuttgart 2 timer før angrepet på Berlin gjorde meget til at angrepet på Berlin ble så vellykket, da de førstnevnte angrep avledet de tyske jagerfly. Goebbels sa i en tale igår at bombingen av Berlin var det mest brennende spørsmål for øyeblikket, og han forsikret at forberedelsene til gjengjeldelsen pågikk dag og natt. De allierte kom aldri til å tvinge Tyskland til kapitulasjon med sine luftangrep. Det nasjonalistiske svenske Folkets Dagblad skriver at gjengjeldelsesoppgått nu er det alminnelige samtaleemne i Tyskland. Tidligere antokas det at det ville bli satt inn i februar-mars neste år, men den alminnelige mening er nu at gjengjeldelsesangrepene vil begynne før jul. En redselens skygge vil falle over julen i London. De alliertes ødeleggelse i Berlin berettiger tyskerne til å bruke ethvert middel til gjengjeldelse, slutter bladet.

Det meldes om øket virksomhet på den 8. armés front, som har bedret sine stillinger ved bruhodet over Sangroelva, og det er bragt fram nye forsyninger og forsterkninger. På 5. armés front er de alliertes linjer vest for Venafre rykket 4 km. fram. Havner, jernbaner og bruer nord for kampområdet er blitt kraftig bombet. Britiske flåtestyrker har bombardert tyske stillinger nord for Gargliano-elva. Jernbanetokter og skip i havnen i den jugoslaviske by Sibenik er angrepet av allierte fly. 7 fiendtlige fly ble skutt ned, mens 5 allierte fly gikk tapt. Fredag kvell senket 2 britiske destroyere flere skip i en fiendtlig konvoy langs Italias kyst. Montgomery har utstedt en dagsordre til sin berømte 8. arme: Nu er tiden inne til å drive tyskerne ut av Roma. De jugoslaviske friskarer har foretatt virkningfulle angrep mot jernbaner i Østbosnia. Det er en avgjort skning i motstanden mot tyskerne i Norditalia. I Ferrara har det vært omfattende uroligheter, og i Florens meldes om åpent opprør. Tyskerne tar ville repressalier. 12 framstående antifasister er skutt.

Columbia i Søramerika har erklært at det er i krigstilstand med Tyskland fra 27. november, da en tysk ubåt har senket en columbisk skonnert.

På Nyguinea har australierne erobret 4 landsbyer nord for Finschhafen. De er rykket 16 km. fram og har inntatt Pine hill. På Bougainvillegya har amerikanerne utvidet sine stillinger i Augustabukta. 8000 japanere er falt i Honanprovinsen i Kina.

5 personer fra Kolding i Danmark er dømt ved tysk krigsrett for sabotasje 4 til døden og den 5. til 3 måneders straffarbeid. Undtagelsestilstanden i Aalborg er skjerpet. Alle passersedler er annullert, og nye utstedes bare i begrenset omfang. Det skal skyldes at en høyere tysk offiser er blitt overfalt. En pakhusbygning som for en del var beslaglagt til et tysk marinedepot, er skadet av sabotasjebrann.

Universitetets aula i Oslo er herjet av en påsatt brann. Det var slått bensin og parafin ut over podiet og satt fyr på. Ilden ble sløkket og skaden begrenset til en del av salen. Det skulle holdes tysk konsert i aulaen ikveld.

På UNRRA's konferanse framholdt Norges representant Morgenstjerne at erstatningene fra Tyskland ikke skulle kreves på grunnlag av hevn. Om de fiendtlige regjeringer blir tvunget til å betale utgiftene ved UNRRA's hjelp, så anså han det bare for å være en liten del av hva Tyskland skulle betale for sine ødeleggelser. Det ville f.eks. ikke være urimelig om Tyskland betalte den norske tonnasje som det hadde senket.- Anders Fjellstad redegjorde på konferansen for Norges jordbruk og hva som trenges til dets gjenreisning, så som gjødsel, korn, kveg, maskiner, redskaper og meget annet.- Medisinaldirektør Karl Evang ga en orientering om de seneste f rhandlinger på UNRRA-konferansen. Han meddelte bl.a. at det va r oppnådd at ved fastsettelsen av hjelpens størrelse til de forskjellige land skulle hjelpen til Norge baseres på høyere rasjoner p.g.a. kulden og befolkningens større gjennomsnittshøyde. Det vil bli lagt vekt på i den første tid etter befrielsen straks å gjøre et eller flere levnetsmiddelslag rasjoneringsfri, f.eks. poteter og brød.-

Øksnevad sa bl.a.: De som leser aviser i Norge har fått en forestilling om det indre arbeid som pågår i kringkastingen i Norge. Det er sjefen personlig som har gitt en del opplysninger om denne kulturelle institusjon. I motsetning til B.B.C. seiler kringkastingen i Norge i smalt farvann, sier dr. Mahle. Av den rasjonalisering og nyordning som er foregått kan nevnes at programsjefens rette tittel nu er programdirektør, det er avholdt flere kurser i mikrofonteknikk for samtlige skapende medarbeidere, det er opprettet et arkiv for gramfonopptak, og det arbeides med en uttale-ordbok og også med andre tiltak som først kan omtales i neste årsversikt. Det er noget nytt som her blir skap. Lytterne merker ikke så meget til dette ordnende arbeid. Dr. Mahles lignelse om det smule vann er en god historie som minner om en annen: På et asyl var det innlagt svømmebasseng, og patientene holdt oppvisning i stup for de innbudne før det var kommet vann i bassenget. Også her ble noget nytt skapt selv om det ikke var helt umerkelig. Den gang man hadde lyttere i norsk kringkasting var det 4 avdelingsjefer, nu da lytting i Norge er en forbrytelse har man 10. Regnskapene offentliggjøres ikke så utgiftene ved lydtett kringkasting kan man bare gjette seg til. Quisling har gitt en lov om at all norsk kringkastings eiendom skal overføres til et aksjeselskap, og det vil uten tvil gi store muligheter for svindel. Tyskerne stjal for 100 mill. kroner i radioapparater i Norge. De som har fått beholde apparatene, er de som har vist en anerkjent forræderisk sinnelag. Nasistene så ikke nogen utvei til å gjøre propaganda gjennom kringkastingen, for de regnet med at ingen nordmann ville lytte til deres utsendinger, så tyskerne nyttet høvet til å bruke radioapparatene i valutagymed. Det er grunn til å frykte for at gramfonarkivet vil bli ødelagt, aktstykker fra forræderens virke i Norge blir sikkert ryddet til side. I tiden før det endelige nederlag vil tyskerne og nasistene gjøre sitt ytterste for å ødelegge norsk presse og kringkasting. Tyskerne har forsvrig alltid vært i stand til å oppnå akkurat det motsatte av hva de tilsiktet å oppnå i Norge, og dr. Mahle med sin tyske doktorgrad har vært fullt på høyde med dem. Men - ingen makt i verden kan hindre at den fri kringkasting og den fri presse når fram til det norske folk. B.B.C.s utsendinger og belgelengder dekker hele Norges land og når fram til hele det norske folk. Og for det kan vi takke de modige kvinner og menn derhjemme som vedblir å bære det frie ord ut til det norske folk - ubemerket.---

Mandag morgen, 29/11.43.

I Dnjeprbuen har russerne hatt ny framgang. De har inntatt flere viktige stillinger og byen Aleksandrija på jernbanen mellom Snamenka og Dnjepropetrovsk. I et sandtak ved Kiev er det funnet restene av 70000 kvinner, barn og jøder, som var drept av tyskerne da russerne nærmet seg byen.

Mandag kvell, 29/11.43.

I Italia har 8. arme begynt et heftig angrep fra sitt bruhode ved Sangro-elva og har hatt god framgang trass i gjentatte tyske motangrep. Det allierte kommunike melder at britiske, indiske og newzealandske tropper er gått til angrep mot fiendens sterke stillinger i høydedrahene nord for Sangro. Forut for angrepet gikk kraftig artilleri- og luftbombardement mot åsdragene på tyskernes venstre fløy. Det er tatt mange fanger, deriblant polakker som er tvunget inn i den tyske krigsmakt. Ved Archi er det opprettet et nytt bruhode, og fienden er drevet bort fra flere høyder her. Store styrker allierte bombe- og jagerfly er satt inn i slaget og har vist stor treffsikkerhet. Flåtestyrker har vært i aksjon både på øst- og vestkysten. Britiske destroyere bombarderte havnebyen Porto Civitanova omtrent 30 km. sør for Ancona, hvor hovedveien og jernbanen tyskerne bruker for transporter til Sangroavsnittet passerer. Lørdag bombarderte en krysser og en destroyer Volturno-området bak de tyske linjer. På 5. armers front har patruljer vært i virksomhet og tatt en del fanger. Reuters korrespondent melder at 8. arme kjemper seg inn i utkantene av tyskernes hovedforsvarslinje og retter et framstøt mot Castel Frenato. Vedt det bruhode som er opprettet 11 km. lenger inne i landet, truer 8. arme en del av tyskernes vinterlinje med omgåelse. Allierte fly har angrepet transportmål og flyplasser ved Roma, en jernbanetunnel i de italienske alper 100 km. nord for Trieste på jernbanen Venezia-Wien og de jugoslaviske havnebyer Dubrovnik, Zara og Sibenik. 8 tyske fly ble skutt ned.- De italienske rekrutteringsoffiserer som ble satt ned i Norditalia i fallskjerm har oppnådd gode resultater og har allerede organisert sterke styrker sørst for Comosjøen.-

Russerne hadde igår framgang i Kvitte-Russland og befriet 180 steder til, og de trenger videre fram gjennom regn, sludd og søle. Slaget står først og framst om Sjlobin, hvor en russisk styrke står 18 og en annen 30 km. fra byen, mens en tredje styrke holder på å omgå den. Videre presser russerne fram mot Rogatsjev og Kalinkovitsji. Russerne bruker for første gang skitropper under operasjonene. I området mellom Dnjepr og Sosj har russerne hatt god framgang. De tyske motangrep ved Kievkilen holdes i sjakk av russerne, og mange tyske motangrep er slått tilbake ved Kerosten. von Mannstein har ikke oppnådd nogen resultater trass i sin nye styrker. Inne i Dnjeprbuena er Aleksandrofka midtveis mellom Dnjepropetrovsk og Nikopol erobret.

I det ungarske parlament har det vært en livlig debatt om utenrikspolitikken. En deputert framholdt at aksene ikke lenger eksisterte og forlangte at troppene i Russland ble trukket tilbake.- Den bulgarske underoffiserforening forlanger at det holdes en opprensning innen regjeringen.- Først nu offentliggjør den tyske presse den tale Hitler holdt for 9 dager siden til 20000 nye offiserer. Det er første gang at Hitlers taler ikke blir publisert straks. Han sa bl.a. at krigen gjelder seir eller undergang, det folk som taper krigen vil opphøre å eksistere, og det kan derfor ikke være spørsmål om annet enn tysk seir.- Baseler Na chrichten meddeler at ryktene om tysk fredsføler gjennom Vatikanet ikke er bekreftet.- Det meldes om øket motstand i Frankrike i traktene omkring Lyon og Belfort.

Britiske moskitobombefly angrep inatt mål i Vesttyskland, og miner ble lagt ut i fiendtlige farvann, alle fly vendte tilbake. Amerikanske bombefly med jagereskorte angrep idag mål i Vesttyskland og Belgia, 4 tyske jagerfly ble ødelagt.

I det fjerne østen er en japansk krysser blitt senket under luftangrep utenfor New Ireland.- Kineserne har vunnet en stor seir ved Chang-tse i Honanprovinsen, over 10000 japanere falt, og store japanske styrker er omringet. I den nordlige del av Honanprovinsen har kineserne innledet en offensiv, og japanerne trekker seg tilbake.- Flere japanske lektere med tropper er senket utenfor New Britain.

Metropol-teatret i København er brent ned som følge av sabotasje i helgen. En ammunisjonsfabrikk i Høllersød og et maskinverksted i København er skadet.- Tysk politi har foretatt en ny gaterassie i København, denne gang i Store Kongensgade, det ble foretatt en del arrestasjoner.- Det prøves nu en bedre belysning i Københavns gater. Området utenfor det tyske hovedkvarter er opplyst med lyskastere for å hindre sabotasje.

Fra Stockholm meldes at øyenvitner til amerikanernes flyangrep mot Kjeller forteller at omtrent 80 fly i 3 bølger deltok i angrepet som begynte klø 10.50. Tyskerne holdt på med stort anlagte manøvrer, hvorunder en rekke høyere offiserer var til stede. Bombingen begynte like etter at en hel del tyske biler var kommet inn på flyplassen. Resultatet av angrepet var meget vellykket. 3 store nybygde hangarer, 1 offisersmess og 2 verksteder brente opp, deriblant motorverkstedet. Et tysk luftvern-batteri åpnet etter nogen tids forløp ild, men ble straks bragt til taushet. Det oppsto svære branner, og brannmannskaper ble tilkalt fra Oslo og Aker. Ut på ettermiddagen eksploderte tyskerens bensinlager. Luftvernsirenen klikket under angrepet, og tyskerne trodde en stund at angrepet hørte med i manøvrer, og det gjorde forvirringen ennu større. En mengde tyske lik lå igjen på flyplassen, derav mange høyere offiserer. 7 tyske fly ble skutt ned og 18 fly ble ødelagt i hangarene, flere hundre flymotorer ble tilintetgjort. Antallet av omkomne tyskere settes til 200 og 400 ble såret. Kun 3 nordmenn døde, nemlig formann Bernt Hagen og frue og Arne Åneby. Ikke noget amerikansk fly vites å være styrtet ned på norsk område. De norske arbeidere på Kjeller var gitt fri på grunn av de tyske manøvrer. Etter at angrepet var slutt gikk et amerikansk fly ned i bare et par hundre meters høyde og fotograferte.- Midtbygningen ved Oslo universitet ble skadet ved brann lørdag natt. Det hevdes at brannen er påsatt av kulturfiendtlige kommunister, men med den tyske riksdagsbrann i erindring, er det nært å tro at det foreligger en provokasjon.- Forskjellige jernbaneanlegg i og omkring Oslo ble skadet ved eksplosjoner fredag morgen. Politiet er satt i gang med energiske aksjoner, og det verserer rykter om forestående arrestasjoner.- På Selsbakk stasjon sør for Trondheim har det vært kollisjon mellom 2 godstog, hvorunder 2 lokomotiver og flere jernbanevogner ble skadet.-

Den amerikanske kontreadmiral Blandy uttaler idag at den amerikanske flåte rår over hundrevis av nye, hemmelige våpen, hvorav mange står fullt på høyde med om ikke over den raketstyrede tyske bombe. Flere av disse våpen har vært i bruk i flere måneder, og når deres historie kan offentliggjøres, vil det vise seg at de alliertes oppfinnere har prestert framrakende ting.-

En norsk-amerikansk flyger som er fenrik i den norske hær, har vært 101 ganger over fiendtlig område og vil bli tildelt Distinguished Flying Cross (D.F.C.)

Tirsdag morgen, 30/11.43.

De amerikanske tunge bombefly dagangrep igår var rettet mot Bremen, det annet angrep mot denne by på 4 dager. De ble møtt av kraftig tysk jagerflymotstand. Britiske fly angrep flyplasser i Belgia og skipsfart utenfor den franske kyst. De alliertes samlede tap var 13 bombefly og 18 jagerfly, mens 45 tyske fly ble skutt ned.- I november er det kastet ned 14000 tonn bomber over Tyskland, hvorav 7000 tonn over Berlin. Ifølge Svenska Dagbladets korrespondent i Berlin arbeider tyske ingeniørtropper travelt med å sprengte bort hele kvartaler i Berlin for å stoppe brannene og med å sprengne ned fasadene på bombede hus som truer med å falle ned. Det er en voldsom larm av sprengninger og nedfallende vegger samt eksplosjoner av tidsinnstilte bomber.- Stockholms tidningens korrespondent forteller at det er kastet ned flygeblad over Berlin, hvori det heter: "Fred er det beste forsvar." Det tyske nyhetsbyrå Transosean sier at "slaget om Berlin er vendepunktet i denne krigen."

I Russland står den røde hær mindre enn 20 km. fra Sjlobin, operasjonene hindres dog av dårlig vær, som gjør det vanskelig å få fram tungt skyts og materiell. Trass i tyskerens skede press på Korosten-Kiev-fronten har det ikke lyktes dem å vinne terreng. I Dnjeprbuken har russerne utvidet sine bruhoder, og ved Tsjerkasi har de avbrutt jernbaneforbindelsen Tsjerkasi-Odessa.

25 framstående svensker har sendt en protest til statsminister Ryti i Finnland i anledning av arrestasjonen av de finske sosialdemokratiske riksdagsmenn som har ytret at Finland burde se til å komme til en bedre forståelse med Russland og England.

Tirsdag kvell, 30/11.43.

Montgomerys 8. arme har trengt inn i tyskernes hovedforsvarsstillinger etter 36 timers kamper. Bruhodet på nordsiden av Sangre er utvidet og er nu 19 km. bredt og 6½ km dypt. Det er tatt mange fanger, og landsbyen Mozzagregno er okkupert. Førsterkninger og forsyninger strømmer stadig over Sangre. Korrespondenter understreker at kampene er meget harde og at det kjempes innbitt for hver fot jord. Flyvåpnet understøtter de allierte styrker kraftig. Framrykkingen fortsetter.- På vestsiden har 5. arme hatt over 1 km. framgang ~~XXXXXXXXXX~~ sør for Cassino og har inntatt Castelnuovo. Det allierte flyvåpen har bombet flyplassen ved Grosseto nordvest for Roma 2 ganger, havnen i Pescara, skipsfart utenfor Jugoslavia og militærbrakker ved Serajevo.

Fra Jugoslavia meldes at alle bulgarske tropper som ble tatt til fange ved Ziuia, har meldt seg som frivillige til den jugoslaviske frihetskær, som også har fått tilslutning av rumenske friskarer.- Den ungariske generalstabssjef har besøkt Hitler flere ganger i anledning av de ungariske tropper. Ungarerne har mistanke om at tyskerne vil beholde dem som gisler, meldes det fra Zürich.- Tyskerne anvender en meget brutal behandling av sivilbefolkningen på øya Samos. Mange av innbyggerne er flyktet ved å svømme over sundet til Tyrkia, som har tatt imot en hel del flyktninger.

Russerne nærmer seg knutepunktet Sjlubin. General Rokossovskis styrker rykker nu fram over de 16 km. som gjenstår til byen, mens en styrke står 11 km. fra byen og andre styrker omgår den og truer Bobruisk. 40 steder og et stort område ble befriet igår, og tyskerne hadde store tap. Russerne har fernet svære tanks over Beresina og setter dem inn i angrepet mot Sjlubin. Tyske masseangrep i Korostenområdet er slått tilbake. Russerne er trengt dypere inn i de tyske linjer i Tsjerkasi-området, der 1500 tyskere falt og 17 tanks ble ødelagt igår. Et tysk tråpskip, en tankbåt og to patruljeskip er senket i Barentshavet, de var tilsammen på 12000 tonn. Russiske friskarer har ødelagt en jernbanestasjon i Leningradavsnittet.- Tyskerne forsøker under tilbaketogdet i Kvite-Russland å skjule sine forbrytelser mot sivilbefolkningen ved å åpne massegraver, slå bensin over og sette fyr på.- Times' korrespondent i Moskva skriver om russernes angrep mot Nikopol, at denne by er av overordentlig viktighet for den tyske krigsindustri, som ikke kan undvære mangan. Tyskerne setter derfor alt inn på å holde byen, og hvis de blir nødt til å rømme den, vil det være et av de alvorligste nederlag i den siste tid.-

Tunge amerikanske bombefly med jagereskorte angrep idag mål i Vesttyskland, nærmere enkeltheter mangler.- Moskitofly angrep mål i Nordvesttyskland og flyplasser i Frankrike og nederland uten tap inatt.

Marineminister Knox uttalte igår at de forente nasjoner har erstattet hvert eneste handelsskip som er gått tapt under krigen.-

Japanerne er slått på flukt ved Chang-tse. Australiske tropper står i utkantene av Bonga på Nyguinea. Det er foretatt utstrakte angrep av allierte fly mot japanske støttepunkter i det sørvestre Stillehav.- Den japanske keiser har besøkt hovedkvarteret. Statsminister Tojo uttalte i en tale han holdt i egenskap av ammunisjonsminister at en større japansk våpenproduksjon var nødvendig på grunn av de alliertes offensiv i Stillehavet, særlig trengtes mere fly.-

Churchill er idag 69 år. Lykkønskninger har strømmet inn fra alle kanter av verden helt siden igår.-

Den danske undergrunnsbevegelse fører nye oppsyn med den danske industri. En fabrikk på Fyen som for en tid siden ble skadet av sabotører og nu var satt i stand igjen, kom i brann igår, og 10 tidsinnstilte bomber eksploderte i fabrikk.- 2 sabotører som forsøkte å undkomme, ble såret av politiet og innlagt på hospital i København. Herfra er de rømt, og politiet er uten spor etter dem.-

I Frankrike er det en ny arrestasjonsbølge.- Franske patrioter har i det siste ødelagt arbeiderregistrene i en rekke kommuner, i et departement ble således på en uke ødelagt 122 registre.

Innbyggerne i Oslo skal gjøres ansvarlig for jernbaneanleggene, har tyskerne bestemt. 2400 Osloborgere er innkalt til vakthold.- Nya Dagligt Allehandas korrespondent i Oslo meddeler at omfattende legeundersøkelser viser at Oslobarna får for lite næring. Stillingen var alvorlig ifjer, og

siden har det stadig minket med matvarer. Alle skoler er beslaglagt, og undervisningen foregår i lekaler som er bestemt til alle andre formål, det er dårlig oppvarming og trekkfullt, og elevene går i 3 skift om dagen. Skolebadene er stengt, og det er mangel på såpe i hjemmene. De trange boligforhold medvirker til å spre smittsomme sykdommer. Skolegymnastikken er opphørt, og det er mangel på klær og særlig sko. Skoleelevenes gjennomsnittsvekt viste jevn oppgang til i 1941, men denne oppadgående kurve er avbrutt, alle årsklasser veier nu opp til 2 kg. mindre igjennomsnitt. Antallet av undervektige som tidligere var 15-16 %, er øket til 25 %. Antallet smittsomme sykdomstilfeller er steget fra 24-25000 i 1941/42 til 43000 i 1942/43. Lungeaffeksjoner er øket i faretruende grad. Selv om helseforholdene i Oslo ikke kjennetegner forholdene for hele landet, taler de allikevel sitt tydelige og dystre sprog. Denne utvikling vil neppe kunne bremses, men går fortere og fortere, heter det til slutt.- Under angrepet mot Knaben den 16/11 ble det gjort stor skade på anleggsbygningene og grupene er helt ute av drift.- Om tap av menneskeliv foreligger ikke nogen opplysninger.- På Rjukan ble rørgaten ved Vemork kraftstasjon og vannstoffabrikken ødelagt. Flere tårn for kalksalpeterfabrikasjonen og plateverksstedet samt Såheim kraftstasjon ble skadet. Resultatet av angrepet ble nei produksjonsstans.

Ording: Tyskernes militære stilling er håpløs i den forstand at det er umulig for dem å vinne en militær seir. De er ikke i stand til å stanse strømmen av krigsmateriell til Europa. Dette er deres ledere sikkert oppmerksom på, og de forsøker derfor å oppnå at de ikke lider et avgjørende og ugjenkallelig nederlag. De har forsøkt å så splid mellom de allierte, og de fortsetter å spre fredsrykter. Den tyske hørlidelses eneste utvei er å føre en defensiv kamp for å trekke kirgen i langdrag og håpe på at motstandene skal gå trett av krigen og gå med på en fred som tillater Tyskland å beholde sin militærmakt. De forsøker derfor å overbevise verden om at stillingen nu er en helt annen enn i 1918, de kjemper ennu langt fra sine egne landområder, og strategien går ut på å søke å holde disse franskutte fronter så lenge som mulig. Når de må trekke seg tilbake, ødelegger de alle områder de forlater for å vanskeliggjøre stillingen for fienden. Planen er logisk nok, men den bygger på bristende forutsetninger. Russerne gjør stadig nye innbrudd i frontene, og tyskerne får ikke tid til å bygge opp nye stillinger. I stedet for å bli kortere, er frontlinjen blitt lengere. I Italia har 8. arme begynt en større offensiv ved Sangroelva. Bombingen fra luften forekom ikke i 1918, mens denne nu er en av de mest ødeleggende former for angrep på fiendens område. Flyvåpnet har 50 tyske industribyer på sin liste, og alle disse byer vil bli ødelagt av bombe-kommandoen etter tur og orden, opplyser luftmarskalk Harris. Hamburg har fått mer enn 10000 tonn bomber, Essen 8000, Köln 8000, Berlin 7000. Berlin er Tysklands største industriby, og en regner at 10 % av Tysklands krigsindustri er samlet der. Under siste sterangrep måtte de tyske nattjagere dele seg mellom Berlin og Stuttgart, og de måtte også møte amerikanernes dagangrep. Hele Berlins liv er desorganisert. Angrepene vil fortsette inntil Nazi-Tysklands hjerte hører epp å slå, har luftmarskalk Harris uttalt. Tyskerne snakker stadig om hevn og gjengjeldelse, men imens er deres luftvåpen forlenget tvunget over på defensiven. Det er mulig at Tyskland har like mange fly i første linje som i 1940, men de har måttet legge hovedvekten på jagerflyfabrikasjonen. Det er kjent at de har et par hundre bombefly i vest, som hittil ikke er satt inn i angrep mot Storbritannia. Tilbake står det meget ontalte hemmelige våpen. En vet i Storbritannia meget vel hva det dreier seg om. Tyskerne er ikke ferdig til å bruke det, og ingen tror at det vil komme til å spille nogen rolle, dertil tales det alt for meget om det. Det er vanskelig å uttale seg om den moralske og psykelegiske virkning på befolkningen av bombingen, og tapene av menneskeliv er forholdsvis små. Den britiske befolkning ble stimulert til ytterligere kraftanstrangelse av tyskernes bombing, men den britiske befolknings motstandskraft i 1940 var selvsagt meget større enn tyskernes er i 1945. Dertil kommer at britene fullt og fast treddr at stillingen kom til å bli bedre, mens tyskerne vet at det blir verre og verre. Det ser deg ut til at bombingen ikke fører til aktiv motstand mot ledelsen, men snarere til en sløv resignasjon, som slapper kampviljen og energien, men ikke fører til nogen omveltning. Initiativet til en slik må antagelig

komme evenfra. Britene regner i hvert fall ikke med noget sammenbrudd. Tyskernes evne til å føre krigen må svekkes og derved framskynnes det militære nederlag. Det regnes med at 20 a 30 % av Tysklands krigsindustri hittil er satt ut av spillet, dertil kommer forvirringen i transportvesenet og administrasjonen, som er en følge av luftangrepene. 1 1/2 mill. mann bindes i luftvernet, og hundretusener av utenlandske arbeidere må brukes til opprydding. Alt dette bidrar til at krigens slutt bringes nærmere.

Onsdag morgen, 1/12.43.

Tyskerne begynte igår formiddag arrestasjonen av alle mannlige studenter og professorer ved Oslo universitet. De som ikke var på Universitetet ble hentet i sine hjem av politi og ført til Aulaen, hvor Rediess i en tale beskyldte studentene for sabotasje og fiendtlig holdning til den tyske krigsmakt. Til straff for sine handlinger ville de bli ført i tysk kensens- trasjonsleir. Alle kvinnelige studenter skal føres hjem under politi- eskorte. Rediess opplyste at quisling-studentene ville få anledning til å fortsette sine studier. Mellom 1200 og 1500 studenter og professorer er arrestert.- De svenske studenter har demonstrert ved å sende en note til den svenske regjering med henstilling om å gjøre alt som er mulig for å hjelpe de norske studenter og akademikere.

I Italia har 8.arme trengt dypt inn i de tyske vinerlinjer og inntatt 4 av tyskernes viktigste og sterkeste befestede byer samt hele Sangrehøyde- draget, de tyske styrker på nordsiden av høydedraget forfølges allerede av 8.arme. De to bruhoder er nu sveiset sammen til en front.

Støre formasjoner amerikanske flygende festninger angrep med jagereskorte igår Solingen. Britiske fly med jagereskorte foretok et forstyrrelses- angrep, hverfor de amerikanske fly kun møtte ringe motstand av tyske jagerfly. 2 bombefly og 5 jagerfly gikk tapt, mens 7 tyske fly ble skutt ned. Solingen har Europas største metallstøperi og framstiller fly og flymotorer. Det er 3 år siden Solingen sist ble angrepet.- De britiske Michelin-bombefly har fått påmentert en 75 m/m kanon, den største kanon som noen gang har vært mentert i et fly.

I Russland har den røde har evakuert Kerosten og trukket seg tilbake til østsiden av jernbanen Kerosten-Sjitenir, etter å ha ødelagt jernbanen, så den er ubrukelig for tyskerne. Russerne holder byen Ovrutsj. Lenger nord fortsetter russerne sin frammarsj og har nesten omringet Sjlebin. Ved Tsjerkasi, sør for Kremensjug og sørvest for Dnjeprpetrevsk har russerne også hatt framgang.- Tyskerne selv melder at det ikke må legges for stor vekt på gjenerobringen av Kerosten, og at det fortsatt raser voldsame kamper.

35 bulgarske offiserer er henrettet.

40 % av all olje til de allierte er fraktet fram av den norske handelsflåte.-